

Evangelija pagal Joną

Žodis buvo pradžioje, buvo pas Dievą, buvo Dievas

¹ Pradžioje buvo Žodis, ir Žodis buvo pas Dievą, ir *Žodis buvo Dievas. ² Tasai buvo pradžioje pas Dievą.

Žodžio (Kristaus) veikla prieš savo įsikūnijimą

³ †Kiekviena visatos dalis atsirado per jį, ir be jo neatsirado nieko, kas tik yra atsiradę. ⁴ Jame buvo gyvybė, ir ta gyvybė buvo žmonių Šviesa. ⁵ Ir Šviesa nuolat šviečia tamsoje, †tačiau tamsa jos šnepagavo.

Jonas Krikštytojas paruošia kelią Mesijui

* **1:1** „Žodis buvo Dievas“ – Arba „koks Dievas, toks buvo Žodis“. † **1:3** „Kiekviena visatos dalis“ – Gr. tekste nėra čia ir Apr 21:5 artikelio prie žodžio πάντα (panta), kuris čia yra bevardės žodžio πας (pas) vardininko dgs. forma. Panašiuose kontekstuose yra artikelis ir todėl ten išversta „visa“ (I Kor 8:6, Ef 3:9, Kol 1:16). ‡ **1:5** „tačiau“ – Arba „ir“. § **1:5** „nepagavo“ – Gr. žodis καταλαμβάνω (katalambano) vartojamas dar Mk 9:18; Jn 8:3-4, 12:35; Apd 4:13, 10:34, 25:25; Rom 9:30; I Kor 9:24; Ef 3:18; Flp 3:12-13; I Tes 5:4. Žodis turi dvi pagrindines reikšmes: (1) nutverti, ir (2) suvokti. Su neiginiu galima išversti „neužgožė“, „nepasisavino“, „nenutvėrė“, „nenugalėjo“, „nepriėmė“, „neįgijo“, „nesuvokė“, bet kadangi abi reikšmės tinka šiame kontekste, pasirinktas žodis „nepagavo“, kuris reiškia ir „nenutvėrė“ ir „nesuvokė“.

⁶ *Atsirado nuo Dievo atsiųstas žmogus, †vardu Jonas. ⁷ Tasai atėjo tam, kad būtų liudijimas, – kad liudytų apie Šviesą, idant visi per jį įtikėtų. ⁸ Jis nebuvo ta Šviesa, bet *buvo pasiųstas* liudyti apie tą Šviesą.

Kai kas atmeta Mesiją

⁹ ‡Tikroji Šviesa buvo *ta*, kuri apšviečia kiekvieną žmogų, ateinantį į pasaulį. ¹⁰ Jis buvo pasaulyje, ir pasaulis atsirado per jį, Šbet pasaulis jo nepažinojo. ¹¹ †[†] savo nuosavybę jis atėjo, ir savieji jo nepriėmė.

Kai kas priima Mesiją

¹² Bet †visiems, kurie jį priėmė, tiems jis davė †įgaliojimą tapti Dievo vaikais – tiems, kurie

* **1:6** „Atsirado Jonas“ – Plg. Mk 1:4. † **1:6** „vardu Jonas“ – T. „kurio vardas Jonas“. ‡ **1:9** Kai kas verčia eilutę kitaip: „Tikroji Šviesa buvo *ta*, kuri, ateidama į pasaulį, apšviečia kiekvieną žmogų.“ Pagrindinis vertimas yra geresnis, nes frazė „kiekvienas žmogus, kuris ateina į pasaulį“ yra neretas hebraizmas, kuris paprastai nusako kiekvieną žmogų be išimties. § **1:10** „bet“ – Arba „ir“. Gr. žodis καί kartais verčiamas „bet“ (plg. Jn 1:20).

* **1:11** „savo nuosavybę“ – Arba „tuos dalykus, kurie jam priklausė“, nes čia gr. žodis, išverstas „nuosavybę“ pagrindiniame vertime ir „tuos dalykus“ išnašoje, yra dgs. † **1:12** „visiems, kurie“ – Arba „tiek, kiek tik“. ‡ **1:12** „įgaliojimą“ – Arba „teisę“, „privilegiją“.

pasitiki jo vardu, ¹³ kurie yra pagimdyti nei Šis kraujo, nei iš *kūno valios, nei iš †vyro valios, bet iš Dievo.

Mesijo įsikūnijimas

¹⁴ †O Štas Žodis *tapo kūnu ir †apsigyveno tarp mūsų – ir mes matėme jo šlovę, būtent Viengimio nuo Tėvo šlovę – pilnas malonės ir tiesos. ¹⁵ Jonas *liudijo apie jį ir šaukė, sakydamas: „Šitas buvo tas, apie kurį kalbėjau *šitaip*: „Tas, kuris ateina po manęs, yra viršesnis už mane, nes jis buvo anksčiau už mane.“ ¹⁶ Ir

§ **1:13** „iš“ (4 k.) – Gr. žodis εκ (ek), čia išverstas „iš“, įvairiai vartojamas, nes turi skirtingų reikšmių skirtingose sandarose ir kontekstuose. Čia jis rodo į priežastį (plg. Rom 4:14, 16; 5:1 ir kt.). Dvasinį gimimą lemia Dievas (Jok 1:18, I Pt 1:3), kuris pats nustatė, kaip Jis nusidėjėlius atgimdo (Jn 3:16). „iš kraujo“ – Gr. dgs., t. y. „iš kraujų“. Greičiausiai rodo į tautinę kilmę, kuri visai nelemia žmogaus atgimimą. * **1:13** „kūno“ – Kartais gr. žodis rodo į žmogų, į mirtingąjį, arba kaip kuopinis žodis gali rodyti į visus žmones bendrai arba į bet kurį žmogų. † **1:13** „vyro“ – Įprastai gr. žodis rodo į vyriškos lyties žmogų, pvz., gal čia nusako tariamo gimusiojo fizinį tėvą. † **1:14** „O“ – Arba „Ir“. § **1:14** „tas“ – Gr. žymimasis artikelis; gali būtų išverstas „šis“, o kartais į lietuvių k. nereikia versti. * **1:14** „tapo kūnu“ – T. y. tapo žmogumi, neatsisakęs buvimo Dievu (žr. Jn 1:1). Žodis, kuris visada buvo ir visada bus Dievas Sūnus, pradėjo būti žmogumi, bet nenustojo būti Dievas. † **1:14** „apsigyveno“ – Arba „apsigyveno palapinėje“.

mes visi iš jo pilnatvės gavome ir Šmalonę, pakeičiančią malonę, ¹⁷ nes Įstatymas buvo duotas per Mozę; malonė ir tiesa *atėjo per Jėzų Kristų. ¹⁸ Dievo niekas niekada nėra matęs; viengimis Sūnus, kuris yra Tėvo užantyje, – tas jį apsakė.

Jonas liudija kunigams ir levitams

¹⁹ Ir šitas yra Jono liudijimas, kai žydai iš Jeruzalės siuntė kunigų ir levitų jo paklausti: „Kas tu esi?“ ²⁰ Ir jis išpažino ir Šneišsisukinėjo, bet išpažino: „Aš nesu *Kristus.“ ²¹ Ir jie paklausė jo: „*Tai* kas gi? Ar tu †Elijas?“ O jis

‡ **1:16** „ir“ – Arba „net“, „tai yra“ (priklausomai nuo sakinio sandaros). § **1:16** „malonę, pakeičiančią malonę“ – Arba „malonę vietoj malonės“, „malonę ant (po) malonės“, „malonę, užimančią malonės vietą“. Prasmė gali būti tai, kad apščiau gavome malonės, arba, kad naujosios sandoros malonė, kurią liudijo Įstatymas, Jėzuje pakeitė senosios sandoros malonę (užėmė vietą jos). * **1:17** „atėjo“ – Arba „atsirado“. † **1:18** „užantyje“ – Žr. Jn 13:23 išnašą. ‡ **1:18** „apsakė“ – Arba „apibūdino“. § **1:20** „neišsisukinėjo“ – Gr. žodis ἀρνέομαι (arneomai) be neiginio verčiamas ir „išsižadėti“, „neigti“, „išsiginti“, „vangstytis“. * **1:20** „Kristus“ – Gr. ὁ Χριστός (ho Kristus), čia naudojamas kaip Mesijo pareigybės pavadinimas tam, kuris pagal pranašystes buvo numatytas Pateptasis, kuris išgelbsti iš nuodėmių. † **1:21** „Elijas“ – Žr. Mal 4:5.

sako: „Nesu.“ „Ar tu †tas Pranašas?“ Ir jis atsakė: „Ne.“ ²² Tada jie tarė jam: „Kas tu esi, kad mes galėtume duoti atsakymą tiems, kurie mus siuntė? Ką sakai apie save?“ ²³ Jis tarė: „Aš esu šdykumoje šaukiančiojo balsas: „Darykite *VIEŠPAČIUI tiesų kelią“, kaip sakė pranašas †Izaijas.“ ²⁴ O atsiųstieji buvo iš fariziejų. ²⁵ Ir jo paklausdami jie jam tarė: „Tai kodėl krikštiji, jei nesi †Kristus, nei Elijas, nei Štas Pranašas?“ ²⁶ Jonas jiems atsakė, tardamas: „Aš krikštiju vandeniui, bet tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate. ²⁷ Jis yra tas, kuris ateina po manęs, kuris yra viršesnis už mane, kurio apavo dirželio aš nesu vertas atišti.“

²⁸ Šie dalykai įvyko *Betabaroje anapus Jordano, kur †Jonas krikštydavo.

‡ **1:21** „tas“ – Gr. žymimasis artikelis; gali būtų išverstas „šis“, o kartais į lietuvių k. nereikia versti. Jie klausė, ar Jonas yra tas Pranašas, kuris išpranašautas Įst 18:15,18 eilutėse. Pagal Mt 11:9, žinome, kad Jonas buvo pranašas, tai klausimas nebuvo bendras, bet konkretus – jie klausė, ar jis tas ypatingas Pranašas, kurio laukė. Palyginus su 25 eil., žinome, kad bent šie žmonės nesuprato, kad ST numatytas ypatingas Pranašas būsiąs pats Mesijas. § **1:23** „dykumoje“ – Arba „tyruose“, „dykvietėje“. Iz 40:3, Mal 3:1. * **1:23** „VIEŠPAČIUI tiesų kelią“ – Gr. „VIEŠPATIES kelią tiesų“. Gr. k. kilmininkas kartais prilygsta lietuvių k. naudininkui. † **1:23** „Izaijas“ – Gr. Ἡσαΐας (Hésaías). ‡ **1:25** „Kristus“ – T. y. „Mesijas“. Gr. ὁ Χριστός (ho Kristus), čia naudojamas kaip pareigybės pavadinimas tam, kuris pagal pranašystes buvo numatytas pateptasis, kuris išgelbsti iš nuodėmių. § **1:25** „tas“ – Gr. žymimasis artikelis. Žr. Jn 1:21 išnašą. * **1:28** „Betabaroje anapus Jordano“ – Žr. Jn 10:40. † **1:28** „Jonas krikštydavo“ – T. „būdavo Jonas krikštydamas“.

Jonas Krikštytojas liudija Mesijo pasikrikštijimo metu

²⁹ Rytojaus dieną Jonas *pamatė ateinantį pas jį Jėzų ir *pasakė: „Štai Dievo Avinėlis, kuris †pašalina pasaulio nuodėmę! ³⁰ Šitas yra tas, apie kurį aš sakiau: „Po manęs ateina vyras, kuris yra viršesnis už mane, nes jis buvo anksčiau už mane.“ ³¹ Ir aš jo nepažinojau, bet todėl atėjau krikštydamas Švandeniu, – kad jis būtų apreikštas Izraeliui.“ ³² Ir Jonas paliudijo, sakydamas: „Aš mačiau Dvasią, lyg balandį nusileidžiančią iš dangaus, ir ji pasiliko ant jo. ³³ Ir aš jo nepažinojau, bet tas, kuris mane siuntė krikštyti vandeniui, man pasakė: „Ant *ko pamatysi nusileidžiančią Dvasią, taip pat ant jo pasiliekančią, jis yra †tas, kuris krikštija †Šventąja Dvasia.“ ³⁴ Ir aš esu matęs ir esu liudijęs, kad šitas yra Dievo Sūnus.“

Andriejus ir Petras seka paskui Mesiją

‡ **1:29** „pašalina“ – Arba „nuneša“, t. y. prisiima ant savęs ir taip pašalina nuo bejėgių nusidėjėlių. § **1:31** „vandeniu“ – Gr. sandara ἐν τῷ ὕδατι (en to hudati) gali būti verčiama ir „vandenyje“. Ta pati gr. frazė (su artikeliu) vartojama NT tik I Jn 5:6 (2 k.), o frazė be artikelio – ἐν ὕδατι (en hudati) – vartojama šiose eilutėse: Mt 3:11; Mk 1:8; Jn 1:26, 33. * **1:33** „ko“ – Arba „ko tik“. † **1:33** „tas, kuris krikštija Šventąja Dvasia“ – Arba „krikštytojas Šventąja Dvasia“. ‡ **1:33** „Šventąja Dvasia“ – Gr. sandara ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ (en Pneumatī Hagio) gali būti verčiama ir „Šventojoje Dvasioje“. Plg. „vandeniu“ 31-oje eilutėje.

³⁵ Rytojaus dieną vėl stovėjo Jonas ir du iš jo mokytinių, ³⁶ ir žiūrėdamas į einantį Jėzų jis sako: „Štai Dievo Avinėlis!“

³⁷ Štuodu mokytiniai girdėjo jį *tai* kalbant ir nusekė paskui Jėzų. ³⁸ *Tada Jėzus, atsigręžęs ir pamatęs juos sekančius, *tarė jiems: †„**Ko ieškote?**“ O jie tarė jam: „Rabi, – ‡(verčiant būtų pasakyta „Mokytojau“) – kur tamsta gyveni?“ ³⁹ Jis *pasakė jiems: „Ateikite ir pamatykite.“ Jie atėjo ir pamatė, kur jis šgyvena, ir tą dieną pasiliko pas jį. O buvo apie *dešimtą valandą. ⁴⁰ Vienas iš tų dviejų, kurie buvo girdėję *tai* iš Jono ir nusekė paskui †Jėzų, buvo Simono Petro brolis Andriejus. ⁴¹ ‡Jis pirmas *susiieškojo savo brolių Simoną ir jam *pasakė: „Mes radome

§ **1:37** „Tuodu“ – Arba „Tie du“ (gr. artikelis išverstas „tie“).

* **1:38** „Tada“ – Arba „Bet“. † **1:38** „Ko“ – Gr. kalboje tai bevardės giminės įvardis, todėl nerodo į asmenį. Galima išversti „Kokio dalyko“. ‡ **1:38** Tekstas skliausteliuose be abejo yra Jono paaiškinimas skaitytojams, nemokantiems hebrajų kalbos, nes žodis „Rabi“ yra hbr. Plg. Jn 1:41, 42; 9:7; 19:17; 20:16.

§ **1:39** „gyvena“, „pasiliko“ – Abudu veiksmazodžiai yra išverstai iš dviejų to paties gr. k. žodžio formų. * **1:39** „dešimtą valandą“ – Jei Jonas vartoja žydų laiko žymėjimo sistemą, tai būtų 16 valanda, o jeigu romėnų sistemą vartoja, tai 10 val. ryto. † **1:40** „Jėzų“ – T. „jį“. ‡ **1:41** „Jis pirmas *susiieškojo savo brolių“ – Priimtojo teksto būdvardis („pirmas“, ne KT prieveiksmais „pirmiausia“) duoda užuominą, kad Andriejus pirmas pakvietė savo brolių, o po to neišvardintas buvęs Jono Krikštytojo mokytinis (greičiausiai pats teksto rašytojas Jonas) irgi pakvietė savo brolių – Jokūbą.

Mesiją!“ Š (Išvertus tai reiškia „Kristų“). ⁴² Ir jis atvedė jį pas Jėzų, o įbedęs akis į jį Jėzus tarė: „Tu esi **Simonas, Jonos sūnus. Tu būsi vadinamas Kefu.**“ * (Verčiant *tai* yra † „Petras“.)

Pilypas ir Natanielius seka paskui Mesiją

⁴³ Rytojaus dieną Jėzus norėjo eiti į Galilėją. Ir jis *surado Pilypą ir jam *tarė: „**Sek paskui mane!**“ ⁴⁴ O Pilypas buvo iš Betsaidos, Andriejaus ir Petro miesto. ⁴⁵ Pilypas *surado Natanaelį ir jam *pasakė: „Mes suradome tą, apie kurį rašė Mozė įstatyme, taip pat pranašai – Jėzų iš Nazareto, Juozapo sūnų.“ ⁴⁶ O Natanielis jam tarė: „Ar iš Nazareto gali būti kas gero?!“ Pilypas jam *sakė: „Ateik ir pasižiūrėk!“ ⁴⁷ Jėzus pamatė Natanaelį, ateinantį pas jį, ir *pasakė apie jį: „**Štai tikras izraelitas, kuriame nėra klastos!**“ ⁴⁸ Natanielis jam *tarė: „Iš kur mane pažinai?“ Jėzus atsakydamas tarė jam: „**Prieš Pilypui pašaukiant tave, kai buvai po figmedžiu, aš mačiau tave.**“ ⁴⁹ Natanielis atsakydamas jam *tarė: „Rabi, tu esi Dievo Sūnus! Tu esi Izraelio Karalius!“ ⁵⁰ Jėzus atsakydamas tarė jam: „**Ar tu tiki, kadangi aš tau pasakiau: „Aš mačiau tave po figmedžiu“? Pamatysi už šituos didesnių dalykų.**“ ⁵¹ Ir jis sako jam: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: †nuo šiol jūs matysite atvirą dangų

§ 1:41 Jonas vėl duoda paaiškinimą hebrajų kalbos nesuprantantiems, nes „Mesijas“ yra hbr. žodis, bet „Kristus“ yra gr. * 1:42 Jonas vėl duoda paaiškinimą hebrajų kalbos nesuprantantiems. † 1:42 „Petras“ – Arba „akmuo“. Plg. Mt 4:18. ‡ 1:51 „nuo šiol“ – Gr. ἀπ' ἄρτι (ap arti); arba „ateityje“, „po šitos dabarties“. Žr. Mt 23:39; 26:29, 64; Jn 1:51; 13:19; 14:7.

ir Dievo angelus, kylančius ir nusileidžiančius ant Žmogaus Sūnaus.“

2

Mesijas vandenį paverčia geruoju vynu

¹ Ir trečią dieną Galilėjos Kanoje buvo vestuvės, ir ten buvo Jėzaus motina, ² taip pat ir Jėzus ir jo mokytiniai buvo pakviesti į vestuves. ³ Pritrūkus vyno, Jėzaus motina jam sako: „Jie nebeturi vyno.“ ⁴ Jėzus jai sako: * „**Kas man ir tau bendro, moterie? Mano valanda dar neatėjo.**“ ⁵ Jo motina sako tarnams: „Darykite, ką tik jis jums sakys.“ ⁶ Ir ten pagal žydų apeiginio apvalymo *papročius* buvo padėti šeši akmeniniai vandens indai, kiekvienas talpinantis du arba tris šsaikus. ⁷ Jėzus jiems sako: „**Vandens indus pripilkite vandeniu.**“ Ir jie sklidinai juos pripylė. ⁸ Ir jis sako jiems: „**Dabar semkite ir neškite vyriausiajam puotos tvarkytojui.**“ Ir jie nunešė. ⁹ Kai vyriausiasis puotos tvarkytojas paragavo paversto vynu vandens ir nežinojo, iš kur jis yra (nors tarnai, kurie sėmė vandenį, žinojo),

* **2:4** „Kas man ir tau *bendro*“ – Plg. tą pačią gr. idiomą (vns. „man ir tau“) Mk 5:7, Lk 8:28, Jn 2:4 ir dgs. („mums ir tau“) Mt 8:29, Mk 1:24, Lk 4:34. Panaši sandara vartojama Mt 27:19. Hbr. k. pasitaiko ši idiomą Ts 11:12, II Sam 16:10, I Kar 17:18, II Kar 3:13, II Met 35:21. † **2:4** „moterie“ – Tai pagarbus būdas kreiptis, gal panašus į mūsų „Gerbiamoji“. ‡ **2:5** „sakys“ – T. „sakytų“. § **2:6** „saikus“ – Vieno saiko tūris ≈ 39 litrai, tai induose buvo maždaug po 78 ar 117 litrų (iš viso ≈ 585, t. y. nuo 468 iki 702 litrų). Gr. žodis μετρητής (metrētēs) vartojamas NT tik čia.

vyriausiasis puotos tvarkytojas pasišaukia jauniki¹⁰ ir jam sako: „Kiekvienas žmogus pirma stato gerąjį vyną, o kai žmonės sočiai atsigėrę, tada prastesnį; tu laikei gerąjį vyną iki šiol.“¹¹ Šitą antgamtinių ženklų pradžia Jėzus padarė Galilėjos Kanoje ir apreiškė savo šlovę; ir jo mokytiniai juo tikėjo.

¹² Po to jis ėjo žemyn į Kapernaumą, jis ir jo motina, ir jo broliai, ir jo mokytiniai. Ir ten jie pasiliko kelias dienas.

Mesijas išvarė iš šventyklos niekintojus to, kas šventa

¹³ Ir žydų Aplenkimo šventė buvo arti, ir Jėzus nuvyko aukštyn į Jeruzalę¹⁴ ir šventykloje rado prekiaujančių jaučiais, avimis, ir balandžiais, taip pat prisėdusių pinigų keitėjų.¹⁵ Ir pasidaręs iš virvučių rimbą, jis išvarė juos visus – ir avis ir jaučius – iš šventyklos bei išpylė keitėjų pinigus bei apvertė stalus,¹⁶ taip pat pasakė balandžių pardavėjams: „**Pasiimkite šitai iš čia! Nepaverskite mano Tėvo namų prekybos namais!**“¹⁷ Ir jo mokytiniai prisiminė, kad yra parašyta: **Uolumas dėl tavo namų sugrauzė mane.*¹⁸ Todėl žydai atsiliepė ir jam tarė: „Koki ženklą mums Šparodysi, kadangi šiuos dalykus darai?“¹⁹ Jėzus atsakydamas tarė jiems: „**Sugriaukite šitą šventyklą, o aš per tris dienas**

* **2:17** „Uolumas [...]“ – Ps 69:9. † **2:18** „žydai“ – T. y. žydų vadovai. ‡ **2:18** „ženklą“ – Arba „antgamtinį ženklą“. § **2:18** „parodysi“ – T. „rodai“.

ją atstatysiu.“ ²⁰ Tada *žydai tarė: „Keturiasdešimt šešis metus buvo statoma ši šventykla, o tu ją atstatysi per tris dienas?!“ ²¹ Bet jis kalbėjo apie savo kūno šventyklą. ²² Todėl kai jis buvo prikeltas iš numirusiųjų, jo mokytiniai prisiminė, kad jis buvo jiems tai pasakęs, ir jie tikėjo šventraščiu ir †ta žinia, kurią buvo pasakęs Jėzus.

²³ O kai jis per Aplenkimo šventę buvo Jeruzalėje, šventės dieną, daugelis, stebėdami jo antgamtinius ženklus, kuriuos jis padarė, †tikėjo jo vardą. ²⁴ Bet Jėzus savęs jiems nepatikėjo, kadangi jis visus pažinojo, ²⁵ ir jam nereikėjo, kad kas paliudytų apie žmogų, nes pats žinojo, kas yra žmoguje.

3

Mesijas aiškina atgimimą Nikodemui

¹ Iš fariziejų buvo žmogus, vardu Nikodemas, *vienas iš žydų valdytojų. ² Šitas nakčia atėjo pas Jėzų ir jam tarė: „Rabi, mes žinome, kad

* **2:20** „žydai“ – T. y. žydų vadovai. † **2:22** „ta žinia“ – T. τῷ λόγῳ (to logo), kas yra artikelis + λόγος (logos). Žodis „logos“ gali būti įvairiai išverstas: žodis, pranešimas, žinia, kalba ir kt. ‡ **2:23** „†tikėjo jo vardą“ – Daugelis pradėjo tikėti Jį esant Mesiją. Tai, ką jie matė, †tikino juos, kad Jis pats laikė save Mesiju, ir pagal jų supratimą, Jis Mesijas ir buvo (nors jie nesuvokė, kad Mesijui reikės mirti, nes nesuprato ST tekstų apie tai). Aišku iš Jn 2:24, kad šie žmonės nebuvo atgimę. Jų „tikėjimas“ nebuvo pilnavertis, todėl Jėzus savęs nepatikėjo jiems. * **3:1** „vienas iš žydų valdytojų“ – T. „žydų valdytojas“, bet toks vertimas gali skatinti manyti, kad jis buvo vienintelis valdytojas, kai jis tebuvo vienas iš valdymo tarybos narių.

tu esi atėjęs nuo Dievo mokytojas, nes niekas negali daryti šitų antgamtinių ženklų, kuriuos tu darai, jei Dievas nėra su juo.“ ³ Jėzus atsakydamas jam tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: jei kas nėra gimęs iš naujo, jis negali matyti Dievo karalystės.“ ⁴ Nikodemas jam sako: „Kaip žmogus gali gimti, būdamas senas? Ar jis gali antrą kartą įeiti į savo motinos iščias ir gimti?“ ⁵ Jėzus atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: jei kas nėra †gimęs iš vandens ir Dvasios, tas negali įeiti į Dievo karalystę. ⁶ ‡Tas, kuris yra gimęs iš kūno, yra kūnas; o tas, kuris yra gimęs iš Dvasios, yra dvasia. ⁷ Nesistebėk, kad tau pasakiau: jums būtina gimti iš naujo. ⁸ Vėjas pučia, kur jis nori, ir tu girdi jo garsą, bet nežinai, iš kur ateina ir kurlink nueina. Kiekvienas, kuris yra §gimęs iš Dvasios, yra taip *besielgiantis žmogus*.“ ⁹ Nikodemas atsakydamas jam tarė: „Kaip *tai gali būti?“ ¹⁰ Jėzus atsakydamas jam tarė: „Tu esi Izraelio mokytojas ir nežinai šitų dalykų? ¹¹ Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: mes kalbame, ką žinome, ir liudijame, ką matėme, o jūs nepriimate mūsų liudijimo. ¹² Jei pasakiau jums žemiškus dalykus ir jūs netikite, tai kaipgi jūs tikėsite, jei pasakysiu jums dangiškus dalykus? ¹³ Ir niekas nėra †pakilęs

† 3:5 „gimęs“ – Arba „pagimdytas“. ‡ 3:6 „Tas, kuris“ – Arba „Tai, kas“ (2 k. šioje eilutėje). § 3:8 „gimęs iš Dvasios“ –

Arba „Dvasios pagimdytas“. * 3:9 „tai“ – T. dgs., „šie dalykai“.

† 3:13 „pakilęs į dangų“ – Plg. Įst 30:12. Reikšmė ta, kad be Jo paties, niekas kitas nėra pakilęs į dangų tam, kad iš dangaus atneštų Dievo žinią ir išgelbėjimą žmonėms. Žr. ir Jn 1:18, Hbr 1:3.

į dangų išskyrus tą, kuris nužengė iš dangaus, – Žmogaus Sūnus, kuris yra danguje. ¹⁴ Ir kaip Mozė dykumoje iškėlė gyvatę, taip turi būti iškeltas Žmogaus Sūnus, ¹⁵ kad kiekvienas, kuris juo tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. ¹⁶ Nes Dievas taip mylėjo pasaulį, jog davė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris juo tiki, nepražūtų, bet turėtų amžiną gyvenimą. ¹⁷ Dievas gi nesiuntė savo Sūnaus į pasaulį, kad jis pasaulį nuteistų, bet kad pasaulis per jį būtų išgelbėtas. ¹⁸ Kas juo tiki yra neteisiamas, o kas netiki, jau yra nuteistas, nes nėra tikėjęs Dievo viengimio Sūnaus vardu. ¹⁹ Ir šis yra nuteisimo pagrindas: Šviesa yra atėjusi į pasaulį, bet žmonės labiau mylėjo tamsą nei Šviesą, nes jų darbai buvo blogi. ²⁰ Nes kiekvienas, kuris daro nedorus dalykus, neapkenčia Šviesos ir neina į Šviesą, kad jo darbai nebūtų *išpeikti. ²¹ Bet kas vykdo tiesą, tas eina į Šviesą, idant jo darbai būtų aiškiai atskleisti, kad jie nuveikti Dieve.“

Jonas Krikštytojas liudija apie Mesiją

²² †Po šių dalykų Jėzus ir jo mokytiniai atėjo į Judėjos kraštą, ir ten jis su jais kurį laiką išbuvo ir krikštydavo. ²³ O Enone, arti Salimo, Jonas

‡ **3:15** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. § **3:16** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. * **3:20** „išpeikti“ – Gal „atskleisti“, „atidengti“. Gr. žodis vartojamas iš viso 17-oje eilučių, ir visur kitur tinka šios reikšmės: „itikinti dėl kaltumo“, „išpeikti“, „įrodyti kaltę“ ir pan. † **3:22** „Po šių dalykų“ – Arba „Paskui“, „Vėliau“.

irgi krikštydavo, nes ten buvo daug vandens. Žmonės ateidavo ir būdavo pakrikštijami, ²⁴ mat Jonas dar nebuvo įmestas į kalėjimą. ²⁵ Tada iškilo klausimas tarp *kai kurių* Jono mokytinių ir *tam tikrų* žydų dėl apeiginio apsisvalymo. ²⁶ Ir jie atėjo pas Joną ir jam tarė: „Rabi, tas, kuris buvo su tavimi anapus Jordano, kurį tu esi paliudijęs, štai jis krikštija, ir visi eina pas jį.“ ²⁷ Jonas atsakydamas tarė: „Žmogus nieko negali pasiimti, jeigu jam nebūtų duota iš dangaus. ²⁸ Jūs patys man liudijate, kad aš pasakiau: aš nesu Kristus, bet kad esu pasiūstas pirma jo. ²⁹ Kas turi *‡*nuotaką, tas yra jaunikis; bet jaunikio draugas, kuris stovi šalia ir jo klausosi, džiaugte džiaugiasi jaunikio balsu. Taigi šis mano džiaugsmas Šyra pilnatviškas. ³⁰ Jam būtina eiti didyn, bet man – mažėti.* ³¹ Kas ateina iš aukštai, yra aukščiau visų. Kas yra iš žemės, yra žemiškas ir kalba žemiškai. Kas ateina iš dangaus, yra aukščiau visų ³² ir jis liudija tai, ką jis yra matęs ir girdėjęs, o niekas jo liudijimo nepriima. ³³ Kas yra priėmęs jo liudijimą, tas užantspaudavo tai, kad Dievas yra *†*tiesakalbis. ³⁴ Nes tas, kurį Dievas yra atsiuntęs, kalba Dievo žodžius, nes Dievas duoda Dvasią be saiko. ³⁵ Tėvas myli Sūnų, ir visa yra atidavęs į jo ranką. ³⁶ Kas pasitiki Sūnumi, turi

‡ 3:29 „nuotaką“ – Arba „jaunąją“. § 3:29 „yra pilnatviškas“ – T. „yra padarytas pilnas“. * 3:30 Citatos pabaiga gali būti čia. † 3:33 „tiesakalbis“ – Gr. būdvardis, „atitinkantis tiesą“.

amžiną gyvenimą, o kas Šatsisako tikėti Sūnumi – *gyvenimo nematys; priešingai, Dievo rūstybė pasilieka ant jo.“†

4

¹ Taigi kai Viešpats sužinojo, kad fariziejai išgirdo, jog Jėzus padaro ir pakrikštija daugiau mokytinių negu Jonas ² (nors pats Jėzus gi nekrikštijo, tik jo mokytiniai), ³ jis paliko Judėją ir nuėjo vėl į Galilėją. ⁴ Ir jam reikėjo eiti per Samariją.

⁵ Taigi jis ateina į Samarijos miestą, vadinamą Sicharu, prie pat žemės sklypo, kurį Jokūbas davė savo sūnui Juozapui. ⁶ O ten buvo Jokūbo *šaltinis. Todėl Jėzus, nuvargęs nuo kelionės, atsisėdo †taip ‡prie šaltinio. Buvo apie Ššeštą valandą.

‡ **3:36** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. § **3:36** „atsisako tikėti Sūnumi“ – Arba „nesileidžia Sūnaus įtinamas“.

* **3:36** „gyvenimo“ – Arba „gyvybės“, „gyvasties“. † **3:36**

Citatos pabaiga gali būti 30-tos eilutės pabaigoje. * **4:6**

„šaltinis“, „šaltinio“ – Gr. πηγὴ (pégē). Kitas žodis, φρέαρ (frear), kuris reiškia šulinį, yra vartojamas 11-oje ir 12-oje eilutėse. Ir „šuliny“ ir „šaltinis“ gerai apibūdina šį daiktą, nes buvo iškastas ir maitinamas požemine srove. † **4:6** „taip“ – Gal būt reikšmė yra „būdamas toks nuvargęs“. ‡ **4:6** „prie“ –

Gal „ant“. Gr. prielinksnis turi įvairias reikšmes. § **4:6** „šeštą

valandą“ – Jeigu čia Jonas naudoja romėnų sistemą, tai būtų 6 val. ryto. Bet greičiausiai čia laikas nusakytas žydų būdu, o mūsų laiko skaičiavimo sistema tai būtų vidudienis – 12 valandą. Vargu, ar Jėzus būtų keliavęs taip, kad atsirastų ten ankstyvą rytą, ir vargu, ar į miestą eitų mokytiniai pirkti maisto 6 val. ryto, nes pagrindinis žydų valgymo laikas – vidudienis.

⁷ Ateina moteris iš Samarijos semtis vandens. Jėzus jai sako: „Duok man gerti.“ ⁸ (Mat jo mokytiniai buvo nuėję į miestą nupirkti maisto).

⁹ Tad moteris iš Samarijos jam sako: „Kaip tamsta, būdamas žydas, prašai mane, Samarijos moterį, gerti?* Nes žydai nesimaišo su samariečiais.“

¹⁰ Jėzus atsakydamas jai tarė: „Jeigu būtum pažinusi Dievo dovaną ir kas yra tas, kuris tau sako: „Duok man gerti“, būtum jo prašiusi, ir jis būtų tau davęs gyvojo vandens.“

¹¹ Moteris jam sako: „†Gerbiamasis, tamsta neturi kuo pasemti, o šulinys yra gilus; tad iš kur tamsta turi ‡to gyvojo vandens? ¹² Nejaugi tamsta esi didesnis už mūsų tėvą Jokubą, kuris tą šulinį mums davė ir pats iš jo gėrė, ir jo vaikai, ir jo gyvuliai?“

¹³ Jėzus atsakydamas jai tarė: „Kiekvienas, kuris geria šio vandens, vėl trokš, ¹⁴ tačiau kas gers vandens, kurio aš jam duosiu, niekaip nebetrokš per amžius, bet vanduo, kurį jam duosiu, jame taps §šaltiniu vandens, trykštančio į *amžiną gyvenimą.“

¹⁵ Moteris jam sako: „†Gerbiamasis, duok man

* **4:9** Galimai moters žodžiai baigiasi čia ir Jonas pridėjo kitą paaiškinantį sakinį. Bet greičiau ji pati grindė savo pamąstymą tuo paaiškinimu. † **4:11** „Gerbiamasis“ – Arba „Viešpatie“. ‡ **4:11** „to“ – Gr. artikelis. § **4:14** „šaltiniu“ – Arba „versme“; tas pats gr. žodis πηγῆ (pėgė) vartojamas ir 6 eilutėje. * **4:14** „amžiną gyvenimą“ – Arba „amžiną gyvybę“, „amžiną gyvastį“. Galėtų būti „amžinam gyvenimui“. Gr. frazė εἰς ζωὴν αἰώνιον (eis zoēn aiōnion) vartojama Jn 4:14,36; 6:27; 12:25. † **4:15** „Gerbiamasis“ – Arba „Viešpatie“.

šio vandens, kad nebetroksčiau ir nebeičiau semtis čionai.“

¹⁶ Jėzus jai sako: „Eik, pašauk savo vyrą ir čionai ateik!“

¹⁷ Moteris atsakydama tarė: „Neturiu vyro.“ Jėzus jai tarė: „Gerai pasakei: „Neturiu vyro“, ¹⁸ nes esi turėjusi penkis vyrus, ir tas, kurį dabar turi, nėra tavo vyras. Ščia tu tiesą pasakei!“

¹⁹ Moteris jam sako: „Gerbiamasis, matau, kad tamsta esi pranašas. ²⁰ Mūsų tėvai garbino šiame kalne, o jūs sakote, kad Jeruzalėje yra vieta, kur reikia garbinti.“

²¹ Jėzus jai sako: „Moterie, tikėk manimi, kad ateina valanda, kada garbinsite Tėvą nei šiame kalne, nei Jeruzalėje. ²² Jūs garbinate, ko nepažistate; mes garbiname, ką pažįstame, nes išgelbėjimas yra iš žydų. ²³ Bet ateina valanda, ir dabar ji jau yra, kai tikrieji garbintojai garbina Tėvą dvasia ir tiesa, nes ir tokių jų garbinančių ieško Tėvas. ²⁴ Dievas yra Dvasia, ir tie, kurie garbina jį, turi garbinti *dvasia ir tiesa.“

²⁵ Moteris jam sako: „Žinau, kad Mesijas ateina, kuris vadinamas Kristumi. Kai jis ateis, †viską mums ‡praneš jis.“

²⁶ Jėzus jai sako: Š„Tai aš, kuris su tavimi kalbu!“

‡ 4:15 „šio vandens“ – Gr. „ši vandenį“. § 4:18 „Čia tu tiesą pasakei“ – Arba „Šitą tu pasakei teisingai“; t. „Pasakei šį tiesą atitinkantį dalyką“. * 4:24 „dvasia ir tiesa“ – Arba „Dvasios ir tiesos valdomi“, „Dvasios ir tiesos įtaškoje“, „D/dvasioje ir tiesoje“; arba „D/dvasios ir tiesos srityse“. † 4:25 „viską“ – Arba „visus dalykus“. ‡ 4:25 „praneš“ – Arba „paskelbs“. § 4:26 „Tai aš“ – Gr. „Aš esu jis“.

27 Ir kaip tik tuo metu atėjo jo mokytiniai ir stebėjosi, kad jis kalbėjosi su moterimi. Vis dėlto nė vienas nepasakė: „Ko sieki?“ arba: „Kodėl su ja kalbi?“

28 Tada moteris paliko savo vandens ąsotį, nuėjo į miestą ir sako žmonėms: 29 „Eikite šen, pamatykite žmogų, kuris man pasakė viską, ką tik esu padariusi! Nejaugi jis nėra Kristus?“
30 Tada jie išėjo iš miesto irėjo pas jį.

31 O tuo tarpu jo mokytiniai *maldavo jį, sakydami: „†Mokytójau, valgyk!“

32 Bet jis jiems tarė: „Aš turiu maisto valgymui, apie kurį nežinote jūs.“

33 Todėl mokytiniai tarė vienas kitam: „Nejaugi kas atnešė jam valgyti?“

34 Jėzus jiems sako: „Mano maistas ‡- vykdyti valią to, kuris mane siuntė, ir pabaigti jo darbą.

35 Ar jūs nesakote: „Dar keturi mėnesiai, ir ateis pjūtis“? Štai, jums sakau, pakelkite akis ir pažiūrėkite į laukus, kad jie pabalę pjūčiai!

36 Ir pjovėjas gauna atlygį ir surenka vaisių šamžinam gyvenimui, kad kartu džiaugtųsi ir sėjėjas ir pjovėjas. 37 Nes šiuo atveju yra teisingas tas posakis: „Vienas sėja, o kitas pjauna“. 38 Aš pasiunčiau jus pjauti to, dėl ko

* 4:31 „maldavo“ – Arba „prašinėjo“, „ne kartą maldavo“.

† 4:31 „Mokytójau“ – Arba „Rabine“, „Rabi“. ‡ 4:34 „-“ – T. „yra“. § 4:36 „amžinam gyvenimui“ – Arba „amžinai gyvybei“, „amžinai gyvasčiai“. Galėtų būti „į amžiną gyvenimą“. Gr. frazė eis ζωην αιώνιον (eis zōēn aiōnion) vartojama Jn 4:14,36; 6:27; 12:25.

jūs netriūsėte. Kiti triūsė, o jūs esate įstoję į jų darbą.“

³⁹ Ir daug to miesto samariečių juo įtikėjo dėl žodžio moters, kuri liudijo: „Jis man pasakė viską, ką esu padariusi.“ ⁴⁰ Taigi, kai samariečiai atėjo pas jį, jie prašė jį pasilikti pas juos. Ir jis ten pasiliko dvi dienas. ⁴¹ Ir daug daugiau žmonių įtikėjo dėl jo paties žodžio ⁴² ir tarė moteriai: „Jau nebe dėl tavo kalbos tikime, nes patys išgirdome jį ir žinome, kad šitas iš tikrųjų yra Kristus, pasaulio Išgelbėtojas.“

⁴³ O po tų dviejų dienų jis iš ten išvyko ir nuėjo į *Galilėją, ⁴⁴ nes pats Jėzus buvo paliudijęs, kad pranašas negerbiamas savo tėviškėje. ⁴⁵ Taigi, kai jis atėjo į Galilėją, galilėjiečiai jį priėmė, nes buvo matę visa, ką jis per šventę buvo padaręs Jeruzalėje, nes ir jie buvo nuvykę į šventę.

⁴⁶ Taigi Jėzus vėl atėjo į Galilėjos Kaną, kur jis pavertė vandenį vynu. Ir buvo tam tikras †karaliaus valdininkas, kurio sūnus sirgo Kaper-naume. ⁴⁷ Šis, išgirdęs, kad Jėzus iš Judėjos atvyko į Galilėją, nuėjo pas jį ir maldavo jo, kad nueitų žemyn ir išgydytų jo sūnų, nes jis buvo prie mirties. ⁴⁸ Tad Jėzus jam tarė: „Jeigu nepamatysite antgamtinių ženklų ir stebuklų, niekaip netikėsite.“

⁴⁹ Karaliaus valdininkas jam sako: „‡Gerbiamasis, ateik žemyn, kol mano vaikelis

* **4:43** „Galilėją“ – Turbūt į Kaną (46 eil.), ne į savo tėviškę Nazaretą. † **4:46** „karaliaus valdininkas“ – tai žmogus, susijęs su karaliumi; arba „karaliaus pareigūnas“, „karaliaus kiemo žmogus“ (jeigu giminaitis). ‡ **4:49** „Gerbiamasis“ – Arba „Viešpatie“.

dar nenumirė!“

⁵⁰ Jėzus jam sako: „Eik, tavo sūnus gyvuoja!“ Ir žmogus patikėjo žodžiu, kurį Jėzus jam pasakė, ir iškeliavo. ⁵¹ Ir jam beinant žemyn, jį pasitiko jo tarnai ir *jam* pranešė, sakydami: „Tavo sūnus gyvuoja!“

⁵² Tada jis teiravosi jų, kurią valandą jis pradėjo taisyti. Ir jie tarė jam: „Vakar Šeptintą valandą karštinė jį paliko.“ ⁵³ Taigi tėvas suprato, kad *tai buvo* ta pati valanda, kurią Jėzus jam tarė: „Tavo sūnus gyvuoja!“ Ir jis pats įtikėjo bei visa jo šeimyna.

⁵⁴ Šitą Jėzus vėl padarė – antrą antgamtinį ženklą, – kai jis buvo parvykęs iš Judėjos į Galilėją.

5

¹ *Po šių dalykų buvo žydų šventė, ir Jėzus nuvyko aukštyn į Jeruzalę. ² O Jeruzalėje prie avių †*vartų* yra ‡baseinas, hebrajiškai vadinamas

§ 4:52 „septintą valandą“ – Žr. 6 eil. Jeigu jie atsakė pagal žydų laiko skaičiavimo sistemą, tai buvo 13 val. pagal mūsų sistemą. Jeigu jie atsakė pagal romėnų sistemą, tai buvo 19 val. pagal mūsų laiko sistemą. Berniuko tėvas iškeliavo iškart iš Kanos žemyn į Kapernaumą (≈ 40 km), bet nežinome, ar uždelsė pakeliui. Keliaujant ≈ 5 km./val. be perstojo, jis būtų pasiekęs namus per ≈ 8 valandas. Nepasakyta, kada tarnai išvyko jo pasitikti. * 5:1 „Po šių dalykų“ – Arba „Paskui“, „Vėliau“. † 5:2 „vartų“ – Arba „vietos“, „turgaus“ arba net „baseino“ (kito baseino); gr. kalboje yra tik daiktavardinės kilmės būvardis „avininio“. ‡ 5:2 „baseinas“ – Arba „maudykla“, „nenatūralus vandens telkinys“.

Betezda, turintis Špenkias kolonų palaikomas stogines. ³ Juose gulėjo labai didelis būrys ligonių – aklių, šlubių, sudžiūvusių, kurie laukė vandens sujudėjimo. ⁴ Nes angelas koku nors metu nusileisdavo į *baseiną ir sujudindavo vandenį; tad kas pirmas po vandens sujudinimo įlipdavo, †pasveikdavo nuo bet kokios ligos, kokia besirgdavo.

⁵ Ir ten buvo tam tikras žmogus, kuris turėjo negalią trisdešimt aštuonerius metus. ⁶ Jėzus pamatęs jį gulintį ir žinodamas, kad jis jau ilgą laiką tokios būklės, jam sako: „Ar nori pasveikti?“ ⁷ Ligonis jam atsakė: „‡Geriamasis, neturiu žmogaus, kuris vandeniui sujudėjus įkeltų mane į Šbaseiną, o kol pats einu, kitas pirma manęs *įžengia.“ ⁸ Jėzus jam sako: „Kelkis, pasiimk savo gultą ir vaikščiok!“ ⁹ Ir tuojau tas žmogus †pasveiko ir paėmė savo gultą, ir vaikščiojo.

O †ta diena buvo šabas. ¹⁰ Todėl Šzydai tarė išgydytajam: „Yra šabas, tau neteisėta nešti gulto“. ¹¹ Jis atsakė jiems: „Tas, kuris mane išgydė, man tarė: „Pasiimk savo gultą ir

§ 5:2 „penkias kolonų palaikomas stogines“ – Arba „penkis portikus“, t. y., atvirus fasadinius prieangius su kolonomis.

* 5:4 „baseiną“ – Arba „maudyklą“, „nenatūralų vandens telkinį“. † 5:4 „pasveikdavo“ – T. „pasidarydavo sveikas“.

‡ 5:7 „Geriamasis“ – Arba „Viešpatie“, „Pone“. § 5:7 „baseiną“ – Arba „maudyklą“, „nenatūralų vandens telkinį“.

* 5:7 „įžengia“ – T. „nužengia“, t. y. lipa žemyn. † 5:9 „pasveiko“ – T. „pasidarė sveikas“. ‡ 5:9 „ta diena“ – T. „tą dieną“, gr. Ἡν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. (O buvo šabas tą dieną). § 5:10 „žydai“ – T. y. žydų vadovai.

vaikščiok“.” ¹² Tada jie paklausė jo: „Kas yra tas žmogus, pasakęs tau: „Pasiimk savo gultą ir vaikščiok“?“ ¹³ Bet išgydytasis nežinojo, kas jis, nes, miniai esant *toje* vietoje, Jėzus buvo pasitraukęs. ¹⁴ *Po šių dalykų Jėzus †rado jį šventykloje ir tarė jam: „Štai esi pasveikęs; daugiau nebenusidėk, kad neatsitiktų tau kas blogesnio!“ ¹⁵ Žmogus nuėjo ir pasakė ‡žydams, kad tas, kuris Šį išgydė, yra Jėzus.

¹⁶ Ir todėl žydai persekiavo Jėzų ir siekdavo jį nužudyti, nes jis padarė tai šabo dieną. ¹⁷ Bet Jėzus jiems atsakydavo: „**Mano Tėvas lig šiolei dirba, ir aš dirbu.**“ ¹⁸ Dėl to žydai dar labiau siekė jį nužudyti, nes jis ne tik *sulaužė šabą, bet ir †vadino Dievą savo Tėvu, prilygindamas save Dievui. ¹⁹ Tada Jėzus atsiliepė ir pasakė jiems: „**Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: Sūnus**

* **5:14** „Po šių dalykų“ – Arba „Paskui“, „Vėliau“. † **5:14** „rado“ – T. „randa“. ‡ **5:15** „žydams“ – T. y. žydų vadovams. § **5:15** „jį išgydė“ – T. „padarė jį sveiką“. * **5:18** „sulaužė“ – Gr. žodis λύω (luo), čia išverstas „sulaužė“, yra naudojamas įvairiuose kontekstuose, pvz., Jn 7:23; Jn 10:35; Lk 13:16; I Jn 3:8; Ef 2:14; Apd 2:24. † **5:18** „vadino [...]“ – Žydų valdovai suprato, kad Jėzus laikė save Dievu, todėl norėjo Jį nužudyti. Du priešingi liaudės posakiai: „Koks tėvas, toks ir sūnus.“ „Sūnus tėvui dažnai neprilygsta.“ Jėzaus atžvilgiu pirmas pasitvirtino, o tai parodė, kad Jėzus tikrai ne eilinis, bet nepaprastas, sūnus.

nieko negali daryti †vadovaudamasis savimi, bet *jis daro* tik tai, ką mato Tėvą darant, nes tai, ką jis daro, tuo pat būdu ir Sūnus daro tuos pačius dalykus. ²⁰ Nes Tėvas myli Sūnų ir parodo jam visus dalykus, kuriuos jis pats daro, ir jis parodys jam darbų, dar didesnių už šituos, kad jūs stebėtumėtės. ²¹ Nes kaip Tėvas prikelia mirusiuosius ir duoda *jiems* gyvybę, taip ir Sūnus duoda gyvybę tiems, kuriems nori. ²² Nes net Tėvas §neteisia nė vieno, bet visą teismą yra pavedęs Sūnui, ²³ kad visi gerbtų Sūnų lygiai taip, kaip jie gerbia Tėvą. Kas negerbia Sūnaus, negerbia jį siuntusio Tėvo. ²⁴ Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas klauso mano žodžio ir tiki mane atsiuntusiuoju, tas turi amžiną *gyvenimą ir †neina į smerkiantį teismą, bet iš mirties yra perėjęs į gyvenimą. ²⁵ Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: ateina valanda, ir dabar jau yra, kada mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsą; ir tie, kurie išgirs, gyvuos. ²⁶ Nes kaip Tėvas turi gyvybę *pats* savyje, taip davė ir Sūnui turėti gyvybę *pačiam*

† **5:19** „vadovaudamasis savimi“ – Jėzus vartoja Gr. frazę ὁφ' ἐαυτοῦ (ap eautou) dar 4 k. (Jn 5:19, 7:18, 15:4, 16:13, 18:34), ir ta frazė pasitaiko kitur NT tik Jn 11:51 (apie vyriausiąjį kunigą) ir II Kor 10:7 (kiek kitokia prasme). Kita gr. frazė ἄπ' ἐμαυτοῦ (ap emautou), kuri skiriasi tik asmenavimu, NT yra vartojamas tik Jono evangelijoje (8 k.) ir Viešpats Jėzus yra vienintelis, kuris ją vartoja. Plg. Jn 5:30; 7:17, 28; 8:28, 42; 10:18; 14:10. § **5:22** „neteisia nė vieno“ – T. y. neteisia nė vieno žmogaus be Sūnaus dalyvavimo. Žr. Rom 2:16, kurioje parašyta, kad Dievas Tėvas teis žmonių paslaptis per Jėzų Kristų. * **5:24** „gyvenimą“ (2 k.) – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. † **5:24** „neina“ – Arba „nepatenka“.

savyje, ²⁷ ir taip pat davė jam įgaliojimą įvykdyti teismą, nes jis yra Žmogaus Sūnus. ²⁸ Tuo nesistebėkite! Nes ateina valanda, kai visi, esantys kapuose, išgirs jo balsą ²⁹ ir išeis: tie, kurie darydavo gera – į gyvenimo prisikėlimą; o tie, kurie darydavo bloga – į smerkiančio teismo prisikėlimą. ³⁰ Aš nieko negaliu daryti †vadovaudamasis savimi. Aš teisiu, kaip girdžiu, ir mano teismas yra teisingas, nes aš ieškau ne savo valios, bet valios Tėvo, kuris mane siuntė. ³¹ Jei liudyčiau pats apie save, mano liudijimas nebūtų Štiesa; ³² yra kitas, kuris apie mane liudija, ir aš žinau, kad liudijimas, kurį jis apie mane liudija, yra *tiesa. ³³ Jūs esate nusiuntę pasiuntinius pas Joną, ir jis yra paliudijęs tiesą. ³⁴ Bet aš pats priimu liudijimą ne iš žmogaus, bet sakau šiuos dalykus, kad patys būtumėte išgelbėti. ³⁵ Jis buvo degantis ir spindintis žiburys, ir jūs norėjote džiūgauti jo šviesa †trumpą laiką. ³⁶ Bet aš turiu didesnę liudijimą negu tą iš Jono, nes darbai, kuriuos Tėvas man davė pabaigti, tie patys darbai, kuriuos aš darau, liudija apie mane, kad Tėvas mane siuntė. ³⁷ Ir pats Tėvas, kuris mane siuntė, yra paliudijęs

‡ **5:30** „vadovaudamasis savimi“ – Gr. frazė ἀπ’ ἐμαυτοῦ (ap emautou) NT yra vartojamas tik Jono evangelijoje (8 k.) ir Viešpats Jėzus yra vienintelis, kuris ją vartoja. Plg. Jn 7:17, 28; 8:28, 42; 10:18; 14:10. Jėzus vartoja panašią frazę ἀφ’ ἐαυτοῦ (ap eautou) dar 6 k. (Jn 5:19; 7:18; 11:51; 15:4; 16:13; 18:34) ir ta frazė pasitaiko ir II Kor 10:7, nors kiek kitokia prasme. § **5:31** „tiesa“ – Gr. būdvardis, „atitinkantis tiesą“. * **5:32** „tiesa“ – Gr. būdvardis, „atitinkantis tiesą“. † **5:35** „trumpą laiką“ – Arba „valandėlę“.

apie mane. Jūs nesate nei jo balso kada nors girdėję, nei jo ꝥavidalo regėję, ³⁸ ir neturite jo žodžio jумыse pasiliekančio, nes netikite tuo, kurį jis siuntė.

³⁹ §Tyrinėkite šventraščius, kadangi manote, kad juose turite amžiną *gyvenimą; ir †būtent jie liudija apie mane. ⁴⁰ Ir jūs ꝥnesutinkate ateiti pas mane, kad turėtumėte §gyvenimą. ⁴¹ Nepriimu šlovės iš žmonių. ⁴² Bet jus pažįstu, kad jūs neturite savyje Dievo meilės. ⁴³ Savo Tėvo vardu esu atėjęs, bet jūs manęs nepriimate. Jeigu savo vardu ateitų kitas, tą priimsite. ⁴⁴ Kaipgi galite įtikėti jūs, kurie vieni iš kitų priimate šlovę, o šlovės, kuri *ateina* iš vienintelio Dievo, neieškote?! ⁴⁵ Nemanykite, kad aš jus kaltinsiu Tėvui. Yra, kas jus kaltina – Mozė, į kurį jūs esate sudėję savo viltis. ⁴⁶ Nes jei būtumėte tikėję Moze, tikėtumėte manimi, nes jis rašė apie mane. ⁴⁷ Bet jei netikite jo raštais, kaipgi tikėsite mano žodžiais?!”

6

Jėzus maitina 5000 vyrų

¹ *Po šių dalykų Jėzus nuvyko anapus Galilėjos, *tai yra* Tiberiados, jūros. ² Ir paskui

‡ **5:37** „pavidalo“ – Arba „matomos išraiškos“. Žr. Įst 4:12, 15.

§ **5:39** „Tyrinėkite“ – Gr. vienodai rašosi ir šio žodžio tiesioginė ir liepiamoji nuosakos, todėl gali būti „Tyrinėjate“. * **5:39**

„gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. † **5:39** „būtent jie“ – T. „jie yra tie, kurie“. ‡ **5:40** „nesutinkate ateiti“ – T. y. „jūsų valia prieštarauja atėjimui“.

§ **5:40** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“.

* **6:1** „Po šių dalykų“ – Arba „Paskui“, „Vėliau“.

jį sekė didelė žmonių minia, nes jie matė jo antgamtinis ženklus, kuriuos jis darė ligoniams. ³ Ir Jėzus užkopė į kalną ir ten atsisėdo kartu su savo mokytiniais. ⁴ (O arti buvo Aplenkimas, žydų šventė.) ⁵ Tada Jėzus, pakėlęs akis ir pamatęs didelę minią ateinant pas jį, sako Pilypui: „Iš kur nupirksime duonos, kad šitie galėtų valgyti?“ ⁶ O jis tai pasakė mėgindamas jį, nes pats žinojo, ką darysias. ⁷ Pilypas jam atsakė: „Už [†]du šimtus denarų duonos jiems neužteks, kad kiekvienas iš jų gautų bent truputį.“ ⁸ Vienas iš jo mokytinių, Simono Petro brolis Andriejus, jam sako: ⁹ „Yra čia vienas berniukas, kuris turi penkis miežinės duonos kepaliukus ir dvi žuveles, bet [‡]ką tai reiškia tokiai daugybei?!“ ¹⁰ Ir Jėzus tarė: **§ „Susodinkite žmones.“** O toje vietoje buvo daug žolės. Taigi vyrai ^{*}susėdo, [†]iš viso kokie penki tūkstančiai. ¹¹ Ir Jėzus paėmė kepaliukus ir padėkojęs išdalijo mokytiniais, o mokytiniai [‡]susėdusiems; irgi tokiu pat būdu iš žuvų, kiek jie norėjo. ¹² Kai jie buvo pasotinti, jis tarė savo mokytiniais: „Surinkite pertekusius gabalus, kad niekas neprapultų.“ ¹³ Taigi jie surinko ir pripildė dvylika pintinių gabalų iš

[†] 6:7 „du šimtus denarų“ – Vienas denaras ≈ darbininko vienos dienos darbo užmokestis. Du šimtai denarų būtų daugmaž aštuonių mėnesių atlyginimas. [‡] 6:9 „ką tai reiškia“ –

Gr. „kas šitie yra“. **§ 6:10** „Susodinkite žmones“ – Arba „Padarykite, kad žmonės atsiloštų valgyti“.

^{*} 6:10 „susėdo“ – Arba „atsilošė valgyti“ [†] 6:10 „iš viso“ – Gr. „skaičiumi“.

[‡] 6:11 „susėdusiems“ – T. „atsilošusiems“.

penkių miežinės duonos kepaliukų, kurie buvo pertekę valgiusiesiems. ¹⁴ Tad žmonės, pamatę antgamtinį ženklą, kurį padarė Jėzus, tarė: „Šitas tikrai yra tas Pranašas, Šateinantysis į pasaulį.“

¹⁵ Taigi, Jėzus, supratęs, kad jie ruošiasi ateiti ir pasigriebti jį, kad padarytų jį karaliumi, vėl pasitraukė pats vienas į kalną.

Jėzus vaikšto vandens paviršiumi

¹⁶ O kai atėjo vakaras, jo mokytiniai nusileido prie jūros ¹⁷ ir, ėlipę į valtį, ėmė keliauti anapus jūros į Kapernaumą. (O jau buvo sutemę, ir Jėzus dar nebuvo atėjęs pas juos.) ¹⁸ *Jūra išibangavo, nes pūtė smarkus vėjas. ¹⁹ Nusiyrę apie †dvidešimt penkis ar trisdešimt stadijų, jie pamato Jėzų, einantį jūros paviršiumi ir besiantantį prie valties, ir jie išsigando. ²⁰ O jis sako: „**Tai aš. Nebijokite!**“ ²¹ Tada jie panorą jį pasiimti į valtį, ir iškart valtį atsidūrė prie ‡kranto, į kur jie keliavo.

Įvairūs mokytiniai seka Jėzų į Kapernaumą

²² Rytojaus dieną, kai minia, stovinti kitoje jūros pusėje, pastebėjo, kad ten nebuvo jokios kitos valtelės, išskyrus tą, į kurią buvo ėlipę jo mokytiniai, ir kad Jėzus nebuvo kartu su savo mokytiniais ėlipęs į valtelę, bet jo mokytiniai

Š **6:14** „ateinantysis į pasaulį“ – Plg. Įst 18:15-18; Jn 1:21, 1:25, 7:40, 11:27. * **6:18** „Jūra“ – T. „Ir jūra“. † **6:19** 25–30 stadijų ≈ 4,6–5,6 km., nes 1 stadijas ≈ 185 m. Galilėjos jūros plotis buvo apie 13 km., ir jos ilgis apie 21 km., tai jie buvo jūros (ežero) viduryje. ‡ **6:21** „kranto“ – Arba „sausumos“, „žemės“.

buvo išvykę vieni ²³ – (nors atkeliavo kitų valtelių iš Tiberiados *ir sustojo* prie pat tos vietos, kur, Viešpačiui padėkojus, jie buvo valgę) – ²⁴ taigi, kai minia pamatė, kad ten nebuvo nei Jėzaus, nei jo mokytinių, tai ir jie patys ėlipo į valtis ir atkeliavo į Kapernaumą, ieškodami Jėzaus. ²⁵ Ir suradę jį kitoje jūros pusėje jie tarė jam: „Rabi, kada čia atvykai?“

Paskaita apie gyvybės duoną

²⁶ Jėzus jiems atsakydamas tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jūs manęs ieškote ne dėl to, kad Šsupratote antgamtinius ženklus, bet todėl, kad valgėte duonos ir pasisotinote. ²⁷ Dirbkite ne dėl žūvančio maisto, bet dėl maisto, išliekančio *amžinam gyvenimui, kurį duos jums Žmogaus Sūnus, nes jį užantspaudavo Tėvas, tai yra Dievas.“ ²⁸ Tada jie tarė jam: „Ką mums daryti, kad dirbtume Dievo darbus?“ ²⁹ Jėzus atsakydamas jiems tarė: „Tai yra Dievo reikalaujamas darbas, kad tikėtumėte tuo, kurį jis siuntė.“ ³⁰ Tad jie tarė jam: „Tai kokį antgamtinį ženklą †darysi, kad matytume ir tikėtume tavimi? Ką

§ **6:26** „supratote“ – Arba „matote“, kaip Jn 6:14 eilutėje, bet reikšmė čia yra kitokia; gr. žodis εἶδω (eido) gan dažnai reiškia „suvokti“, „suprasti“. Plg. Mt 13:14; Mr 4:12; 12:28; Lk 9:47; Apd 14:9, 28:26. Minia matė Jėzaus antgamtinius ženklus, bet jų nesuprato. Mokytiniams irgi nesuprato: Mr 5:52, 8:14-21 (kitas gr. žodis vartojamas). * **6:27** „amžinam gyvenimui“ – Arba „amžinai gyvybei“, „amžinai gyvasčiai“. Galėtų būti „į amžiną gyvenimą“. Gr. frazė εἰς ζωὴν αἰώνιον (eis zōēn aiōnion) vartojama Jn 4:14,36; 6:27; 12:25. † **6:30** „darysi“ – T. „darai“.

†nuveiksi? ³¹ Mūsų tėvai valgė maną dykumoje; kaip yra parašyta: *Šjis davė jiems valgyti duonos iš dangaus.*“ ³² Tada Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: ne Mozė davė jums tos duonos iš dangaus, bet mano Tėvas duoda jums iš dangaus tikrąją duoną. ³³ Nes Dievo duona yra tas, kuris nužengia iš dangaus ir duoda pasauliui gyvybę.“ ³⁴ Tada jie tarė jam: „Viešpatie, visada duok mums šios duonos!“

³⁵ O Jėzus jiems atsakė: „Aš esu gyvybės duona! Kas ateina pas mane, niekuomet nealks, ir kas tiki manimi, niekuomet nebetroks. ³⁶ Bet jums pasakiau, kad jūs irgi mane matėte, tačiau netikite. ³⁷ Visi, kuriuos man duoda Tėvas, ateis pas mane, ir ateinančio pas mane jokių būdu neišvarysiu lauk, ³⁸ nes aš nužengiau iš dangaus vykdyti ne savo valios, bet valios to, kuris mane siuntė. ³⁹ Ir šita yra valia Tėvo, kuris mane siuntė, kad aš *neprarasčiau nė vieno iš visos grupės, kurią jis man yra davęs, bet kad paskutinią dieną prikėlčiau juos visus. ⁴⁰ Ir šita yra valia to, kuris mane siuntė, kad kiekvienas, kuris

† **6:30** „nuveiksi“ – T. „nuveiki“. § **6:31** Žr. Ps 78:24, kuris mini įvykius, aprašytus Iš 16:4-36 eilutėse. * **6:39** „neprarasčiau nė vieno iš visos grupės, kurią jis man yra davęs, bet kad paskutinią dieną prikėlčiau juos visus“ – T. „neprarasčiau nė vieno iš jo man davusios visumos, bet kad paskutinią dieną prikėlčiau ją“.

†mato Sūnų ir juo tiki, turėtų amžiną †gyvenimą; ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną.“⁴¹ Tada žydai dėl jo murmėjo, nes jis buvo pasakęs: „Aš esu ta duona, kuri nužengė iš dangaus.“⁴² O jie tarė: „Argi jis ne Jėzus, Juozapo sūnus, kurio tėvą ir motiną mes pažįstame?! Tad kaipgi jis sako: „Aš esu nužengęs iš Dangaus?!“⁴³ Todėl atsakydamas Jėzus jiems tarė: „Nemurmėkite tarpusavyje!⁴⁴ Niekas nepajėgia ateiti pas mane, nebent Šį patrauks Tėvas, kuris mane siuntė; ir *tą aš prikelsiu paskutiniąją dieną.⁴⁵ Yra parašyta Pranašuose: †*Ir bus visi mokomi Dievo*. Todėl, kiekvienas, kuris išgirdo iš Tėvo ir pasimokė, ateina pas mane.⁴⁶ Nėra taip, jog kas yra matęs Tėvą – tik tai tas, kuris iš Dievo yra, tas yra matęs Tėvą.

Tikėjimas pavaizduotas: valgymas ir gėrimas

⁴⁷ Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas tiki manimi, turi amžiną †gyvenimą.⁴⁸ Aš esu gyvybės duona.⁴⁹ Jūsų tėvai dykumoje valgė maną ir mirė.⁵⁰ Šita yra duona, Škuri nužengia iš Dangaus, kad bet kuris žmogus jos valgytų ir nemirtų.

† **6:40** „mato Sūnų ir juo tiki“ – Arba „mato Sūnų, tai yra tiki juo“. Gr. vksm. θεωρέω (theoreo) gali reikšti „matyti akimis“ (pvz. Mt 27:55, Jn 2:23), „suprasti“ arba „suvokti“ (pvz. Jn 4:19), arba „patirti“ (pvz. Jn 8:51). Čia kalbama apie žmogų, kuris yra patyręs Viešpaties Jėzaus išgelbėjimą iš nuodėmių, o tas išgelbėjimas suteikiamas tikėjimu Juos. Plg Jn 11:25. † **6:40** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. § **6:44** „jį patrauks mane pasiuntęs Tėvas“ – Žr. Jer 31:3, Oz 11:4, Jn 12:32. * **6:44** „tą“ – T. „jį“. † **6:45** Žr. Iz 54:13. † **6:47** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. § **6:50** „kuri nužengia“ – Arba „nusižengianti“.

51 Aš esu gyvoji duona, kuri nužengė iš dangaus; jei kas valgys šitos duonos, gyvens per amžius; ir duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas, kurią aš duosiu už pasaulio gyvybę.“

52 Todėl žydai ginčijosi tarp savęs, sakydami: „Kaip šitas *gali mums duoti valgyti savo kūną?“

53 Tada Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jeigu nevalgysite Žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvybės. 54 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, turi amžiną †gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną. 55 Nes mano kūnas tikrai yra valgis, ir mano kraujas tikrai yra gėrimas. 56 Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, ‡pasilieka manyje, ir aš jame. 57 Kaip gyvasis Tėvas mane siuntė, ir aš gyvuoju per Tėvą, taip ir tas, kuris mane valgo, gyvuos per mane. 58 Šita yra ta duona, kuri nužengė iš dangaus! Nėra taip, kaip jūsų tėvai valgė maną ir mirė: kas valgo šitą duoną, tas gyvens per amžius.“ 59 Šiuos dalykus jis kalbėjo sinagogoje, mokydamas Kapernaume.

Dviejų rūšių mokytinių atsakai į paskaitą apie gyvybės duoną

60 Tai išgirde, daugelis jo mokytinių tada pasakė: „Šis pasakymas yra kietas, Škas pajėgia

* 6:52 „gali“ – Arba „pajėgia“. † 6:54 „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. ‡ 6:56 „pasilieka“ – Arba „pasilieka gyvenas“. § 6:60 „kas pajėgia jo klausytis“ – Plg. Mk 4:33, Jn 8:43, Jer 6:10, Apd 7:51, Rom 8:7-8.

jo klausytis?!“ ⁶¹ Bet Jėzus, *žinodamas savyje, kad jo mokytiniai dėl to murma, jiems tarė: „Ar tai jus †piktina? ⁶² Tai kas būtų, jei pamatytumėte Žmogaus Sūnų pakylantį ten, kur jis buvo pirmiau? ⁶³ ‡Dvasia yra ta, kuri duoda gyvybę; Škūnas neduoda jokios naudos. *Žodžiai, kuriuos aš jums kalbu, yra dvasia ir yra gyvybė. ⁶⁴ Bet yra kai kurie iš jūsų, kurie netiki.“ Mat Jėzus iš †pradžių žinojo, kurie yra netikintieji, ir kas yra tas, kurį jį išduos. ⁶⁵ Ir jis tarė: „Todėl jums sakiau, kad niekas nepajėgia ateiti pas mane, jeigu jam nėra duota mano Tėvo.“

* **6:61** „žinodamas savyje“ – Tokio posakio nėra niekur kitur NT. Nors mums aišku, kad tas, kuris ką žino, žino tai „savyje“, greičiausiai ši sandara rodo į ypatingą Jėzaus sugebėjimą perprasti žmones. † **6:61** „piktina“ – Arba „suklupdo“. ‡ **6:63** „Dvasia [...]“ – Konstatuojamas dėsniis. Žmogaus kūnas be dvasios yra negyva ir negali nuveikti nieko (plg. Prd 2:7, Apr 11:11). Lygiai taip pat, žmogus (jo esybė) kaip sąmoninga būtybė, dėl nuodėmingumo netekęs tiesioginio ryšio su Dievo Dvasia, yra miręs dvasine prasme (Ef 2:1) ir negali nuveikti nieko amžinai naudingo (Rom 3:12). Tik Dievo Dvasia gali suteikti gyvybę nusidėjėliams (Jn 6:63, II Kor 3:6), kaip ir Jo Dvasia suteikė gyvybę suformuotam moliui (Adomui) žmonijos pradžioje. § **6:63** „kūnas“ – Čia žodis greičiausiai rodo ir į fizinį kūną (audinius, kaulus ir t. t.) ir į kūniškąjį aš. Kūniškasis aš yra nusidėjėlio esybė prieš atgimimą, t. y. jo būseną arba padėtis, kurioje jį valdo kūno reikalai – tai kas pajuntama tik per fizinį kūną – vietoj to, kad Dievo Dvasia valdytų žmogų per jo – žmogaus – dvasią (plg. Rom 7:18, 25; 8:1; 13:14; Gal 5:24).

* **6:63** „Žodžiai [...]“ – T. y. Jėzaus žodžiai yra priemonė suteikti dvasinę gyvybę dvasiškai negyviems žmonėms lygiai taip, kaip Dievo Dvasia suteikė gyvybę fiziškai negyvam Adomui. † **6:64** „pradžių“ – T. „pradžios“.

66 Nuo to *laiko* daugelis jo mokytinių grįžo atgal ir daugiau su juo nebevaikščiojo. 67 Tada Jėzus tarė Dvylikai: „**Nejaugi ir jūs norite pasišalinti?**“ 68 Simonas Petras jam atsakė: „Viešpatie, pas ką mes eisime?! †Amžino gyvenimo žodžius turi tu! 69 Ir mes Stikėjome *ir* tebetikime, taip pat sužinojome *ir* tebežinome, kad tu esi *tikrasis Kristus, gyvojo Dievo Sūnus.“ 70 Jėzus jiems atsakė: „**Ar ne aš jus, Dvylika, išsirinkau? O vienas iš jūsų yra velnias.**“ 71 (Jis kalbėjo apie Judą Iskarijotą, Simono *sūnų*, nes *būtent* †jis tas, kuris jį išduos, būdamas vienas iš Dvylikos.)

7

1 *Po šių dalykų Jėzus vaikščiojo po Galilėją, nes nenorėjo vaikščioti po Judėją dėl to, kad žydų *vadovai* siekė jį nužudyti.

Jėzus keliavo į Padangčių šventę Jeruzalėje slapčiomis

2 O buvo arti žydų Padangčių šventė. 3 Dėl to jo broliai jam tarė: „Išeik iš čia ir nueik į

‡ 6:68 „Amžino gyvenimo“ – Arba „Amžinos gyvybės“, „amžinos gyvasties“. § 6:69 „tikėjome *ir* tebetikime, taip pat sužinojome *ir* tebežinome“ – Gr. vksm. forma leidžia išversti ir „esame tikėję, taip pat esame sužinoję“. * 6:69 „tikrasis“ – Gr. žymimasis artikelis; čia rodo į vienintelį, arba tikrą, arba numatytą Mesiją. † 6:71 „jis tas, kuris jį išduos“ – Arba „jis išduosias jį“, „jis ketino jį išduoti“. Gr. žodis μέλλω (mello) nusako ateities įvykius. * 7:1 „Po šių dalykų“ – Arba „Paskui“, „Vėliau“. Kalbama apie įvykius, aprašytus 6-to skyriaus pabaigoje. Greičiausiai praėjo tam tikras laikotarpis tarp Jn 7:1 eilutės ir Jn 7:2 eilutės. Žr. Henry R. Pike, „Selah!“, p. 430.

Judėją, kad ir tavo mokytiniai pamatytų †darbus, kuriuos darai, ⁴ nes niekas, kuris siekia †iškilti viešumon, nieko nedaro slapčiomis. Jei tu darai šiuos dalykus, parodyk save pasauliui.“ ⁵ (Mat netgi jo broliai juo netikėjo.) ⁶ Tada Jėzus jiems tarė: „Mano laikas dar neatėjo, bet jūsų laikas visuomet yra §tinkamas. ⁷ Yra neįmanoma pasauliui jūsų nekęsti, bet jis nekenčia manęs, nes aš liudiju apie jį, kad jo darbai yra blogi. ⁸ Jūs patys eikite aukštyn į šią šventę; aš dar neinu aukštyn į šią šventę, nes mano laikas dar nėra *išsipildęs.“ ⁹ Pasakęs jiems tuos dalykus, jis pasiliko Galilėjoje. ¹⁰ O kai jo broliai buvo nuėję aukštyn, tada ir jis nuėjo aukštyn į šventę – ne viešai, bet tarsi slapčiomis.

Akistata Padangčių šventės metu

¹¹ Tad žydų vadovai ieškojo jo šventėje ir sakė: „Kur tasai yra?“ ¹² Ir miniose buvo daug murmėjimo dėl jo. Iš vienos pusės vieni sakė: „Jis yra geras žmogus“, bet kiti sakė: „Ne; jis minią klaidina.“ ¹³ Vis dėlto nė vienas apie jį viešai nekalbėjo †nes bijojo žydų vadovų.

¹⁴ O šventei jau įpusėjus Jėzus nuėjo aukštyn į šventyklą ir ėmė mokyti. ¹⁵ Ir žydų vadovai stebėjosi, sakydami: „Iš kur šitas, †specialiai

† 7:3 „darbus“ – T. „tavo darbus“. † 7:4 „iškilti viešumon“

– T. „būti atvirume“. § 7:6 „tinkamas“ – T. „paruoštas“.

* 7:8 „išsipildęs“ – Plg. Lk 21:24. † 7:13 „nes bijojo žydų“

– T. „dėl žydų baimės“. † 7:15 „specialiai nesimokęs“ – Be

abejo, Viešpats Jėzus turėjo bendrąjį lavinimą, kaip ir kiti žydų berniukai (plg. Lk 2:46) bet jis nebuvo kieno nors žinomo rabino mokytinis.

nesimokęs, žino Šrašytinį tekstą?“

¹⁶ Atsakydamas Jėzus jiems tarė: „Mano mokslas yra ne mano, bet to, kuris mane siuntė. ¹⁷ Jei kas *turi valią vykdyti jo valią, tas sužinos apie tą mokslą – ar jis yra iš Dievo, ar aš kalbu †vadovaudamasis savimi. ¹⁸ Kas kalba ‡vadovaudamasis savimi, tas ieško savo šlovės. Tačiau, kas ieško šlovės to, kuris jį siuntė, tas yra Šteisingas, ir jame nėra neteisybės. ¹⁹ Argi Mozė jums nedavė įstatymo? Tačiau nė vienas iš jūsų nesilaiko įstatymo. Kodėl siekiate mane nužudyti?“

²⁰ *Žmonės atsiliepdami pasakė: „Tu †velnio apsėstas! Kas gi siekia tave nužudyti?“

²¹ Jėzus atsakydamas jiems tarė: „Padariau tik vieną darbą, ir esate visi nustebę. ²² Dėl to ‡Mozė davė jums apipjaustymą – nors jis nėra iš Mozės, bet Šiš protėvių – ir jūs šabo dieną apipjaustote žmogų. ²³ Jei žmogus šabo dieną gauna apipjaustymą, kad nebūtų sulaužytas Mozės įstatymas, ar jūs ant manęs pykstate, kad šabo dieną visą žmogų padariau sveiką? ²⁴ Nebeteiskite pagal išvaizdą, bet

§ 7:15 „rašytinį tekstą“ – Arba „rašta“ arba „Rašta“, t. y. Šventraščių. * 7:17 „turi valią“ – Arba „sutinka“. † 7:17 „vadovaudamasis savimi“ – Žr Jn 5:30 išnašą. ‡ 7:18 „vadovaudamasis savimi“ – Žr. Jn 5:19 išnašą. § 7:18 „teisingas“ – Gr. būvardis, „atitinkantis tiesą“. * 7:20 „Žmonės“ – Arba „Minia“. † 7:20 „velnio apsėstas“ – T. „turi velnią“. ‡ 7:22 „Mozė davė“ – Žr. Kun 12:3. § 7:22 „iš protėvių“ – Abraomas (Prd 17:10), Izaokas (Prd 21:4), bendrai (Apd 7:8).

teiskite teisingu *nuosprendžiu.“

²⁵ Tada kai kurie jeruzaliečiai tarė: „Ar ne šitas yra tas, kurį jie siekia nužudyti?“ ²⁶ Bet žiūrėkite: jis †viešai kalba, ir jie nieko jam nesako. Nejaugi valdytojai tikrai žino, kad šitas yra †kaip tik Kristus? ²⁷ Tačiau mes žinome, iš kur šis yra. O kai Šateis Kristus, niekas *nežinos, iš kur jis yra.“

²⁸ Tuomet sušuko Jėzus šventykloje, mokydamas ir sakydamas: †„Ar jūs ir mane pažįstate, ir žinote, iš kur aš esu? †O aš esu atėjęs ne Šsavimi vadovaudamasis, bet tas, kuris mane siuntė, yra *teisingas kurio jūs nepažįstate. ²⁹ Bet aš jį pažįstu, nes esu iš jo, ir mane siuntė jis.“

³⁰ Tuomet jie siekė jį suimti, bet nė vienas †nepakėlė prieš jį rankos, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi. ³¹ O daugelis iš minios įtikėjo

* **7:24** „nuosprendžiu“ – Arba „teismu“, „kaltinimu“. † **7:26** „viešai“ – Arba „atvirai“, „drąsiai“. † **7:26** „kaip tik“ – Gr. artikelis. § **7:27** „ateis“ – T. „ateitų“. * **7:27** „nežinos“ – T. „nežino“. † **7:28** „Ar jūs ...“ – Jėzaus priešai ką tik tvirtino, kad žinojo, iš kur Jis. Nors čia Jėzaus atsiliepinimas verčiamas klausimu, šis sakinytis gali būti konstatuojamasis („Jūs ir mane pažįstate ...“), bet, jei taip, tai Jėzus kalbėjo ironiškai. Vienaip ar kitaip, Jis davė jiems suprasti, kad nors jie žinojo Jo žemišką tėviškę, jie nieko nesuprato apie Jo dangišką kilmę. † **7:28** „O“ – Arba „Ir“. § **7:28** „savimi vadovaudamas“ – Gr. frazė ἄν' ἐμαυτοῦ (ap emautou) NT yra vartojamas tik Jono evangelijoje (8 k.) ir Viešpats Jėzus yra vienintelis, kuris ją vartoja. Plg. Jn 5:30; 7:17; 8:28,42; 10:18; 14:10. * **7:28** „teisingas“ – Gr. būdvardis, „atitinkantis tiesą“. † **7:30** „nepakėlė prieš jį rankos“ – T. „neuždėjo ant jo rankos“.

juo ir sakė: „Kai Kristus ateis, nejaugi jis padarys daugiau antgamtinių ženklų už tuos, kuriuos šitas yra padaręs?“

Jėzaus priešai siekia Jį suimti

³² Fariziejai išgirdo, kad minia tuos dalykus murmėjo apie jį, tad fariziejai bei aukštieji kunigai pasiuntė patikėtinius jo suimti. ³³ Tada Jėzus jiems tarė: **Š „Dar trumpą laiką *būsiu su jumis, ir tada †eisiu pas tą, kuris mane siuntė.** ³⁴ **Jūs manęs ieškosite ir nerasite, ir kur aš †esu, ten jūs negalite ateiti.“**

³⁵ Tada Šžydai sakė vieni kitiems: „Kur jis eis, kad mes jo nerasime? Bene jis rengiasi keliauti pas *išeivius tarp †graikų ir mokys graikus? ³⁶ Kas tai *per* žodis, kurį jis pasakė: „Jūs manęs

‡ **7:32** „patikėtinius“ – Arba „įgaliotinius“, „atstovus“, „paval-dinius“. Plg. Jn 7:45. § **7:33** „Dar trumpą laiką“ – Ta pati gr. frazė ἔτι μικρόν (eti mikron) vartojama ir Jn 12:35, 13:33, 14:19; o su laiką nuskančiais žodžiais Hbr 10:37; Apr 6:11; žodis μικρόν be prielinksnio vartojamas nusankant trumpą laiką dar Jn 16:16-19 ir Apr 20:3. * **7:33** „būsiu“ – T. „esu“. † **7:33** „eisiu“ – T. „einu“. ‡ **7:34** „esu“ – Plg. Jn 3:13 (TR). Jėzus, būdamas Dievas, yra visuomet Danguje, nes tai Jo buveinė, nors tuo metu, kai šitai kalbėjo, Jo kūnas tebuvo Izraelio krašte. Po prisikėlimo ir nužengimo į Dangų, Dievas Sūnus bus ir fiziškai Danguje. § **7:35** „žydai“ – T. y. žydų vadovai. * **7:35** „išeivius“ – T. „išeiviją“. Gr. žodis διασπορά (diaspora) vartojama NT dar tik Jok 1:1 ir I Pt 1:1. † **7:35** „graikų“, „graikus“ – Gr. žodis Ἑλλήν (Hellen) nusako (1) graikus pagal tautybę, (2) bet kurių tautybių – kartais žydų – graikakalbius (plg. Apd 6:1), ir (3) nežydus (plg. Rom 2:9-10, 3:9; I Kor 10:32; Gal 3:28, Kol 3:11).

ieškosite ir nerasite, ir kur aš esu, *ten* jūs negalite ateiti“?”“

Jėzus – Gyvojo vandens (Šventosios Dvasios) Davėjas

³⁷ O paskutiniąją, didžiąją šventės *dieną* Jėzus stovėjo ir šaukė, sakydamas: „**Jei bet kas trokšta, tegul ateina †pas mane ir tegul geria.** ³⁸ **Kas tiki manimi, kaip šventraštis pasakė, gyvojo vandens upės tekės iš jo vidaus.**“ ³⁹ (O jis tai pasakė apie ŠDvasią, kurią turėjo gauti tie, kurie

† **7:37** „pas mane ir tegul geria. (38) Kas tiki manimi, [...]“ – Arba „pas mane; ir tegul geria, (38) kas tiki manimi!“. Gyvasis vanduo teka arba nuo Mesijo (plg. Jn 4:10 ir toliau) arba nuo Mesijo ir nuo to, kas pasitiki Juo. ST tekstai apie tai, kad Gyvojo vandens šaltinis yra pats Mesijas: Iz 55:1; Zch 12:10; 13:1; Zch 14:4, 8. ST tekstai, kurie turbūt rodo į tekėjimą ir iš Mesijo ir iš pasitikinčio Mesiju, yra Iz 58:11, Iz 33:2. Be to, plg. Iš 17:6 su I Kor 10:4. § **7:39** „Dvasią“ – Viešpats Jėzus ne kartą kalbėjo apie Šventąją Dvasią (Jn 7:39 apie Dvasią, kuri yra Gyvasis vanduo; Jn 14:16-17 apie tai, kad mokytiniai jau pažinojo Šv. Dvasią, kuri prieš Sekminių dieną jau gyveno su jais, bet vėliau bus juose; Jn 14:26 apie tai, kad po Jo išvykimo, Šv. Dvasia mokys juos ir primins viską, ką Jėzus buvo pasakęs; Jn 15:26-27 apie tai, kad Šv. Dvasia liudys apie Jėzų ir mokytiniai irgi liudys, ir dar Jn 16:7-11 apie tai, kad Šv. Dvasia paveiks žmonių širdis įtikindama juos esant kaltus).

tiki juo. Mat Dvasia *dar nebuvo *gauta*, nes Jėzus dar nebuvo pašlovintas.)

Susiskaldymas dėl Jėzaus

⁴⁰ Todėl daugelis iš minios, išgirdę tą pasakymą, sakė: „Iš tiesų šitas yra tas Pranašas.“ ⁴¹ Kiti sakė: „Šitas yra Kristus.“ Bet dar kiti sakė: ‡„Ką?! Nejaugi Kristus ateis iš Galilėjos? ⁴² Argi šventraštis nesakė, kad Kristus ateina iš Dovydo sėklos ir iš Betliejaus miestelio, kur yra buvęs Dovydas?“ ⁴³ Taigi minioje atsirado susiskaldymas dėl jo. ⁴⁴ Ir kai kurie iš jų norėjo jį suimti, bet nė vienas šnepakėlė prieš jį rankos.

Valdančiųjų sumaištis dėl Jėzaus

⁴⁵ Tada *patikėtiniai †sugrįžo pas aukštuosius kunigus ir fariziejus, o tie tarė jiems: „Kodėl neatvedėte jo?“ ⁴⁶ ‡Patikėtiniai atsakė: „Dar

* **7:39** „dar nebuvo *gauta*“ – Kai Jėzus tai pasakė, Jo mokytiniai dar nebuvo „apvilkti jėga iš aukštybių“ (Lk 24:49), t. y. Šventoji Dvasia dar neįgalino Jėzaus bažnyčios. Bet Jn 14:16-17 aiškiai rodo, kad jie jau ir prieš Sekminių dieną pažinojo Šventąją Dvasią ir Dievas Šventoji Dvasia gyvena su jais. Sekminių dieną Jėzaus bažnyčia gavo tą jėgą liudyti apie Jėzų, jos nariai buvo „apvilkti jėga iš aukštybių“ ir nuo tol bažnyčia pradėjo daugintis kitose vietovėse. † **7:40** „tą“, „tas“ – Gr. artikelis. Plg Jn 1:21, 1:25, 6:14. ‡ **7:41** „Ką?!“ – Arba „Nes“, bet plg. I Kor 11:22 (gr). § **7:44** „nepakėlė prieš jį rankos“ – T. „neuždėjo ant jo rankos“. * **7:45** „patikėtiniai“ – Arba „įgaliotiniai“, „atstovai“, „pavaldiniai“. Plg. Jn 7:32. † **7:45** „sugrįžo“ – Gr. žodis ἔρχομαι (erchomai), kurio forma čia yra ἦλθον (êlthon) gali būti išversta „atėjo“, „ėjo“ ar pan. Žė. Jn 7:32. ‡ **7:46** „Patikėtiniai“ – Žr. Jn 7:45 išnašą.

niekada žmogus nėra taip kalbėjęs, kaip šitas žmogus!“ ⁴⁷ Todėl fariziejai jiems atsiliepė: „Ar ir jūs esate suklaidinti? ⁴⁸ Nejaugi kas nors iš Švaldytojų ar iš fariziejų pasitikėjo juo? ⁴⁹ Bet šita minia, kuri nežino Įstatymo, yra prakeikta!“ ⁵⁰ Į juos prabilo vienas iš jų, Nikodemas, kuris buvo atėjęs pas *Jėzų nakčia: ⁵¹ „Nejaugi mūsų įstatymas teisia žmogų, jeigu nebūtų pirmiau jo išklauses ir sužinojęs, ką jis daro?“ ⁵² Jie atsakydami jam tarė: „Nejaugi ir tu iš Galilėjos? Patyrinėk ir pamatyk, kad įjoks pranašas nėra kilęs iš Galilėjos.“ ⁵³ Ir kiekvienas nuėjo į savo namus.

8

Svetimautoja ir jos kaltintojai

¹ O Jėzus nuėjo į Alyvų kalną. ² Ir auštant jis vėl atėjo į šventyklą, ir visa liaudis atėjo pas jį, o jis atsisėdęs juos mokė. ³ Ir raštininkai bei fariziejai *atvedė pas jį moterį, pagautą svetimaujant, ir, ją pastatę viduryje ⁴ jam sako: „Mokytojau, ši moteris buvo sugauta svetimaujant – per patį veiksma! ⁵ O Mozė įstatyme mums įsakė, kad *tokios turi būti užmuštos užmėtant akmenimis. Taigi, ką sakai tu?“ ⁶ (O jie

Š 7:48 „valdytojų“ – T. y. sinagogų valdytojų; žr. Mt 9:18; Mk 5:22. * 7:50 „Jėzų“ – T. „jį“. † 7:52 „joks pranašas nėra kilęs iš Galilėjos“ – Pranašas Jona buvo iš Galilėjos (II Kar 14:25, Joz 19;13). Pranašas Nahumas buvo iš Simeono genties, ir jos žemė yra Galilėjoje. * 8:5 „tokios“ – Jėzaus priešai netiksliai pateikė informaciją. Plg. Kun 20:10, Įst 22:22, kur parašyta, kad ir svetimautojas ir svetimautoja turėjo sulaukti mirties bausmės.

tai sakė mėgindami jį, kad turėtų kuo jį apkaltinti.) Bet Jėzus pasilenkęs žemyn pirštu rašinėjo ant žemės. ⁷ Bet kai jie nesiliovė jo klausinėti, jis atsitiesęs jiems tarė: „Kas iš jūsų †be nuodėmės, tas pirmas temeta į ją akmenį.“ ⁸ Ir jis vėl pasilenkęs rašinėjo ant žemės. ⁹ Bet tie, kurie tai girdėjo, sąžinės įtikinti dėl kaltės, traukėsi vienas po kito, pradedant nuo vyriausiojo iki paskutiniojo; ir Jėzus buvo paliktas vienas, taip pat moteris, stovinti viduryje. ¹⁰ Ir atsitiesęs ir nematęs nė vieno, bet tik moterį, jis tarė jai: „Moterie, kur yra tie tavo kaltintojai? Niekas tavęs nuteisė?“ ¹¹ Ji tarė: „Niekas, Viešpatie.“ Jėzus jai tarė: „Nė aš ‡nesiimu tavęs nuteisti. Eik ir daugiau nebenusidėk.“

Jėzus – pasaulio Šviesa

¹² Tada Jėzus vėl jiems kalbėjo, sakydamas: Š „Aš esu pasaulio Šviesa. Kas seka manimi, niekad nevaikščios tamsoje, bet turės gyvybės Šviesą.“ ¹³ Tad fariziejai jam tarė: „Pats apie save liudiji; tavo liudijimas nėra *tiesa.“ ¹⁴ Jėzus

† **8:7** „be nuodėmės“ – Arba „nenuodėmingas“. ‡ **8:11** „nesiimu tavęs nuteisti“ – Galima versti „nuteisiu“, „neteisiu“ (esam. laiku), bet būsimąjo laiko forma rašosi vienodai (plg. Jėzaus atliekamą teismą ateityje Mt 25:31-32, Jn 5:27, Apd 17:31, Hbr 1:8, II Tim 4:1). § **8:12** „Aš esu pasaulio šviesa“ – Gr. yra artikkelis, kuris čia pažymi, kad Jėzus yra vienintelė (kitai variantais, tikra) pasaulio šviesa. Plg. Mt 5:14. Ten tvirtinama, kad Jėzaus sekėjai yra pasaulio šviesa. Jie šviečia todėl, kad turi Jėzaus teikiamos gyvybės šviesą savyje. Plg. Flp 2:15. * **8:13** „tiesa“ – Gr. būdvardis ἀληθής (alēthēs), kuris vartojamas šiam skyriuje Jn 8:13, 14, 16, 17, 26 eilutėse; žr. Jn 3:33 išnašą.

atsakydamas jiems tarė: „Net jei aš liudyčiau apie save, mano liudijimas yra †tiesa, nes aš žinau, iš kur atėjau ir kur nueinu. O jūs ‡nesuprantate, iš kur ateinu ir kur nueinu. ¹⁵ Jūs teisiatė § pagal kūną; aš nesimu nė vieno žmogaus teisti. ¹⁶ Bet net jeigu imuosi teisti, mano nuosprendis yra * teisingas, nes aš esu ne vienas, bet *esu* aš ir mane siuntęs Tėvas. ¹⁷ Ir net jūsų įstatyme yra parašyta, jog dviejų žmonių liudijimas yra †tiesa. ¹⁸ Aš esu *tas*, kuris liudija apie save, ir Tėvas, kuris mane siuntė, liudija apie mane.“ ¹⁹ Tada jie tarė jam: „Kur yra tavo Tėvas?“ Jėzus atsakė: „Jūs nei manęs nepažįstate, nei mano Tėvo. Jei būtumėte pažinę mane, būtumėte pažinę ir mano Tėvą.“ ²⁰ Jėzus, mokydamas šventykloje, tuos žodžius pasakė išdinėję. Ir niekas jo nesuėmė, nes jo valanda dar nebuvo atėjusi. ²¹ Tada Jėzus vėl jiems tarė: „Aš einu sau, o jūs ieškosite manęs ir mirsite savo ‡nuodėmingume. Kur aš einu, jūs negalite ateiti.“ ²² Tada žydai tarė: „Nejaugi jis nusižudys, kad sako: „Kur aš einu, jūs negalite ateiti?““ ²³ Ir jis tarė jiems: „Jūs esate iš pažemių, aš esu iš aukštai; jūs esate iš šito pasaulio, aš nesu iš šito pasaulio. ²⁴ Todėl

† **8:14** „tiesa“ – Gr. būdvardis ἀληθής (alēthēs); žr. Jn 8:13 išnašą. ‡ **8:14** „nesuprantate“ – Arba „neįžvelgiate“, „neįžiūrite“.

§ **8:15** „pagal kūną“ – T. y. pagal normas, priimtinas žmonėms, kurie vadovaujasi savo kūniškuoju aš.

* **8:16** „teisingas“ – Gr. būdvardis ἀληθής (alēthēs); žr. Jn 8:13 išnašą. † **8:17** „tiesa“ – Gr. būdvardis ἀληθής (alēthēs); žr. Jn 8:13 išnašą. ‡ **8:21** „nuodėmingume“ – Arba „nuodėmėje“.

Plg. Jn 8:24, kur Jis vartoja dgs. žodį „nuodėmėse“.

pasakiau jums, kad mirsite savo nuodėmėse, nes jeigu netikite, kad Šaš esu *tas*, mirsite savo nuodėmėse.“²⁵ Tada jie tarė jam: „Kas tu esi?“ O Jėzus jiems sako: „*Tas pats*, kaip *saku jums nuo pradžios.“²⁶ Turiu daug ką apie jus sakyti ir †smerkti. Vis dėlto tas, kuris mane siuntė, yra ‡tiesakalbis, ir aš kalbu pasauliui būtent tuos dalykus, kuriuos girdėjau iš jo.“²⁷ Jie nesuprato, kad jis kalbėjo jiems apie Tėvą.²⁸ Tada Jėzus jiems tarė: „Kai būsite aukštyn iškėlę Žmogaus Sūnų, tada žinosite, kad aš esu *tas* ir *kad* nieko nedarau Švadovaudamasis savimi, bet taip, kaip mano Tėvas mane išmokė – skelbiu būtent tuos dalykus.“²⁹ Ir tas, kuris mane siuntė, yra su manimi. Tėvas nepaliko manęs vieno, nes aš visada darau tuos dalykus, kurie jam patinka.“

§ 8:24 „aš esu *tas*“ – Arba „AŠ ESU“, t. y. Jehovos vardas.

* 8:25 „saku“ – Gr. žodis λαλέω (laleo) įprastai verčiamas „kalbėti“ ar „sakyti“, bet kai kur geriau tinka „skelbti“ arba „pranešti“. Čia vartojama forma λαλώ (lalo) yra esamojo laiko. Gr. sakiny s sunkiai ir įvairiai verčiamas. Esmė tai, kad Jėzus pastoviai liudijo teisingai apie savo tapatybę, bet fariziejai atsisakė priimti Jo liudijimą (Jn 8:13). Tas pats žodis λαλέω (laleo) vartojamas Jn 8:26 („sakyti“). † 8:26 „smerkti“ – Arba „nuteisti“. ‡ 8:26 „tiesakalbis“ – Gr. būdvardis, „atitinkantis tiesą“. § 8:28 „vadovaudamasis savimi“ – Žr. Jn 5:19 išnašą.

³⁰ Jam kalbant tuos žodžius, daugelis *įtikėjo jį. ³¹ Tada Jėzus tarė įtikėjusiems jį žydams: „Jeigu jūs pasiliegate mano †žodyje, tikrai esate mano mokytiniai; ³² ir jūs pažinsite tiesą, ir tiesa jus išlaisvins.“ ³³ Jie atsakė jam: „Mes esame Abraomo sėkla ir niekada nevergavome niekam; kaipgi tu sakai: Š „Būsime išlaisvinti“?!“ ³⁴ Jėzus jiems atsakė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums, kad kiekvienas, *kuris nuodėmiauja, yra nuodėmės tarnas. ³⁵ Ir †tarnas nepasilieka šeimoje per amžius, bet Sūnus pasilieka per

* **8:30** „įtikėjo jį“ – Gr. frazė ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν (episteusan eis auton; žr. Jn 2:11, 7:31, 10:42, 11:45, 12:42) yra vartojama NT kalbant apie tikrą arba netikrą tikėjimą (plg. Lk 8:13 apie tuos, kurie „tiki kurį laiką“ ir Jok 2:19 apie velnių tikėjimą faktais be pasitėjimo Viešpačiu). Šiame vertime „(į)tikėjo jį“ vartojama, kai kontekste aišku, kad tai netikras tikėjimas. Sandara „(į)tikėjo juo“ vartojama kitais atvejais, t. y., kai aišku, kad tai tikras tikėjimas ir kai neaišku, ar tikras ar netikras. † **8:31** „žodyje“ – Arba „žodžio ribose“, t. y. nenukrypę nuo to, ką perdavė žodžiu. ‡ **8:33** „sėkla“ – Arba „ainija“, t. y. palikuonys.

Š **8:33** „Būsime išlaisvinti“ – Gali būti išversta kaip netiesioginė citata, su jungtuku „kad“ (analogiškas žodis ὅτι (hoti) yra gr. tekste), pakeičiant veiksmažodžio formą, kad atitiktų lietuvių k. gramatiką: „kaipgi tu sakai, kad būsime išlaisvinti?!“ * **8:34** „kuris nuodėmiauja“ – T. „darantis nuodėmę“; arba „kuris atlikinėja nuodėmę“. Ta pati gr. k. sandara vartojama I Jn 3:4, 8. † **8:35** „tarnas [...]“ – Sūnus, kaip paveldėtojas, visada yra šeimos narys, bet tarnas gali prarasti savo vietą šeimoje savo prastu elgesiu. Jėzus čia įspėja žydų tautos žmones, kad jiems gresia pavojus – jie neteks palaiminimų kaip Dievo tauta, jeigu jie netikės Sūnaus Evangelija, kuria Jis siūlo juos išlaisvinti iš nuodėmių vergystės. Plg. Hbr 3:5-6; Jn 1:12, 3:6; Gal 4:6; I Jn 3:1-2, 9-10.

amžius. ³⁶ Tad jei Sūnus jus išlaisvins, jūs tikrai būsite laisvi. ³⁷ Žinau, kad esate Abraomo sėkla. Bet siekiate mane nužudyti, nes mano žodis neturi jumyse vietos. ³⁸ Aš kalbu tai, ką esu matęs pas savo Tėvą, o jūs darote tai, ką esate matę pas savo tėvą.“ ³⁹ Jie atsakydami tarė jam: „Mūsų tėvas yra Abraomas!“ Jėzus jiems sako: „Jei būtumėte Abraomo vaikai, jūs darytumėte Abraomo darbus. ⁴⁰ Bet dabar siekiate nužudyti mane – žmogų, kuris †kalbėjo jums tiesą, kurią girdėjau iš Dievo. Šitaip Abraomas nedarė! ⁴¹ Jūs darote savo tėvo darbus.“ Tada jie tarė jam: „Mes nesame gimę iš paleistuvystės! Turime vieną Tėvą – Dievą.“ ⁴² Jėzus jiems tarė: „Jeigu Dievas būtų jūsų Tėvas, jūs mylėtumėte mane dėl to, kad aš išėjau iš Dievo ir čion atėjau ir dėl to, kad esu atėjęs *nesivadovaudamas savimi, bet mane siuntė jis. ⁴³ Kodėl nesuprantate mano kalbos? Todėl, kad †nepajėgiate klausyti mano žodžio. ⁴⁴ Jūs esate iš savo tėvo – velnio, ir norite vykdyti savo tėvo geidulius. Jis nuo pradžios buvo žmogžudys ir neišsistovėjo tiesoje, nes jame nėra tiesos. Kai jis kalba melą, jis kalba †tai, kas jam sava, nes jis yra melagis ir §melo tėvas. ⁴⁵ O kadangi aš sakau tiesą, jūs netikite manimi. ⁴⁶ Kuris iš jūsų įtikins mane esant

‡ **8:40** „kalbėjo“ – T. „esu kalbėjęs“. § **8:40** „Šitaip“ – T. „Šito“. * **8:42** „nesivadovaudamas savimi“ – Žr. Jn 5:19 išnašą. † **8:43** „nepajėgiate klausyti“ – T. y. „nepajėgiate priimti taip, kad paklustumėte“. Plg. Mk 4:33; Jn 6:60, 8:47; Jer 6:10; Apd 7:51; Rom 8:7-8. ‡ **8:44** „tai, kas jam sava“ – T. „iš tų dalykų, kurie yra jo“. § **8:44** „melo“ – T. „jo“; arba „melagio“.

kaltą dėl nuodėmės? O jei sakau tiesą, kodėl jūs netikite manimi? ⁴⁷ Kas yra iš Dievo, *tas* Dievo žodžių klauso. Jūs dėl to neklausote, kad nesate iš Dievo.“ ⁴⁸ Todėl žydai atsakydami jam tarė: „Argi mes ne teisingai sakome, kad tu esi samarietis ir *velnio apsėstas?!“ ⁴⁹ Jėzus atsakė: „Aš †nesu velnio apsėstas, bet aš gerbiu savo Tėvą ir jūs plėšiate man garbę. ⁵⁰ Be to, aš nesiekiu savo šlovės; yra, kas siekia ir teisia. ⁵¹ Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: Jei kas laikysis mano žodžio, tas jokių būdu †nepatirs mirties per amžius.“ ⁵² Tad žydai jam tarė: „Dabar žinome, kad tu Švelnio apsėstas. Abraomas mirė ir pranašai, o tu sakai: „Jei kas laikysis mano žodžio, tas jokių būdu *nepatirs mirties per amžius.“ ⁵³ Nejaugi tu esi didesnis už mūsų tėvą Abraomą, kuris mirė? Ir pranašai mirė. †Kuo daraisi?“ ⁵⁴ Jėzus atsakė: „Jeigu aš šlovinu save, mano šlovė yra niekinga. Yra mano Tėvas, kuris mane šlovina, *apie* kurį jūs sakote, kad jis yra jūsų Dievas, ⁵⁵ nors nesate jo pažinę. Bet aš jį pažįstu. Ir jeigu sakyčiau, kad jo nepažįstu, būčiau melagis, panašus į jus. Priešingai, aš pažįstu jį ir laikausi jo žodžio. ⁵⁶ Jūsų tėvas Abraomas džiūgavo, kad matysiąs manąją dieną; ir jis *ją* pamatė ir džiaugėsi.“ ⁵⁷ Tada žydai jam tarė: „Dar tu neturi nė penkiasdešimt metų

* **8:48** „velnio apsėstas“ – T. „turi velnią“. † **8:49** „nesu velnio apsėstas“ – T. „neturiu velnio“. ‡ **8:51** „nepatirs“ – T. „nematys“, „neregės“. § **8:52** „velnio apsėstas“ – T. „turi velnią“. * **8:52** „nepatirs“ – T. „nematys“, „neregės“. † **8:53** „Kuo daraisi?“ – Plg. Jn 5:18; 10:30, 33; 19:7.

ir esi matęs Abraomą?!" ⁵⁸ Jėzus jiems tarė: „**Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: pirmiau negu atsirado Abraomas, AŠ ESU!**“ ⁵⁹ Dėl to jie griebėsi akmenų, kad mestų į jį. Bet Jėzus pasislėpė ir, pereidamas tarp jų, išėjo iš šventyklos ir taipėjo pro šalį.

9

Mesijas išgydo aklą gimusį žmogų

¹ Ir eidamas pro šalį Jėzus pamatė žmogų, aklą nuo gimimo. ² Ir jo mokytiniai paklausė jo, sakydami: „Mokytėjau, kas nusidėjo – šitas žmogus, ar jo tėvai, – kad jis gimė aklas?“ ³ Jėzus atsakė: „**Nei šitas žmogus** nenusidėjo, nei jo tėvai, bet **jis gimė aklas**, kad Dievo darbai būtų apreiškinti jame. ⁴ **Man reikia dirbti darbus to, kuris mane siuntė, kol yra diena; ateina naktis, kada niekas *negali dirbti.** ⁵ **Kol esu pasaulyje, esu pasaulio Šviesa.**“ ⁶ †Tai pasakęs, jis spjovė žemėn, ir padarė purvo iš seilių, ir purvu patepė aklojo akis ⁷ ir tarė jam: „**Eik, nusiplauk Siloamo tvenkinyje.**“ (Išvertus †Siloamas reiškia „Pasiųstas“.) Taigi jis nuėjo, nusiplovė ir parėjo regintis.

⁸ Tada kaimynai ir tie, kurie anksčiau matydavo jį esantį aklą, tarė: „Ar jis ne tas, kuris sėdėdavo ir elgetaudavo?“ ⁹ Vieni sakė, kad tai jis, bet kiti, kad jis *tik* yra panašus į jį; *bet*

* **9:4** „negali“ – Arba „nepajėgia“. † **9:6** „Tai“ t. „tuos dalykus“. ‡ **9:7** „Siloamas“ t. „kuris“.

jis sakė: „Aš esu *tas*.“ ¹⁰ Todėl jie Šklausinėjo jį: „Kaip *tau buvo atvertos akys?“ ¹¹ Jis atsakydamas tarė: „Žmogus, vadinamas Jėzumi, padarė purvo ir patepė mano akis, ir tarė man: ‚Eik į Siloamo tvenkinį ir nusiplauk.‘ Ir aš nuėjęs ir nusiplovęs, praregėjau.“ ¹² Tada jie tarė jam: „Kur jis yra?“ Jis tarė: „Nežinau.“

¹³ Jie nuvedė pas fariziejus tą, kuris anksčiau buvo aklas. ¹⁴ O buvo šabas, kai Jėzus padarė purvo ir atvėrė jo akis. ¹⁵ Tada ir fariziejai vėl jį klausinėjo, kaip jis praregėjo. O jis tarė jiems: „Jis uždėjo man ant akių purvo, aš nusiplaviau ir regiu.“ ¹⁶ Tada kai kurie fariziejai sakė: „Šitas žmogus nėra iš Dievo, nes jis nesilaiko šabo.“ Kiti sakė: „Kaip gali žmogus, *kuris yra* nusidėjęs, daryti tokius antgamtinius ženklus?“ Ir tarp jų atsirado ir liko susiskaldymas. ¹⁷ Jie vėl sako aklajam: „Kadangi jis tau atvėrė akis, ką tu *pats* sakai apie jį?“ O jis tarė: „Jis yra pranašas.“ ¹⁸ Bet žydai netikėjo *tai* apie jį, kad jis būdavo aklas, bet praregėjo, kol jie pasišaukė Špraregėjusiojo

§ 9:10 „klausinėjo“ – gr. vksm. reiškia „tarti“ arba „sakyti“, bet gram. forma rodo į kartojimą, todėl gali būti verčiamas „sakinėjo“; kontekstas rodo, kad būtent užduodavo klausimą, todėl išversta „klausinėjo“. * 9:10 „tau buvo atvertos akys“ t. „buvo atvertos tavo akys“. † 9:16 „atsirado ir liko“ – Tai verčia vieną gr. vksm., kurio forma (imperfektas) čia reiškia, kad ne tik buvo susiskaldymas, bet ir jis liko galioti. ‡ 9:16 „susiskaldymas“ – Arba „skilimas“, o tai tiesiogine prasme „įplėša“, „įplyšimas“ (žr. Mt 9:16; Mk 2:21). § 9:18 „praregėjusiojo tėvus“ – Arba „tėvus to, kuris buvo praregėjęs“.

tėvus. ¹⁹ Ir jie paklausė jų, sakydami: „Ar šitas yra jūsų sūnus, kurį sakote gimus aklą? Tai kaip jis dabar regi?“ ²⁰ Jo tėvai jiems atsakydami tarė: „Žinome, kad šitas yra mūsų sūnus ir kad jis gimė aklas. ²¹ Bet kaip jis dabar regi, nežinome, nei kas jam atvėrė akis, nežinome; jis yra pilnametis – jį patį klauskite! Jis pats kalbės už save.“ ²² Šituos žodžius kalbėjo jo tėvai, nes jie žydų bijojo. Mat žydai jau buvo susitarę, kad jeigu kas nors jį *išpažins esant †Kristų, tas bus pašalintas iš sinagogos. ²³ Todėl jo tėvai pasakė: „Jis yra pilnametis – jį patį klauskite!“ ²⁴ Tada jie vėl pašaukė tą žmogų, kuris būdavo aklas, ir jam tarė: ‡„Atiduok šlovę Dievui! Mes žinome, kad Štas žmogus yra nusidėjėlis.“ ²⁵ Tada jis atsiliepdamas tarė: „Ar jis nusidėjėlis, aš nežinau. Viena žinau, kad nors buvau aklas, dabar regiu.“ ²⁶ Tada jie vėl tarė jam: „Ką jis tau padarė? Kaip jis atvėrė tavo akis?“ ²⁷ Jis atsakė jiems: „Jau jums pasakiau, bet jūs nesiklausėte. Kodėl vėl norite išklaudyti? *Nejaugi ir jūs norite tapti jo mokytiniais?“ ²⁸ Tada jie išplūdo jį ir tarė: „Tu esi jo mokytinis; bet mes esame Mozės mokiniai. ²⁹ Mes žinome, kad Dievas yra kalbėjęs Mozei, bet iš kur yra šitas, mes nežinome.“ ³⁰ Žmogus atsakydamas jiems tarė:

* **9:22** „išpažins [...] bus“ – gr. tariamoji nuosaka. † **9:22** „Kristų“ t. y. „Mesiją“. ‡ **9:24** „Atiduok šlovę Dievui!“ – Tokiu būdu jie prisaikdino žmogų. Žr. Joz 7:19, I Sam 6:5. § **9:24** „tas“ – Arba „šitas“. * **9:27** „Nejaugi“ – Arba „Argi“.

† „Tuo juk ir reikia stebėtis, kad jūs nežinote, iš kur jis yra, †o vis dėlto jis man atvėrė akis! ³¹ Mes gi žinome, kad Dievas neišklauso nusidėjėlių, bet jeigu kas yra Dievo garbintojas ir vykdo jo valią, tą jis išklauso. ³² Nuo Špasaulio pradžios negirdėta, kad kas būtų atvėręs aklo gimusio akis! ³³ Jeigu šitas nebūtų iš Dievo, jis nieko nepajėgtų padaryti.“ ³⁴ Jie atsakydami jam tarė: „Tu visas gimei nuodėmėse, ir tu mus mokai?!“ Ir jie *išmetė jį lauk.

³⁵ Jėzus išgirdo, kad jie †išmetė jį, ir suradęs jį, jam tarė: „Ar tu pasitiki Dievo Sūnumi?“ ³⁶ Jis atsakydamas tarė: „Kas jis, Viešpatie, kad juo pasitikėčiau?“ ³⁷ Ir Jėzus jam tarė: „Tu esi jį matęs, ir jis yra tas, kuris kalba su tavimi.“ ³⁸ Tada jis tarė: „Tikiu, Viešpatie!“ – ir pagarbino jį.

³⁹ Ir Jėzus tarė: †„Dėl teismo aš atėjau į šį

† **9:30** „Tuo juk ir reikia stebėtis“ – T. „Tame (Tuo) juk ir (gi) yra stebėtinas (nuostabus) dalykas“. † **9:30** „o vis dėlto“ – Arba „tačiau“, „bet“, „ir“. § **9:32** „pasaulio pradžios“ – Arba „amžių“. * **9:34** „išmetė“ – Arba „išvarė“. † **9:35** „išmetė“ – Arba „išvarė“. † **9:39** „Dėl teismo aš atėjau“ – Gramatinė sandara gali būti įvairiai suprantama: „Kad būtų teismas aš atėjau“ arba „Teismas yra tikslas, dėl kurio aš atėjau“, arba „Teismas įvyko, ir kaip jo pasekmė aš atėjau“ ir kt. Lyginant su kitais Jėzaus pasakymais, laikytina, kad čia nekalbama apie Jo atėjimo tikslą, bet poveikį. Jo teismas čia nėra pasmerkimas (plg. Jn 3:17, 5:45, 12:47), bet priemonė nustatyti ir paskelbti padėtį (Jn 5:30, 7:24). Jo atėjimo pasekmė ta, kad dėl žmonių, kurie galvoja, jog aiškiai mato dvasinius dalykus, bus akivaizdžiai nustatyta, kad jie akli. Tuo tarpu, tie, kurie pripažįsta savo dvasinį aklumą, dėl Jo atėjimo prarėgės ir bus pripažinti reginčiaisiais.

pasaulį, kad aklieji regėtų ir regintieji apaktų.“
40 Ir kai kurie iš fariziejų, kurie buvo su juo, išgirdo tuos žodžius ir jam tarė: „Nejaugi ir mes esame akli?“ 41 Jėzus jiems tarė: „Jeigu būtumėte akli, neturėtumėte nuodėmės, bet dabar sakote: ‚Mes regime!‘ – Todėl jūsų nuodėmė pasilieka.“

10

Mesijas yra Gerasis Ganytojas

1 „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas įeina į avių gardą ne pro duris, bet įlipa *pro* kur kitur, tas yra vagis ir plėšikas. 2 Bet tas, kuris įeina pro duris, tas yra avių ganytojas. 3 Jam durininkas atidaro, ir avys klauso jo balso, ir jis šaukia savąsias avis vardu ir jas išveda. 4 Ir išsivaręs savąsias avis, jis eina jų priešakyje ir avys paskui jį seka, nes jos pažįsta jo balsą. 5 O paskui svetimą jos niekaip neseks, bet nuo jo bėgs, nes jos nepažįsta svetimųjų balso.“ 6 Jėzus pasakė jiems šį palyginimą, bet jie nesuprato tų dalykų, kuriuos jis kalbėjo jiems. 7 Tada Jėzus vėl jiems tarė: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: avių durys esu aš. 8 Visi, kokie bebuvo, kurie pirma manęs atėjo, yra vagys ir plėšikai, bet avys jų neklausė. 9 Aš esu durys; jei kas įeina per mane, *tas* bus išgelbėtas ir įeis ir išeis ir ras ganyklą. 10 Vagis ateina ne kam kitam, kaip tik vogti, žudyti ir naikinti; aš atėjau, kad jie turėtų gyvenimą ir apsčiai *jo* turėtų. 11 Aš esu gerasis ganytojas; gerasis ganytojas guldo už avis savo gyvybę. 12 Bet samdinys, kuris ne ganytojas, kuriam avys

ne savos, pamatęs ateinantį vilką, palieka avis ir bėga, o griebia jas vilkas ir išsklaido avis. ¹³ Samdinys gi bėga, nes jis yra samdinys ir jam avys nerūpi. ¹⁴ Aš esu gerasis ganytojas ir pažįstu savo avis, ir esu savųjų pažįstamas. ¹⁵ Kaip Tėvas mane pažįsta, taip ir aš pažįstu Tėvą; ir už avis gulda savo gyvybę. ¹⁶ Dar turiu kitų avių, kurios nėra iš šito gardo; jas taip pat man reikia atvesti, ir jos klausys mano balso, ir bus viena kaimenė, vienas *ganytojas. ¹⁷ Mano Tėvas mane myli dėl to, kad aš gulda savo gyvybę, kad vėl ją pasiimčiau. ¹⁸ Niekas neatima jos iš manęs, bet aš ją guldau †vadovaudamasis savimi. Aš turiu įgaliojimą ją guldyti ir turiu įgaliojimą vėl ją pasiimti. Šią įsakymą esu gavęs iš savo Tėvo.“ ¹⁹ Todėl dėl šitų žodžių vėl atsirado susiskaldymas tarp žydų. ²⁰ Ir daugelis iš jų sakė: „Jis ‡velnio apsėstas ir kraustosi iš proto! Kam jo klausote?“ ²¹ Kiti sakė: „Šitie žodžiai nėra Švelnio apsėsto žmogaus žodžiai. Nejaugi velnias gali atverti aklojo akis?!“

Pašventinimo šventės metu Mesijui prieštarauja dėl to, kad Jis sako, jog Jis ir Tėvas yra viena

* **10:16** „ganytojas“ – Arba „piemuo“. † **10:18** „vadovaudamasis savimi“ – Žr. Jn 5:30 išnašą. ‡ **10:20** „velnio apsėstas“ – T. „turi velnią“. § **10:21** „velnio apsėsto“ – T. „turinčio velnią“.

22 Ir Jeruzalėje įvyko *Pašventinimo šventė, ir buvo žiema. 23 Ir Jėzus vaikščiojo šventykloje, po Saliamono stoginę. 24 Tai †žydai jį apstojo ratu ir jam tarė: „Kaip ilgai laikysi mus abejonėse? Jei tu esi Kristus, pasakyk mums atvirai!“ 25 Jėzus jiems atsakė: „**Aš jums sakiau, bet jūs netikite; darbai, kuriuos aš darau savo Tėvo vardu, tie liudija apie mane.** 26 **Bet jūs netikite, nes nesate †iš manųjų avių, kaip jums sakiau.** 27 **Manosios avys klauso mano balso; pažįstu jas aš pats, ir jos seka paskui mane;** 28 **amžiną §gyvenimą joms duodu aš pats, ir jos *niekada nepražus per amžius, ir niekas jų neišplėš iš mano rankos.** 29 **Mano Tėvas, kuris man jas davė, yra didesnis už visus, ir niekas negali jų išplėsti iš mano Tėvo rankos.** 30 **Aš ir mano Tėvas esame viena.**“ 31 Todėl žydai vėl stvėrėsi akmenų, kad jį užmėtytų akmenimis. 32 Jėzus jiems atsiliepė: „**Jums parodžiau daug gerų darbų iš savo Tėvo. Už kurių iš šitų darbų siekiate mane užmėtyti akmenimis?**“ 33 †Žydai jam atsakė, sakydami: „Ne už gerą

* **10:22** „Pašventinimo šventė“ – Gr. žodis ἐγκαίνια (enkainia) reiškia „atnaujinimas“. Tokiu žodžiu buvo verčiamas hbr. žodis חֲנֻכָּה (hanuka, „pašventinimas“), kuris nevartojamas Šventajame Rašte. Hanukos šventė minėjo pakartotą šventyklos pašventinimą apie 165 m. pr. Kr., kai Judo Makabėjo vadovaujami žydai atsikratė okupantų vergovės. Ta šventė dar vadinama „Šviesų švente“ ir kt. † **10:24** „žydai“ – T. y. žydų vadovai. ‡ **10:26** „iš manųjų avių“ – Plg. tą pačią gr. k. gramatinę sandarą Jn 8:44 eilutėje ir kitur NT. § **10:28** „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“, „gyvastį“. * **10:28** „niekada nepražus per amžius“ – Arba „nepražus amžinai“, „niekada nepražus“. † **10:33** „žydai“ – T. y. „Žydų vadovai“.

darbą siekiame tave užmėtyti akmenimis, bet už piktžodžiavimą, būtent už tai, kad tu, būdamas žmogus, daraisi Dievu.“³⁴ Jėzus jiems atsakė: „Argi jūsų įstatyme nėra parašyta: „Aš tariau: Šesate dievai“? ³⁵ Jeigu jis *pavadino dievais tuos, †kuriems atėjo Dievo žodis (ir šventraščio neįmanoma †panaikinti), ³⁶ tai ar jūs galite sakyti tam, kurį Tėvas pašventino ir pasiuntė į pasaulį: „Tu piktžodžiauji“, todėl, kad pasakiau: „Aš esu Dievo Sūnus“? ³⁷ Jeigu nedarau savo Tėvo darbų, netikėkite manimi. ³⁸ Bet jei darau, tai, nors ir netikite manimi, tikėkite darbais, kad žinotumėte ir tikėtumėte, kad Tėvas yra manyje, ir aš jame.“³⁹ Jie dėl to vėl siekė jį suimti, bet jis ištrūko jiems iš rankų⁴⁰ ir vėl nuėjo Šuž Jordano į tą vietą, kur anksčiau *Jonas krikštydavo, ir ten apsistojo. ⁴¹ Ir daugelis atėjo pas jį ir sakydavo: „Nors Jonas nepadare jokie antgamtinio ženkle, vis dėlto †visa tai, ką Jonas kalbėjo apie šitą žmogų, yra †tiesa.“⁴² Ir daugelis tenai juo įtikėjo.

‡ **10:33** „daraisi Dievu“ – Plg. Jn 5:18, 8:53, 10:30, 19:7. § **10:34** „esate dievai“ – Ps 82:6, 82:1. Hbr. žodis, išverstas „dievai“ 82-oje psalmėje nurodo „galinguosius“. Jis vartojamas kalbant (1) apie netikrus kitų tautų dievus (velnius, t. y. demonus), (2) kartais apie Dievui atstovaujančius angelus arba teisėjus-valdovus. * **10:35** „pavadino dievais“ – Žr. Ps 82:6. † **10:35** „kuriems“ – Arba „pas kuriuos“. ‡ **10:35** „panaikinti“ – Arba „atšaukti“, „padaryti negaliojančiu“. § **10:40** „už Jordano“ – Žr. Jn 1:28, „Betabaroje“. * **10:40** „Jonas krikštydavo“ – T. „būdavo Jonas krikštydamas“. † **10:41** „visa tai, ką“ – T. „visus dalykus, kokius tik“. ‡ **10:41** „tiesa“ – Gr. būdvardis ἀληθής (alēthēs); žr. Jn 3:33 išnašą.

11

Jēzus prikēlia Lozoriū iš mirusiųjū

¹ O buvo tam tikras sergantis žmogus, Lozorius iš Betanijos, iš Marijos ir jos sesers Mortos kaimo. ² (O Marija buvo ta, kuri patepė Viešpatį tepamaisiais kvepalais ir nušluostė jo kojas savo plaukais; *jos brolis Lozorius sirgo.) ³ Todėl jo seserys pasiuntė pas jį, sakydamos: „Viešpatie, štai tas, kurį tu myli, serga!“ ⁴ Bet *tai* išgirdęs, Jėzus tarė: „Šita liga ne mirčiai, bet Dievo šlovei, kad Dievo Sūnus per ją būtų pašlovintas.“ ⁵ (Vis dėlto Jėzus mylėjo Mortą, jos seserį ir Lozorių.) ⁶ Taigi, kai jis išgirdo, kad *tas* serga, jis tąsyk net dvi dienas pasiliko toje vietoje, kur buvo. ⁷ Vėliau, po to jis sako mokytiniais: „Eikime vėl į Judėją.“ ⁸ Jo mokytiniai jam sako: „Mokytojau, žydai ką tik kėsinosi tave užmušti akmenimis, o tu vėl ten vyksti?“ ⁹ Jėzus atsakė: † „Argi diena neturi dvylika valandų?! Jeigu kas vaikščioja dieną, nesuklumpa, nes mato šio pasaulio šviesą. ¹⁰ Bet jeigu kas naktį vaikščioja, suklumpa, nes jame nėra šviesos.“ ¹¹ Jis tai pasakė, o paskui jis sako jiems: „Mūsų draugas Lozorius yra užmigęs, bet vykstu, kad jį pažadinčiau iš miego.“ ¹² Tad jo mokytiniai tarė: „Viešpatie, jeigu jis užmigęs, pasveiks.“ ¹³ (Tačiau Jėzus buvo kalbėjęs apie jo mirtį, bet jie manė, kad jis kalbėjęs apie poilsio miegą.) ¹⁴ Tada Jėzus atvirai jiems pasakė: „Lozorius

* 11:2 „jos“ – T. „kurios“. † 11:9 „Argi diena neturi dvylika valandų?!“ – T. „Argi ne dvylika yra dienos valandų?!“.

mirė, ¹⁵ bet aš džiaugiuosi, kad ten nebuvau, – dėl jūsų, kad tikėtumėte. Vis dėlto eikime pas jį.“ ¹⁶ Tada †Tomas, vadinamas Didymu, tarė savo bendramokytiniam: „Eikime ir mes, Škad mirtume su juo.“

¹⁷ Atėjęs Jėzus rado jį jau keturias dienas buvusį kape. ¹⁸ O Betanija buvo arti Jeruzalės – maždaug *penkiolikos stadijų atstu, – ¹⁹ ir daug †Judėjos gyventojų atėjo pas tas moteris, tai yra prie Mortos ir Marijos, kad jas paguostų dėl jų brolio. ²⁰ Taigi, kai Morta išgirdo, kad Jėzus ateinąs, ji išėjo jo pasitikti, bet Marija liko sėdėti namie. ²¹ Tada Morta prabilo į Jėzų: „Viešpatie, jeigu būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs. ²² Bet žinau, kad netgi dabar, ko tik prašysi Dievą, Dievas tau duos.“ ²³ Jėzus jai sako: „Tavo brolis prisikels!“ ²⁴ Morta jam sako: „Žinau, kad jis prisikels prisikėlime, paskutiniąją dieną.“ ²⁵ Jėzus jai tarė: „Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki manimi, net jei numirtų, bus gyvas, ²⁶ ir kiekvienas, kuris gyvuoja ir tiki manimi, jokių atveju nemirs per

‡ **11:16** „Tomas, vadinamas Didymu“ – Abudu vardai reiškia „dvyną“ – tik skirtingomis kalbomis. „Tomas“ yra hebrajiškas / aramėjiškas vardas (טָוֹמָא, tâ'ôm) ir „Didymu“ yra graikiškas vardas (Δίδυμος, Dídumos). Būtų tiksliau perrašyti gr. vardą su „u“ raide („Didumas“), bet norisi vengti painiavos su liet. žodžiu „didumas“. § **11:16** „kad mirtume su juo“ – T. y. su Jėzumi; plg. Jn 11:8. Tomas ryžosi rizikuoti gyvybe, nes visi mokytiniai suprato, kad Judėjoje žydų vadovai norėjo Jėzų nužudyti. * **11:18** „penkiolikos stadijų“ – Apie tris kilometrus arba dvi mylias (stadija ≈ 187 metrai arba 607 pėdos). † **11:19** „Judėjos gyventojų“ – Arba „žydų“, „judėjiečių“.

amžius. Ar tai tiki?“ ²⁷ Ji sako jam: „Taip, Viešpatie, aš tikiu, kad tu esi †Kristus, Dievo Sūnus, Šateinantysis į pasaulį.“ ²⁸ Ir *tai pasakiusi ji nuėjo ir †slapčiomis pasišaukė savo seserį Mariją, sakydama: „Mokytojas yra atėjęs ir tave šaukia.“ ²⁹ Kai ji *tai* išgirdo, ji skubiai pakilo ir nuėjo pas jį. ³⁰ O Jėzus dar nebuvo atėjęs į kaimą, bet buvo toje vietoje, kur Morta jį pasitiko. ³¹ Tada žydai, kurie buvo su ja namuose ir ją guodė, pamatę, kad Marija skubiai pakilo ir išėjo, sekė paskui ją, sakydami, kad ji eina prie kapo ten verkti. ³² Tada, kai Marija atėjo, kur buvo Jėzus, jį pamačiusi, ji puolė jam į kojas, sakydama jam: „Viešpatie, jeigu būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs!“

³³ Taigi, kai Jėzus pamatė ją verkiančią ir su ja atėjusius žydus verkiančius taip pat, jis †dejavo dvasioje ir *pats* save Šjaudino ³⁴ ir tarė: „**Kur jį paguldėte?“** Jie tarė jam: „Viešpatie, atei ir pamatyk.“ ³⁵ Jėzus *pravirko. ³⁶ Tada †žydai

‡ **11:27** „Kristus“ – Arba „Mesijas“. § **11:27** „ateinantysis į pasaulį“ – Plg. Įst 18:5, Jn 1:21, 1:25, 6:14. * **11:28** „tai“ – Gr. dgs., arba „tuos dalykus“. † **11:28** „slapčiomis pasišaukė savo seserį Mariją, sakydama“ – Arba „pasišaukė savo seserį Mariją, slapčiomis sakydama“. ‡ **11:33** „dejavo dvasioje“ – Arba „susigraudino dvasioje“. Galbūt Jėzus dejavo dėl žmonių netinkamų atsakų į mirtį ir į jį patį, kuris yra prisikėlimas ir gyvenimas (gyvybė). § **11:33** „jaudino“ – Kitur Jono evangelijoje, kur neigiamą emocinį išgyvenimą nusako gr. žodis ταρασσω (tarassō), jis išverstas žodžiu „sukrėsti“ (Jn 12:27; 13:21; 14:1, 27). * **11:35** „pravirko“ – Arba „apsiašarojo“ (žr. Hbr 5:7). Gr. žodis, kuris čia išverstas „pravirko“ skiriasi nuo to, kuris vartojamas Lk 19:41. † **11:36** „žydai“ – Arba „Judėjos krašto žmonės“.

tarė: „Štai kaip jis jį mylėjo!“ ³⁷ O kai kurie iš jų tarė: „Ar tas, kuris atvėrė aklojo akis, negalėjo padaryti, kad ir šis nemirtų?“ ³⁸ Todėl Jėzus vėl dejuodamas savyje ateina prie kapo. Tai buvo ola, ir prie jos buvo užristas akmuo. ³⁹ Jėzus sako: „Pašalinkite akmenį.“ Mirusiojo sesuo Morta jam sako: „Viešpatie, jis jau dvokia, nes jau keturios dienos, kaip jis yra miręs.“ ⁴⁰ Jėzus jai sako: „Ar nesakiau tau, kad jeigu tikėsi, matysi Dievo šlovę?“ ⁴¹ Tada jie pašalino akmenį, kur buvo paguldytas numirėlis. Ir Jėzus pakėlė akis aukštyn ir tarė: „Tėve, dėkoju tau, kad mane išklausei. ⁴² Ir aš žinojau, kad tu visada manęs išklausi; bet dėl šalia stovinčios minios tai pasakiau, kad jie tikėtų, jog tu esi mane siuntęs.“ ⁴³ Ir tuos dalykus pasakęs jis garsiu balsu sušuko: „Lozoriau, Šišeik!“ ⁴⁴ Ir išėjo tas, kuris buvo miręs, būdamas kojomis ir rankomis apvyniotas laidojimo aprišalais, o jo veidas buvo apvyniotas skepeta. Jėzus jiems sako: „Atraišiokite jį ir leiskite jam eiti.“

Sąmokslas nužudyti Jėzų

⁴⁵ Tad daugelis iš žydų, kurie atėjo pas Mariją ir matė, ką Jėzus padarė, įtikėjo juo. ⁴⁶ Bet kai kurie iš jų nuėjo pas fariziejus ir papasakojo jiems, ką Jėzus padarė. ⁴⁷ Tad aukštieji kunigai ir fariziejai surinko tarybą ir tarė: „Ką *darysime? Nes šitas žmogus

‡ **11:38** „užristas“ - T. „padėtas“. § **11:43** „išeik“ - Gr. nėra vksm., tik du prievėksmiai: „šios vietos link“ (≈ „čia“) ir „laukan“ (≈ „iš“). * **11:47** „darysime“ - T. „darome“, bet prasmė čia yra „Kodėl mes nieko nedarome?!“.

daro daug antgamtinių ženklų. ⁴⁸ Jei šitaip jį paliksime, visi įtikės juo, ir romėnai ateis ir atims t̄tą mūsų vietą bei Šmūsų tautą.“ ⁴⁹ O vienas iš jų – Kajafas, būdamas vyriausiasis kunigas tais metais, jiems tarė: „Jūs visiškai nieko nei išmanote, ⁵⁰ nei susivokiate, kad mums yra naudinga, jog vienas žmogus mirtų už liaudį, bet nepražūtų visa tauta.“ ⁵¹ (O tai jis kalbėjo *nesivadovaudamas savimi, bet, būdamas vyriausiasis kunigas tais metais, jis išpranašavo, kad t̄Jėzus mirs už t̄tą tautą, ⁵² ir ne tik už t̄tą tautą, bet kad jis taip pat surinktų į viena Dievo išsklaidytuosius vaikus.) ⁵³ Tada, nuo tos dienos, jie drauge sutarė, kad jį nužudytų. ⁵⁴ Todėl Jėzus daugiau nebevaikščiojo viešai tarp *Judėjos gyventojų, bet iš ten nuėjo į kraštą netoli dykumos, į miestą, vadinamą Efraimu, ir ten išbuvo su savo mokytiniais. ⁵⁵ Žydų Aplenkimo šventė buvo arti, ir daug žmonių iš viso krašto prieš Aplenkimo šventę traukė aukštyn į Jeruzalę apsivalyti. ⁵⁶ Tad jie ieškojo Jėzaus ir stoviniuodami šventykloje kalbėjosi vieni su kitais: „t̄Kaip jūs manote? Jis neateis į šventę, ar ne?“ ⁵⁷ Mat ir aukštieji kunigai ir fariziejai išleido įsakymą, kad, jei kuris žinotų, kur jis yra, praneštų, kad jie galėtų jį suimti.

† 11:48 „t̄tą mūsų“ – Gr. artikkelis. ‡ 11:48 „vietą“ – T. y. šventyklą. § 11:48 „mūsų“ – Gr. artikkelis. * 11:51 „vadovaudamas savimi“ – Žr. Jn 5:19 išnašą. † 11:51 „Jėzus mirs“ – Arba „Jėzui teks mirti“ arba kitaip. ‡ 11:51 „t̄tą“ – Gr. artikkelis. § 11:53 „sutarė“ – Arba „tarėsi“. * 11:54 „Judėjos gyventojų“ – Arba „judėjiečių“, „žydų“. † 11:56 „Kaip“ – T. „Ką“.

12

Lozorius sesuo Marija patepė Jėzaus kojas

¹ Tada, šešios dienos prieš Aplenkimo šventę, Jėzus atėjo į Betaniją, kur buvo numirėlis Lozorius, kurį jis prikėlė iš numirusiųjų. ² Taigi, ten jie iškėlė jam vaišes ir Morta patarnavo, o Lozorius buvo vienas iš atsilošiančiųjų su juo prie stalo. ³ Tada Marija, paėmusi *svarą labai brangių tepamųjų kvepalų iš †tikro nardo, patepė Jėzui kojas. Ji ir nušluostė jo kojas savo plaukais. Ir namai prisipildė tepamųjų kvepalų kvapo. ⁴ Tada vienas iš jo mokytinių, Simono sūnus Judas Iskarijotas, ‡kuris jį išduos, *pasakė: ⁵ „Kodėl šie tepamieji kvepalai nebuvo parduoti už štris šimtus denarų ir pinigai neatiduoti vargšams?“ ⁶ Jis tai sakė ne todėl, kad rūpinosi vargšais, bet todėl, kad buvo vagis ir turėjo *kasą, ir †nešiojosi tai, kas buvo į ją įdedama.

* **12:3** „svarą“ – Gr. λίτρα (litra). Tai buvo Romos Imperijos „libra“, kurios svoris buvo 327-329 gramai. † **12:3** „tikro“ – Gr. πιστικός (pistikos), kuris vartojamas NT dar tik Mk 14:3. Arba „gryno“. Žodis yra įvairiai verčiamas. ‡ **12:4** „kuris jį išduos“ – Arba „kuris išduosias jį“, „kuris ketino jį išduoti“. Gr. žodis μέλλω (mello) nusako ateities įvykius. § **12:5** „tris šimtus denarų“ – Vienas denaras ≈ darbininko vienos dienos darbo užmokestis. Trys šimtai denarų būtų daugmaž vienerių metų darbininko atlyginimas. * **12:6** „kasą“ – Arba „pinigų dėžutę“. † **12:6** „nešiojosi“ – Gr. žodis βαστάζω (bastazo) gali reikšti „išnešti“ (Jn 20:15), todėl kartais verčiamas „vagiliauti“, „grobstyti“. Manantys, kad žodžiu βαστάζω (bastazo) sakoma, jog Judas išimdavo iš pinigų, rodo dar į Mt 3:11, 8:17. Nėra klausimo, kad Judas vogdavo, klausimas tai, ar žodis βαστάζω (bastazo) tvirtina tai.

⁷ Tad Jėzus tarė: „Palik ją ramybėje, ji †juos buvo laikiusi mano laidojimo dienai.“ ⁸ Nes vargšų visada turite šalia savęs, bet mane ne visada šturėsite.“ ⁹ Taigi didelė žydų minia žinojo, kad jis ten buvo, ir jie atėjo ne tik dėl Jėzaus, bet kad pamatytų ir Lozorių, kurią jis prikėlė iš numirusiųjų. ¹⁰ Bet aukštieji kunigai susitarė, kad ir Lozorių nužudytų, ¹¹ nes daugybė žydų per jį atsitraukė nuo jų ir įtikėjo Jėzumi.

Pažadėtasis Karalius ateina į Jeruzalę

¹² Rytojaus dieną didelė minia, kuri atvyko į šventę, išgirdusi, kad Jėzus ateinąs į Jeruzalę, ¹³ pasiėmė palmių šakų ir išėjo jo pasitikti ir šaukė: „Osana! Palaimintas tas, kuris ateina Viešpaties vardu – Izraelio Karalius!“ ¹⁴ O Jėzus, radęs jauną asilą, užsėdo ant jo, kaip yra parašyta: ¹⁵ **Nebijok, Siono dukterie! Štai tavo Karalius ateina, sėdintis ant asilės jauniklio.* ¹⁶ O iš pradžių jo mokytiniai šitų dalykų nesuprato, bet, kai Jėzus buvo pašlovintas, tada jie prisiminė, kad šie dalykai buvo apie jį parašyta, ir kad jie buvo jam †tai padarę. ¹⁷ Taigi †vis dar liudijo apie tai minia, buvusi su juo, kai jis pašaukė Lozorių iš kapo ir prikėlė jį iš numirusiųjų. ¹⁸ Šžmonių būrys todėl ir išėjo

‡ 12:7 „juos“ – T. „jį“, t. y. tepamuosius kvėpalus; gr. vns.

§ 12:8 „turėsite“ – T. „turite“. * 12:15 „Nebijok [...]“ – Zch 9:9.

† 12:16 „tai“ – T. „šiuos / šituos / tuos dalykus“. ‡ 12:17 „vis dar liudijo“ – Gr. k. būtojo laiko eigos veikslas (imperfektyvas) rodo, kad tai buvo besitęsiantis liudijimas. Arba „vis dar patvirtino savo liudijimu“. § 12:18 „žmonių būrys“ – Tas pats gr. žodis dažnai verčiamas „minia“.

jį pasitikti, nes buvo girdėjęs jį padarius tą antgamtinį ženklą. ¹⁹ Todėl fariziejai kalbėjo vieni kitiems: * „Matote, kaip nieko negalite padaryti! Štai pasaulis nuėjo paskui jį!“

Šlovė atitenka tam, kuris miršta tarsi kviečio grūdas

²⁰ Ir tarp atėjusiųjų aukštyn garbinti per šventę buvo tam tikri †graikai. ²¹ Taigi tie priėjo prie ‡Pilypo, *kilusio* Šiš Galilėjos Betsaidos, ir prašė jo, sakydami: „Gerbiamasis, *norėtume pamatyti Jėzų.“ ²² Pilypas *nuėjo ir *pasakė Andriejui, o Andriejus ir Pilypas †dar Jėzui *pasakė. ²³ O Jėzus jiems atsakė, sakydamas: „**Yra atėjusi valanda, kad būtų pašlovintas Žmogaus Sūnus.** ²⁴ **Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jei kviečio grūdas įkritęs į žemę nemiršta, jis lieka vienas, bet jeigu numiršta, jis duoda daug vaisių.** ²⁵ **Kas myli savo ‡gyvybę, ją §pražudys, tačiau kas *nekenčia savo**

* **12:19** „Matote“ – Sakinys gali būti ir „Ar matote [...]“ arba „Žiūrėkite, kad [...]“. † **12:20** „graikai“ – Gr. Ἕλλην (Hellen). Tai etniniai graikai, ne graikakalbiai žydai – Ἑλληνιστής (Hellenistes). Šie graikai atvyko garbinti, todėl manoma, kad jie jau buvo atsivertę į hebrajų tikėjimą. ‡ **12:21** „Pilypo“ – Apaštalas Pilypas buvo iš Betsaidos (Jn 1:44). Yra kitas Pilypas (diakonas, evangelistas), kuris minimas Apd 6:5; 8:5,26; 21:8. § **12:21** „iš Galilėjos Betsaidos“ – Jn 1:44. * **12:21** „norėtume“ – T. „norime“. † **12:22** „dar“ – Arba „vėl“ ‡ **12:25** „gyvybę“, „gyvybės“ – Gr. ψυχή (psūche); arba „sielą“ (2 k.). § **12:25** „pražudys“ – Gal „praras“, plg. Mk 8:35, Mt 16:25, Lk 9:24, 17:33. * **12:25** „nekenčia“ – Žr. Lk 14:26-35.

gyvybės šiame pasaulyje, išsaugos ją †amžinam gyvenimui. ²⁶ Jei kas man tarnauja, jis turi sekti paskui mane, ir kur aš esu, ten bus ir mano tarnas; jei kas man tarnauja, tą gerbs *mano* Tėvas. ²⁷ Dabar mano siela sukrėsta. Ir ką aš sakysiu: „Tėve, išgelbėk mane nuo šios valandos!“? Bet dėl šios priežasties aš atėjau į šią valandą. ²⁸ Tėve, pašlovink savo vardą.“ Tada iš dangaus ataidėjo balsas: „Aš jį pašlovinau ir vėl pašlovinsiu.“ ²⁹ Todėl *aplink* stovinti ir *tai* girdėjusi minia sakė įgriaustinį sugriaudus. Kiti sakė: „Angelas jam kalbėjo.“ ³⁰ Jėzus atsakydamas tarė: „Ne dėl manęs Špasigirdo tas balsas, bet dėl jūsų. ³¹ Dabar yra šio pasaulio teismas, dabar šio pasaulio kunigaikštis bus išmestas lauk. ³² O aš, *kai būsiu aukštytyn iškeltas nuo žemės, visus trauksiu pas save.“ ³³ Jis tai pasakė †nurodydamas, kokia mirtimi įjam numatyta mirti. ³⁴ Šžmonės jam atsakė: „Mes girdėjome iš Įstatymo, kad Kristus pasilieka per amžius.“

† **12:25** „amžinam gyvenimui“ – Arba „amžinai gyvybei“, „amžinai gyvasčiai“. Galėtų būti „į amžiną gyvenimą“. Gr. frazė εἰς ζωὴν αἰώνιον (eis zōēn aiōnion, „į gyvenimą amžiną“) vartojama Jn 4:14,36; 6:27; 12:25. † **12:29** „griaustinį sugriaudus“ – T.

„griaustinį įvykus / atsitikus“. § **12:30** „pasigirdo“ – T. „atėjo“.

* **12:32** „kai“. – T. „jei“. † **12:33** „nurodydamas“ – Gr. žodis σημαίνω (sēmainō) vartojamas ir Jn 18:32, 21:19; Apd 11:28, 25:27; Apr 1:1. Yra kilęs iš žodžio, reiškiančio „žymė“, „ženklą“. Vartosenoje visada kalbama apie išankstinį paaiškinimą, todėl galimas ir toks vertimas: „paaiškinti / nurodyti iš anksto“.

† **12:33** „jam numatyta mirti“ – Gr. frazėje yra žodis μέλλω (mello), kuris nusako ateities įvykius. § **12:34** „žmonės“ – Arba „Minia“.

Tai kaip tu *gali* sakyti, kad Žmogaus Sūnus turi būti iškeltas aukštin? Kas yra tas Žmogaus Sūnus?“ ³⁵ Tada Jėzus jiems tarė: * „**Dar trumpą laiką †Šviesa yra su jumis. Vaikščiokite, kol turite Šviesą, kad ant jūsų neužeitų tamsa. O tas, kuris vaikšto tamsoje, nežino, kur eina.** ³⁶ **Kol turite Šviesą, pasitikėkite Šviesa, kad †būtumėte Ššviesos vaikai.** Tai pasakęs Jėzus išėjo ir pasislėpė nuo jų.

Kietos širdys ir netikėjimas

³⁷ Bet nors jis buvo padaręs tiek daug antgamtinių ženklų jų akivaizdoje, tačiau jie netikėjo juo, ³⁸ kad išsipildytų pranašo *Izaijo pasakymas, kurį jis kalbėjo: †*VIEŠPATIE, kas patikėjo †girdima mūsų žinia? Ir kuriam buvo apreikšta ŠViešpaties ranka?* ³⁹ Jie negalėjo tikėti, nes Izaijas vėl pasakė: ⁴⁰ **Jis yra apakinęs jų akis ir užkietinęs jų širdį, kad nematytų akimis nei suvoktų širdimi ir neatsiverstų, ir aš jų nepagydyčiau.* ⁴¹ Tuos dalykus pasakė Izaijas, kai pamatė jo šlovę ir kalbėjo apie jį.

* **12:35** „Dar trumpą laiką“ – Žr. Jn 7:33 išnašą. † **12:35** „Šviesa“ – Žr. Jn 1:5-9, 8:12, 9:5, 12:46. † **12:36** „būtumėte“ – Arba „pasirodytumėte esą“. Plg. Mt 5:45, Jn 15:8. § **12:36** „Šviesos vaikai“ – Plg. Lk 16:8, Ef 5:8, I Tes 5:5. * **12:38** „Izaijo“ – Gr. Ἡσαΐας (Hesaias). † **12:38** „Viešpatie [...]“ – Žr. Iz 53:1, Rom 10:16. † **12:38** „girdima mūsų žinia“ – Arba „klausytinu mūsų pranešimu“, „tai, kas iš mūsų klausoma“, „klausytina mūsų perduota žinia“. § **12:38** „Viešpaties ranka“ – T. y. Dievo galybė, kurią Viešpats Jėzus parodė savo daromais stebuklais. * **12:40** „Jis yra apakinęs ...“ – Iz 6:9-10.

42 Vis dėlto net iš †vyresnybės daugelis †tikėjo jį, bet dėl fariziejų jie neišpažino jo, kad nebūtų pašalinti iš sinagogos, 43 nes žmonių šlovę jie mėgo labiau už Dievo šlovę.

44 O Jėzus Ššaukdamas tarė: „Kas tiki manimi, tas tiki ne manimi, bet tuo, kuris mane siuntė. 45 Be to, kas mato mane, mato tą, kuris mane siuntė. 46 Aš, Šviesa, esu atėjęs į pasaulį, kad kiekvienas, kuris manimi tiki, nepasiliktų tamsoje. 47 Ir jei kas klausosi mano žodžių ir netiki, aš *nesiimu jo teisti, nes atėjau ne tam, kad teisčiau pasaulį, bet kad išgelbėčiau pasaulį. 48 Kas mane atmeta ir mano žodžių nepriima, turi tą, kuris jį teisia; tas žodis, kurį kalbėjau, teis jį paskutiniąją dieną. 49 Nes aš nekalbėjau †vadovaudamasis savimi, bet Tėvas, kuris mane siuntė, pats davė man įsakymą, ką turiu sakyti ir ką turiu kalbėti. 50 Ir žinau, kad †jo įsakymas yra

† 12:42 „vyresnybės“ – T. – „valdovų“, „vyresnybės narių“, „valdančiųjų“. † 12:42 „tikėjo jį“ – Žr. išnašą Jn 8:30-oje eilutėje. Aišku, kad jų tikėjimas buvo tikėjimas faktais, bet ne pasiklovimas Jėzumi ir savęs patikėjimas Jam, nes nedrįso išpažinti Jėzaus ir labiau mėgo šlovę nuo žmonių nei šlovę nuo Dievo (43 eil). Plg. Mt 10:33 ir Lk 12:9. Galimai Nikodemus ir Juozapas iš Arimatėjos buvo tarp minėtų netikrų tikinčiųjų, bet šie vėliau tapo tikrais tikinčiaisiais ir nebesigėdijo Jėzaus.

Š 12:44 „šaukdamas“ – T. „šaukė ir“. * 12:47 „nesiimu jo teisti“ – Žr. išnašą Jn 8:11 eilutėje. † 12:49 „vadovaudamasis savimi“ – Arba „iš savęs“. Gr. frazė ἐξ ἐμαυτοῦ (eks emautou) vartojama tik čia. Žr. išnašą apie panašią frazę ἀπ’ ἐμαυτοῦ (ap emautou) Jn 5:30 eilutėje. † 12:50 „jo įsakymas“ – Arba „jo įsakymo pasekmė“. Vartojama retorinė figūra: žodis „įsakymas“ reiškia tai, ką daro įsakymas (kai jis vykdomas). Plg. I Jn 3:23.

Šamžinas gyvenimas. Todėl ką aš kalbu, kalbu taip, kaip Tėvas yra man pasakęs.“

13

Meilės pavyzdys: tarnauti juodžiausiais darbais net iki galo

¹ O prieš Aplenkimo šventę, Jėzus, žinodamas, kad buvo atėjusi jo valanda, jog jis turi *išeiti iš šio pasaulio pas Tėvą, mylėjęs savuosius, kurie buvo pasaulyje, jis †mylėjo juos ‡iki galo. ² Ir pasibaigus vakarienei, velniui jau įdėjus į Simono *sūnaus* Judo Iskarijoto širdį jį išduoti, ³ Jėzus, žinodamas, kad Tėvas Švisa atidavęs jį jo rankas ir kad jis išėjo nuo Dievo ir eina pas Dievą, ⁴ *kėlėsi nuo vakarienės *stalo* ir *padėjo į šoną savo viršutinius drabužius ir, paėmęs rankšluostį, *juo* apsijuosė. ⁵ Po to jis *įpylė vandens į praustuvę ir ėmė mazgoti mokytiniams kojas bei šluostyti *jas* rankšluosčiu, kuriuo buvo apsijuosęs. ⁶ Tada jis *priėjo prie Simono Petro ir šis jam *tarė: „Viešpatie, nejaugi tu

§ 12:50 „amžinas gyvenimas“ – Arba „amžina gyvybė“ * 13:1 „išeiti iš šio pasaulio“ – Plg. Lk 9:31, II Pt 1:15. † 13:1 „mylėjo juos“ – T. y. „parodė / pareiškė savo meilę jiems“. ‡ 13:1 „iki galo“ – Arba „iki užbaigimo“, „galutinai“, „visiškai“, „iki paskutiniųjų“. Gr. frazės εἰς τέλος (eis telos), kuris verčiamas „iki galo“ arba „iki užbaigimo“, turi sąsają su Jėzaus ant kryžiaus ištartu žodžiu Τετέλεσται (Tetelestai), kuris verčiamas „Atlikta“, „Galutinai atlikta“, arba „Užbaigta“ Jn 19:30-oje eilutėje. Plg. I Jn 3:16 eilutę, kuri rodo, kad Jėzus įpareigojo savuosius ne tik daryti juodus darbus vieni už kitus, bet ir guldyti gyvybę vieni už kitus. § 13:3 „visa“ – Gr. dgs., t. y. „visus dalykus ir asmenis“; plg. Mt 28:18.

mazgosi man kojas?!“ ⁷ Jėzus atsakydamas tarė jam: „Tu dabar nesupranti, ką aš darau, bet *po šių dalykų †suvoksi.“ ⁸ Petras jam *tarė: „Nieku būdu nemazgosi man kojų per amžius!“ Jėzus jam atsakė: „Jeigu tavęs nenumazgosi, vadinasi, tu su manimi neturi dalies.“ ⁹ Simonas Petras jam *tarė: „Viešpatie, ne tik mano kojas, bet ir rankas ir galvą!“ ¹⁰ Jėzus jam *tarė: „Kas yra ‡nuplautas, tam nereikia nieko kito, kaip tik kojas nusimazgoti, nes yra visas švarus – ir jūs esate švarūs, bet ne visi.“ ¹¹ Nes jis žinojo, kas jį išduosiąs, todėl pasakė: „Ne visi esate švarūs.“ ¹² Taigi, kai jau buvo numazgojęs jiems kojas ir pasiėmęs savo drabužius ir vėl atsilošęs prie stalo, jis tarė jiems: „Ar suprantate, ką jums padariau? ¹³ Jūs mane vadinatė Mokytoju ir Viešpačiu, ir gerai sakote, nes aš toks ir esu. ¹⁴ Jei tad aš – Viešpats ir Mokytojas – numazgojau jums kojas, tai ir jūs privalote vieni kitiems kojas mazgoti. ¹⁵ Nes esu jums davęs pavyzdį, kad ir jūs taip darytumėte, kaip aš jums dariau. ¹⁶ Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: nei tarnas nėra

* **13:7** „po šių dalykų“ – Arba „paskui“, „vėliau“. † **13:7** „suvoksi“ – T. y. „patirtimi būsi išmokęs“. ‡ **13:10** „nuplautas“ – T. „numaudytas“; gr. žodis λούω (louo) yra neveikiamosios nuosakos, t. y. kas kitas nuplovė / numaudė tą žmogų, o ne jis pats nusiplovė / nusimaudė. Nors „maudyti“ būtų tikslesnis vertimas, žodis λούω (louo) ir giminingas žodis ἀπολούω (apolouo) šiame leidinyje dažniausiai verčiami žodžiu „(nu)plauti“ dėl lietuvių k. sintaksės (vengiant keistų išsireiškimų, pvz., kad Jėzus „maudė“ tikinčiuosius savo krauju, ar kad žmogus „maudė“ nukentėjusiojo žaizdas). Plg. Apd 9:37, 16:33, 22:16; I Kor 6:11; Hbr 10:22; II Pt 2:22; Apr 1:5.

didesnis už savo šeimnininką, nei pasiųstasis didesnis už savo siuntėją. ¹⁷ Jei žinote šiuos dalykus, – esate palaiminti, jei juos darote.

Jėzus: Mano pranašysčių išsipildymas įrodys, kad esu „Aš Esu“

¹⁸ Ne apie jus visus kalbu. Aš žinau, Škuriuos išsirinkau, bet *taip yra*, kad išsipildytų šventraštis: **Tas, kuris su manimi valgo duoną, pakėlė prieš mane savo kulną.* ¹⁹ Sakau jums †pradedant dabar, prieš įvykstant, kad įvykus tikėtumėte, jog **AŠ ESU tas.** ²⁰ Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: **kas priima bet kurį asmenį, kurį siunčiu, tas priima mane, o kas priima mane, tas priima tą, kuris mane siuntė.**“

Jėzus atskleidžia, kas Jį išduos

²¹ Pasakęs tuos dalykus, Jėzus buvo sukrėstas dvasioje ir liudijo tardamas: **„Iš tiesų, iš tiesų sakau jums, kad mane išduos vienas iš jūsų!“**

²² Todėl mokytiniai ėmė žvalgytis vieni į kitus nesuvokdami, apie kurį jis kalbąs. ²³ O vienas jo mokytinių, kurį Jėzus mylėjo, buvo atsilošęs *valgyti †prie Jėzaus Šužančio.* ²⁴ Todėl Simonas Petras **parodė jam gestą, kad pasiklaustų, kas*

§ **13:18** „kuriuos išsirinkau“ – Plg. Jn 6:70. * **13:18** „Tas ...“ – Ps 41:9. † **13:19** „pradedant dabar“ – Gr. ἀπ’ ἄρτι (ap arti); arba „nuo šiol“, „ateityje“, „po šitos dabarties“. Žr. Mt 23:39; 26:29,64; Jn 1:51; 14:7. ‡ **13:23** „prie Jėzaus užančio“ – Arba „Jėzaus užantyje“, „į Jėzaus užantį“; šioje eilutėje vartojamas gr. prielinksnis ἐν (en), o Jn 1:18 eilutėje vartojamas εἰς (eis). Abudu turi įvairias reikšmes ir kartais reiškia tą patį. § **13:23** „užančio“ – Trad. „krūtinės“.

būtų tas, apie kurį jis kalba. ²⁵ Tad *pasilinkęs prie Jėzaus krūtinės, šis *pasakė jam: † „Kas jis, Viešpatie?“ ²⁶ Jėzus *atsakė: „**Tai tas, kuriam †pamirkęs paduosiu gabaliuką duonos.**“ Ir įmirkęs gabaliuką *padavė jį Judui Iskarijotui, Simono *sūnui*. ²⁷ Ir po gabaliuko Šėtonas įėjo į jį. Tada Jėzus jam tarė: „**Ką darai, daryk greičiau!**“ ²⁸ Tačiau, nė vienas iš atsilošusių *prie stalo* nesuprato, kodėl jis *taip* pasakė jam. ²⁹ Nes kai kurie manė, kadangi Judas turėjo Škasą, kad Jėzus jam *sakęs: „Nupirk, ko mums reikia šventei“, arba kad jis ką nors duotų vargšams. ³⁰ Tad anas, priėmęs *duonos gabaliuką*, tuojau išėjo; o buvo naktis.

Jėzus praneša, kad išvyksta

³¹ Taigi, kai *tas* buvo išėjęs, Jėzus *tarė: „**Žmogaus Sūnus *jau dabar pašlovintas, ir Dievas jau pašlovintas †per jį.**“ ³² Jei Dievas †jau

* **13:25** „pasilinkęs“, – Arba „nusileidęs / nukritęs ant“. Čia ir Lk 15:20 gr. žodis ἐπιπίπτω (epipiptō) vartojamas panašia prasme. † **13:25** „Kas jis, Viešpatie?“ – T. „Viešpatie, kuris yra jis?“ † **13:26** „pamirkęs“ – Gr. βάπτω (bapto), Trad. „padažęs“, kurio viena reikšmė yra „pamirkyti“. § **13:29** „kasą“ – Arba „pinigų dėžutė“. * **13:31** „jau“ (2 k. čia ir 32 eilutėje) – Gr. k. vksm. laikas aoristas (αοριστος – „neapibrėžtas“) reiškia praeityje vykusį baigtą veiksmą nepaisant, ar jo padarinai veikia dabar ar ne. † **13:31** „per jį“ (čia ir 32 eilutėje), „per save“ (32 eilutėje) – Plg. Jn 14:13; II Tes 1:10, 12 (gr. ἐν (en)); I Pt 4:11 (gr. διὰ); abudu prielinksniai gali būti išversti „per“, o ἐν (en) taip pat verčiamas vietininku (pvz., „jame“, „savyje“) ir kilmininku (pvz., „Dievas jau jo (Dievo Sūnaus) pašlovintas“). † **13:32** „jau“ – Žr. Jn 13:31 išnašą.

pašlovintas Šper jį, tai ir Dievas jį pašlovins per save – ir tuojau jį pašlovins. ³³ Vaikeliai, *dar trumpą laiką †būsiu su jumis. Jūs manęs ieškosite; ir kaip sakiau žydams: „kur aš einu, jūs negalite ateiti“, – taip dabar ir jums sakau. ³⁴ Jums duodu ‡naują įsakymą, kad jūs vieni kitus mylėtumėte – kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs taip mylėtumėte vienas kitą. ³⁵ Iš to visi pažins, kad esate mano mokytiniai, jei Šmylėsite vieni kitus.“

Jėzus išpranašauja, kad Petras Jo išsižadės

³⁶ Simonas Petras jam *tarė: „Viešpatie, kur eini?“ Jėzus jam atsakė: „Kur einu, tu dabar negali sekti paskui mane, bet vėliau seksi paskui mane.“ ³⁷ Petras jam *tarė: „Viešpatie, kodėl negaliu sekti paskui tave dabar? Aš savo gyvybę guldysiu už tave!“ ³⁸ Jėzus jam atsakė: „Ar savo gyvybę guldysi už mane? Iš tiesų, iš tiesų sakau

§ 13:32 „per jį“, „per save“ – Žr. Jn 13:31 išnašą. * 13:33 „dar trumpą laiką“ – Žr. Jn 7:33 išnašą. † 13:33 „būsiu“ – T. „esu“. ‡ 13:34 „naują“ – Galimas paaiškinimas: įsakymas mylėti yra naujas (1) ne ta prasme, kad ankstesniais laikais nebuvo tokio įsakymo (plg. Kun 19:18; Mt 5:43, 19:19, 22:39; Mk 12:31; Lk 10:27), bet, kad, kaip sakoma 35-oje eilutėje, pirmą kartą meilė kitiems bus tapatybę rodantis ženklas (plg. Jn 15:12, 17; Rom 13:9; Gal 5:14; Jok 2:8; I Jn 3:11, 14, 16-18, 23; 4:7-8, 11-12, 4:20-21, 5:2) ir yra naujas ta prasmė, kad Jėzaus pavyzdys nebuvo norma ankstesnių laikų tikintiesiems. § 13:35 „mylėsite vieni kitus“ – T. „turėsite meilę vieni kitiems“. Gr. galininkas (t. y. „turėsite meilę“), bet lietuvių kalboje galininkas nevartotinas neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti.

tau: jokiu būdu gaidys nepragys, iki tu triskart manęs *išsižadėsi!“

14

¹ „Tegul nebūna sukrėstos jūsų *širdys: †tikite Dievu, tikėkite ir manimi. ² Mano Tėvo namuose yra daug buveinių; jei *taip* nebūtų, būčiau jums pasakęs. Einu jums vietos paruošti. ³ Ir jeigu nueinu ir paruošiu jums vietą, vėl †ateisiu ir pasiimsiu jus pas save, kad jūs būtumėte ten, kur esu aš. ⁴ Ir žinote, kur einu, ir žinote kelią.“ ⁵ Tomas jam *tarė: „Viešpatie, nežinome, kur tu eini. Ir kaip galime žinoti kelią?“ ⁶ Jėzus jam sako: „Aš esu kelias, tiesa ir Šgyvenimas; niekas neateina pas Tėvą kitaip, kaip tik per mane. ⁷ Jei būtumėte pažinę mane, tai būtumėte pažinę ir mano Tėvą. Ir nuo šiol jį pažįstate ir jį *esate matę.“ ⁸ Pilypas jam sako: „Viešpatie, parodyk mums Tėvą, ir to mums pakaks.“ ⁹ Jėzus jam sako: „Esu su jums *jau* tokį ilgą laiką, ir tu, Pilypai, dar †nesi

* **13:38** „išsižadėsi“ – Arba „išsiginsi“. * **14:1** „širdys“ – T. „širdis“ (vns.). † **14:1** „tikite [...] tikėkite“ – Gr. k. veiksmazodžio πιστεύω (pisteuo) forma πιστεύετε (pisteuete) yra vartojama du kartus. Ji gali būti arba tiesioginės arba liepiamosios nuosakos. Todėl galimi įvairūs vertimai: (1) tikite [...] tikite, (2) tikite [...] tikėkite, (3) tikėkite [...] tikėkite, arba (4) tikėkite [...] tikite. † **14:3** „ateisiu“ – Gr. esamasis laikas, žymintis neabejotą veiksmą ateityje. § **14:6** „gyvenimas“ – Arba „gyvybė“, „gyvastis“. * **14:7** „esate matę“ – Arba „esate supratę“; gr. žodis ὁράω (horáō) reiškia tiksliai įžiūrėti akimis ar protu. Plg. Jn 1:18, 6:46, 14:9; I Jn 3:6, 4:20; III Jn 11; Hbr 1:3; Kol 1:15-16. Dėl įžiūrėjimo protu, žr. Apd 8:26. † **14:9** „nesi manęs pažinęs“ – Arba „nesi manęs atpažinęs“, „nesusipažinai su manimi“.

manęs pažinęs?! Kas mane yra matęs, yra matęs Tėvą! Tad kaipgi tu sakai: „Parodyk mums Tėvą“? ¹⁰ Neįau tu netiki, kad aš esu Tėve ir Tėvas yra manyje?! Žodžius, kuriuos aš jums kalbu, aš nekalbu \ddagger vadovaudamasis savimi, bet Tėvas, kuris išlieka manyje, jis daro \S savo darbus. ¹¹ Tikėkite manimi, kad aš *esu* Tėve ir Tėvas manyje. Bet jei ^{*}netikite, tai tikėkite manimi dėl pačių darbų. ¹² Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: kas tiki manimi, tas irgi darys darbus, kuriuos aš darau, ir dar už juos didesnių darys, nes aš einu pas savo Tėvą. ¹³ Ir ko tik prašysite mano vardu, tai padarysiu, kad Tėvas būtų pašlovintas \dagger per Sūnų. ¹⁴ Jei ko prašysite mano vardu, *tai* padarysiu aš. ¹⁵ Jei mane mylite, laikykitės mano įsakymų. ¹⁶ Ir melsiu Tėvą aš pats, ir jis duos jums \ddagger kitą \S Paguodžiantį Užtarėją, kad pasiliktu su jumis per amžius, ¹⁷ *tai yra*, Tiesos Dvasią, kurios pasaulis neįstengia priimti, nes nemato jos ir nepažįsta jos. Bet jūs pažįstate ją, nes ji pasilieka pas jus ir bus jumyse. ¹⁸ Nepaliksiu

\ddagger **14:10** „vadovaudamasis savimi“ – Žr. Joh 5:19 išnašą.

\S **14:10** „savo“ – Gr. artikelis; plg. Jn 11:48; Apd 13:25, 19:19; Kol 2:14 ir kt. ^{*} **14:11** „netikite“ – T. „ne“.

\dagger **14:13** „per Sūnų“ – Plg. Jn 13:31 (gr. ἐν (en)), I Pt 4:11 (gr. διὰ (dia)); abudu prielinksniai gali būti išversti „per“.

\ddagger **14:16** „kitą“ – T. y. tos pačios rūšies. Žr. Gal 1:6-7 gr. k. tekstą. \S **14:16** „Paguodžiantį Užtarėją“ – Gr. παράκλητος (paráklētos) vartojamas 5 k. NT: Jn 14:16, 26; 15:26; 16:7; I Jn 2:1. Gr. žodyje slypi dar išpėjimas, paraginimas, padėjimas. Kristus yra atgimusiojo Paguodžiantis Užtarėjas pas Tėvą (I Jn 2:1), o Šventoji Dvasia yra Paguodžiantis Užtarėjas nuo Tėvo pas atgimusįjį (Jn 14:16, 26; 15:26; 16:7).

jūsų netekusiais artimo *asmens* – ateisiu pas jus. ¹⁹ Dar trumpą laiką, ir pasaulis manęs *nebematys. Tačiau jūs mane matote. Kadangi aš gyvenu, jūs irgi *gyvensite. ²⁰ Tą dieną jūs žinosite, kad aš *esu* savo Tėve, ir jūs manyje, ir aš jumyse. ²¹ Kas turi mano įsakymus ir †jų laikosi, jis yra †tas, kuris mane myli. O kas mane myli, §tą mylės mano Tėvas, ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu. ²² Judas – ne Iskariotas – jam *tarė: „Viešpatie, kas įvyko, kad tu rengiesi apsireikšti mums, o ne pasauliui?“ ²³ Jėzus atsakydamas tarė jam: „Jei kas mane myli, jis laikysis mano žodžių, ir mano Tėvas jį mylės, ir mes pas jį ateisime ir pasidarysime *savo* buveinę pas jį. ²⁴ Kas manęs nemyli, mano žodžių nesilaiko. O žodis, kurį girdite, yra ne mano, bet Tėvo, kuris yra mane siuntęs. ²⁵ Tuos dalykus esu jums pasakęs *dar* būdamas su jumis. ²⁶ Bet Paguodžiantis Užtarėjas, – Šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, – jis išmokys jus visko ir viską jums primins, ką aš esu jums pasakęs. ²⁷ Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę. Ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Tegul nebūna sukrėstos jūsų *širdys ir teneišsigąsta.

²⁸ Girdėjote, kaip aš jums sakiau: „Išeinu

* **14:19** „gyvensite“ – Arba „gyvuosite“. † **14:21** „jų laikosi“ – T. y., „juos vykdo“. † **14:21** „tas, kuris mane myli“ – T. „tas, kuris yra mane mylintis“. § **14:21** „tą mylės mano Tėvas“ – T. „bus mano Tėvo mylimas“. * **14:27** „širdys“ – T. „širdis“ (vns.).

ir *vėl* †ateisiu pas jus.“ Jei mane mylėtumėte, džiaugtumėtės, kad sakiau: „Einu pas Tėvą“, – nes mano Tėvas yra didesnis už mane. ²⁹ Ir jau dabar, prieš įvykstant, esu jums tai pasakęs, jog kada tai įvyks, tikėtumėte. ³⁰ Nuo šiol nebe-
daug kalbėsiu su jumis, nes ateina šio pasaulio kunigaikštis, ir ‡manyje jis neturi nieko. ³¹ Bet taip ir darau, kaip Tėvas davė man įsakymą, kad pasaulis žinotų, kad myliu Tėvą. Kelkitės, eikime iš čia!“

15

Jėzus: Aš esu tikrasis vynmedis

¹ „Aš esu tikrasis vynmedis, o mano Tėvas yra sodininkas. ² Kiekvieną manyje esančią šakelę, neduodančią vaisiaus, jis pašalina; ir kiekvieną šakelę, duodančią vaisių, *apgenėja, kad ji neštų daugiau vaisiaus.

† **14:28** „ateisiu“ – T. „ateinu“, bet būsimąjo laiko prasme.
‡ **14:30** „manyje jis neturi nieko“ – Šėtonas, kuris prieš daugmaž valandą įėjo į Judą Iskarijotą, ateis Jude. Bet Šėtonas, blogio pradininkas, neturi nieko Jėzuje, t. y. jis neturėjęs jokios įtakos mūsų tobulam Išgelbėtojui. Jėzus laisvu noru ruošiasi atiduoti savo gyvybę kaip išpirką už kitus, užimdamas jų vietą (I Tim 2:6), bet jokiū būdu niekas neturėtų manyti, kad dėl Jo paties kaltės Šėtonas turi Jam galią, nes Šėtonas Dievo Sūnui neturėjo, neturi ir neturės jokios galios. Žr. Rom 16:20, Prd 3:15, Hbr 2:14-15, I Joh 3:8, Apr 20:1-3. * **15:2** „apgenėja“ – T. „daro švarią“, „švarina“, t. y. nuo jo nukerpa visa, kas neleidžia apščiai atsirasti sveikam vaisiui. Tai yra žodis καθαίρω (kathairō). Žodis καθαίρω (kathairō) vartojamas kitur NT tik Hbr 10:2. Jis ir 3-oje eilutėje vartojamas žodis καθάρως (katharós, „švarūs“) yra giminingi.

3 Jūs jau esate švarūs †per žodį, kurį jums kalbėjau. 4 Pasilikite manyje, ir aš – jumyse. Kaip ‡šakelė negali duoti vaisiaus §*pati* iš savęs, jei ji nepasilieka vynmedyje, taip negalite ir jūs, jei nepasiliekate manyje.

5 Aš esu vynmedis, jūs – šakelės; kas pasilieka manyje, ir aš jame, tas neša daug vaisiaus, nes nuo manęs atskirti nieko nepajėgiate nuveikti.

6 Jei kas nepasiliks manyje, tas bus išmestas laukan kaip šakelė ir sudžius. O *jas surenka ir įmeta į ugnį, ir jos yra sudeginamos. 7 Jei †pasiliksime manyje, ir ‡mano žodžiai pasiliks jumyse, prašysite, ko tik norėsite, ir jums *tai* įvyks.

8 Mano Tėvas bus pašlovintas tuo, kad duosite daug vaisių, ir taip §pasirodysite esą mano mokytiniai.

9 Kaip Tėvas mane mylėjo, taip ir aš jus mylėjau. Pasilikite mano meilėje. 10 Jei laikysitės mano įsakymų, pasiliksime mano meilėje, kaip ir aš esu laikęsis savo Tėvo įsakymų ir pasilieku jo meilėje.

11 Tuos dalykus esu jums pasakęs, kad mano džiaugsmas pasiliktų jumyse ir kad jūsų džiaugsmas būtų

† 15:3 „per žodį“ – Arba „dėl žodžio“, „žodžiu“. ‡ 15:4 „šakelė negali“ – Arba „šakelei neįmanoma“, „šakelė yra nepajėgi“; analogiškai toliau, kur „taip negalite ir jūs“. § 15:4 „*pati* iš savęs“ – Arba „vadovaudamasis savimi“. Žr. Jn 5:19 išnašą.

* 15:6 „jas“ – T. y. šakelės. † 15:7 „pasiliksime manyje“ – Žr. Jn 15:9-12; I Jn 2:6, 27-28; 3:6, 15. ‡ 15:7 „mano žodžiai pasiliks“ – Žr. Jn 5:38, I Jn 2:14. § 15:8 „pasirodysite esą“ – Arba „būsitė“, bet gr. žodis γίνομαι (gínomai) čia turi pagrindinio vertimo reikšmę; plg Mt 5:45.

* pilnatviškas.

¹² Šitas yra mano įsakymas: kad vieni kitus mylėtumėte, kaip aš jus mylėjau. ¹³ Niekas neturi didesnės meilės negu tai, kad kas guldo savo gyvybę už savo draugus. ¹⁴ Jūs esate mano draugai, jei darote, ką tik aš jums įsakau. ¹⁵ Jau nebevedinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką daro jo šeimininkas. Bet jus esu pavadinęs draugais, nes pranešiau jums visus dalykus, kuriuos girdėjau iš savo Tėvo. ¹⁶ Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir jus paskyriau, kad jūs eitumėte ir neštumėte vaisių, ir kad jūsų vaisius išliktų, kad ko tik prašytumėte Tėvą mano vardu, jis jums duotų. ¹⁷ †Šiuos dalykus jums įsakau, kad mylėtumėte vienas kitą.

¹⁸ Jei pasaulis jūsų nekenčia, ‡žinokite, kad jis yra manęs nekentęs pirmiau negu jūsų. ¹⁹ Jeigu jūs būtumėte Šiame pasaulyje, pasaulis mylėtų savuosius. Tačiau, kadangi nesate iš pasaulio, bet aš jus išsirinkau iš pasaulio, todėl pasaulis jūsų nekenčia. ²⁰ Atsiminkite žodį, kurį

* **15:11** „pilnatviškas“ – T. „pripildytas“, „padarytas pilnas“.

† **15:17** „Šiuos dalykus“ – T. y. Jėzaus žodžiai nuo Jn 15:1 iki čia, ypač 12-16 eilutės. ‡ **15:18** „žinokite“ – Arba „žinote“.

§ **15:19** „iš pasaulio“ (3 k.) – Čia pavyzdys, kad „iš pasaulio“ turi ne vieną prasmę. Pirmuosiuose dvejuose šios eilutės atvejuose frazė „iš pasaulio“ nusako tai, kad Jėzaus apaštalų (ir visų atgimusiųjų) savybės / vertybės / likimas / tapatybė iš esmės skiriasi nuo pasaulio žmonių (plg. Jn 8:23; I Jn 2:19; Rom 4:12). Trečiame atvejuje ta pati frazė yra vartojama mums įprastesne prasme, bet su pirmos reikšmės atspalviu: kad jie anksčiau turėjo pasaulio požymius, bet Jėzus pasirinko juos ir ištraukė iš tos grupės.

aš jums sakiau: Tarnas nėra didesnis už savo šeimininką. Jeigu jie mane persekiojo, tai ir jus persekios. Jeigu jie laikėsi mano žodžio, tai laikysis ir jūs. ²¹ Bet visus šiuos dalykus jie darys jums dėl mano vardo, nes jie nepažįsta to, kuris mane siuntė. ²² Jei nebūčiau atėjęs ir jiems kalbėjęs, jie *neturėtų nuodėmės. O dabar jie neturi †kuo paslėpti savo nuodėmę. ²³ Kas manęs nekenčia, nekenčia ir mano Tėvo. ²⁴ Jei nebūčiau tarp jų padaręs darbų, kurių niekas kitas nėra daręs, jie †neturėtų nuodėmės. Bet dabar jie yra ir matę, ir nekenčė tiek manęs, tiek mano Tėvo. ²⁵ Bet *yra taip, kaip yra*, kad Šišsipildytų žodis, parašytas jų įstatyme: **Jie manęs nekenčė be priežasties.*

²⁶ Bet kai bus atėjęs Paguodžiantis Užtarėjas, kurį jums atsiųsiu nuo Tėvo, Tiesos Dvasia, kuri išeina iš Tėvo, jis liudys apie mane. ²⁷ Ir jūs taip pat †liudykite, nes buvote su manimi nuo pradžios.“

16

1 „Tuos dalykus esu jums pasakęs, kad

* **15:22** „neturėtų nuodėmės“ – Turbūt kalbama apie tam tikrą nuodėmę: Mesijo persekiojimą ir atstūmimą, nes visi žmonės turi įvairias nuodėmes. Plg. Mok 7:20; Rom 3:9, 11:32; Gal 3:22; I Jn 1:8-10. † **15:22** „kuo paslėpti savo nuodėmės“ – Arba „priedangos“. Plg. I Tes 2:5. ‡ **15:24** „neturėtų nuodėmės“ – Žr. Jn 15:23 išnašą. § **15:25** „išsipildytų“ – T. y. „pasiiektų savo tikslą“, „įgyvendintų savo tikslą“. * **15:25** Ps 35:19, 69:4. † **15:27** „liudykite“ – Arba „liudijate“ (abiejų gr. k. žodžių rašyba vienoda). Dažnai verčiama būsimoju laiku.

*pasipiktinę nesukluptomėte į nuodėmę. ² Jie pašalins jus iš sinagogų, ir netgi ateina †laikas kiekvienam jus žudančiam žmogui manyti, kad atlieka tarnystę Dievui. ³ Ir tuos dalykus jie darys jums, nes jie nei Tėvo, nei manęs nepažino. ⁴ Bet tuos dalykus esu jums pasakęs, kad atėjus laikui atsimintumėte, kad pats apie juos kalbėjau jums. Ir tų dalykų nesakiau jums iš ‡pradžių, nes buvau su jumis. ⁵ Bet dabar einu pas tą, kuris mane siuntė, ir nė vienas iš jūsų manęs neklausia: „Kur eini?“ ⁶ Bet kadangi esu jums pasakęs tuos dalykus, liūdesys pripildė jūsų širdį.

⁷ Tačiau aš jums sakau tiesą: jums yra naudinga, kad aš išeinu, nes jei neišeisiu, pas jus neateis Paguodžiantis Užtarėjas, bet jei išeisiu, atsiųsiu jį pas jus. ⁸ Ir atėjęs jis įtikins pasaulį esant kaltą dėl nuodėmės, dėl teismo ir dėl teismo: ⁹ dėl nuodėmės, nes jie netiki manimi; ¹⁰ dėl teismo, nes einu pas savo Tėvą, ir Šnebeatysite manęs; ¹¹ dėl teismo, nes šio pasaulio kunigaikštis *yra nuteistas. ¹² Dar daug dalykų turiu jums pasakyti, bet jūs dabar negalite †pakelti. ¹³ Tačiau kai ateis anas ‡Paguodžiantis Užtarėjas, – tiesos

* **16:1** „pasipiktinę nesukluptomėte į nuodėmę“ – Gr. žodis σκανδαλίζω (skandalizo) turi įvairias reikšmes ir atspalvius. Kontekstas (15–16 sk.) ragina suprasti, kad čia žodis turi plačią prasmę. Arba „nepasipiktintumėte“, „nesukluptomėte“. † **16:2** „laikas“ – Arba „valanda“. ‡ **16:4** „pradžią“ – T. „pradžios“. § **16:10** „nebeatysite“ – T. „nebeatote“. * **16:11** „yra“ – Arba „buvo ir tebėra“. † **16:12** „pakelti“ – Arba „nešioti“, t. y. patverti, juos išgirdus. ‡ **16:13** „Paguodžiantis Užtarėjas – Žr. Jn 16:7; plg. Lk 2:25, „Paguoda“.

Dvasia, – jis ves jus į visą tiesą, nes jis kalbės šnesivadovaudamas savimi, bet kalbės, kokius tik dalykus išgirs, ir praneš jums tuos dalykus, kurie turi įvykti. ¹⁴ Jis pašlovins mane, nes jis*ims iš to, kas mano, ir jums praneš. ¹⁵ †Visa, ką tik turi Tėvas, yra mano, todėl sakiau, kad jis ims iš to, kas mano, ir jums praneš. ¹⁶ *Prabėgs* trumpas laikas – ir manęs ‡neregėsite, ir dar trumpas laikas – ir mane pamatysite, nes aš pas Tėvą einu.“ ¹⁷ Tada *kai kurie* iš jo mokytinių tarpusavyje pasakė: „Kas tai yra, ką jis mums sako: *Prabėgs* trumpas laikas – ir manęs neregėsite, ir dar trumpas laikas – ir mane pamatysite? ir: „Nes aš pas Tėvą einu?““ ¹⁸ Todėl jie klausinėjo: „Kas tai yra, ką jis sako: *Prabėgs* trumpas laikas? Nežinome, ką jis kalba.“ ¹⁹ Taigi, Jėzus žinojo, kad jie norėjo jį klausyti, ir jiems tarė: „*Ar klausinėjote vieni kitų dėl to, kad pasakiau: Prabėgs trumpas laikas – ir manęs neregėsite, ir dar trumpas laikas – ir mane pamatysite?*“ ²⁰ *Iš tiesų, iš tiesų sakau šjums: jūs verksite ir raudosite, bet pasaulis džiaugsis. Ir jūs liūdėsite, bet jūsų liūdesys pavirs džiaugsmu.* ²¹ Moteris, kai ji gimdo,

§ 16:13 „nesivadovaudamas savimi“ – Žr. Jn 5:19 išnašą.

* 16:14 „ims“ – Arba „gaus“. † 16:15 „Visa, ką“ – T. „Visus dalykus, kuriuos“. ‡ 16:16 „neregėsite“ (būsimasis l.); ta pati gr. k. žodžio forma vartojama čia, 17-oje ir 19-oje eilutėse – T. „neregite“ (esam. l.). § 16:20 „jums:“ – Gr. žodis ὅτι ἡτί, kuris dažnai verčiamas žodžiais „kad“, „nes“ ir kt., čia yra išverstas dvitaškiu.

*sielojasi, nes atėjo jos valanda, bet vos tik pagimdžiusi vaiką ji nebeprisimena †kančios iš džiaugsmo, kad į pasaulį gimė žmogus. ²² Taip ir jūs dabar tikrai sielojatės, bet aš jus vėl pamatysiu, ir jūsų širdis džiaugsis. Ir jūsų džiaugsmo niekas ‡neatima iš jūsų. ²³ Ir tą dieną manęs nieko neklausinėsite. Iš tiesų, iš tiesų sakau Šjums: ko tik *prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duos. ²⁴ Iki šiol nieko neprašėte mano vardu. Prašykite, ir gausite, kad jūsų džiaugsmas būtų †pilnatviškas. ²⁵ Šiuos dalykus jums esu pasakęs palyginimais, bet ateina laikas, kai nebe palyginimais kalbėsiu jums, bet atvirai apie Tėvą jums skelbsiu. ²⁶ Tą dieną prašysite mano vardu, ir nesakau jums, kad už jus melsiu Tėvą aš pats, ²⁷ nes pats Tėvas jus myli, kadangi

* **16:21** „sielojasi“ – T. „turi liūdesį“; gr. žodis λύπη (lýpè) įprastai verčiamas „liūdėti“. † **16:21** „kančios“ – Arba „prispaudimo“, kuris yra įprastas gr. žodžio θλίψις (thlíp̄sis) vertimas. ‡ **16:22** „neatima“ – Gr. žodžio forma irgi yra esamasis laikas. Kartais gr. esamasis laikas neabėjotinai nusako ateities įvykius (pvz. Jn 16:16-17, 19). Galbūt Jėzus, jei būtų kalbėjęs lietuviškai, būtų čia vartojęs būsimąjį laiką. Bet faktas, kad šiame sakinyje Jis du kartus jau vartojo būsimąjį laiką (liet. „pamatysiu“, „džiaugsis“) ragina skaitytoją suprasti, kad esamojo laiko forma (išversta „neatima“) buvo sąmoningai pasirinkta tam, kad patvirtintų, jog niekas nei dabar nei ateityje negali atimti džiaugsmo nuo tų, kurie pasitiki Juo. Arba „neatiminėja“. § **16:23** „jums:“ – Gr. žodis ὅτι hóti, kuris dažnai verčiamas žodžiais „kad“, „nes“ ir kt., čia yra išverstas dvitaškiu. * **16:23** „prašysite“ – T. „prašytumėte“ (tariamoji nuosaka). † **16:24** „pilnatviškas“ – T. „pripildytas“, „padarytas pilnas“.

jūs esate mane mylėję ir esate tikėję, kad †būtent aš atėjau iš Dievo. ²⁸ Išėjau iš Tėvo ir esu atėjęs į pasaulį. Vėl palieku pasaulį ir einu pas Tėvą.“ ²⁹ Jo mokytiniai jam tarė: „Štai dabar atvirai kalbi ir nebekalbi palyginimų. ³⁰ Dabar žinome, kad žinai Šviską, ir tau *nereikia, jog kas tavęs klaustų; iš to mes tikime, kad tu išėjęs nuo Dievo.“ ³¹ Jėzus jiems atsakė: „Ar dabar tikite? ³² Štai ateina valanda – net dabar yra atėjusi – jums išsisklaidyti kiekvienas †prie savo daiktų ir palikti mane vieną, tačiau nesu vienas, nes su manimi yra Tėvas. ³³ Tuos dalykus esu jums pasakęs, kad manyje turėtumėte ramybę. Pasaulyje turėsite prispaudimą, bet būkite drąsūs: pasaulį nugalėjau būtent aš.

17

¹ Jėzus pasakė tuos dalykus ir pakėlė savo akis į dangų, ir tarė: „Tėve, atėjo valanda! Pašlovink savo Sūnų, kad ir tavo Sūnus pašlovintų tave, ² kad, kaip jam esi davęs *teisę valdyti †kiekvieną

† **16:27** „būtent aš“ – Arba „pats aš“; gr. k. pabrėžtinai vartojamas pirmojo asmens įvardis ἐγώ (egó), kuris čia išverstas „būtent aš“. § **16:30** „viską“ – T. „visus dalykus“. * **16:30** „nereikia, jog kas tavęs klaustų“ – T. y. „tau būtų iš anksto žinomas, koks klausimas kyla kam nors apie tai, ką pasakei“. † **16:32** „prie savo daiktų“ – Arba „į savo namus“, „į savo nuosavybę“. Plg. Jn 1:11, 19:27; Apd 21:6. * **17:2** „teisę valdyti kiekvieną žmogų“ – Arba „valdžią kiekvienam žmogui“, „įgaliojimą kiekvieną žmogų valdyti“, „galią valdyti kiekvieną žmogų“, „visus žmones į pavaldinius“. † **17:2** „kiekvieną žmogų“ – Gr. „kiekvienam kūnui“; arba „kiekvieną kūną turinčią būtybę“ t. y. visus žmones.

žmogų, jis duotų amžiną †gyvenimą §visiems, kuriuos esi jam davęs. ³ O tai yra amžinas *gyvenimas: kad jie pažintų tave, vienintelį †teisingą bei tikrą Dievą ir tavo siųstąjį Jėzų Kristų. ⁴ Aš pašlovinau tave žemėje, †pabaigiau darbą, kurį §man davei nuveikti. ⁵ O dabar tu, Tėve, pašlovink mane pas save ta šlove, kurią turėjau su tavimi *prieš pasaulio buvimą. ⁶ Apreiškiau tavo vardą žmonėms, kuriuos man esi davęs iš pasaulio. Jie buvo tavo, ir man esi juos davęs, ir jie yra laikęsi tavo žodžio. ⁷ Dabar jie yra pažinę, kad visa, ką esi man davęs, yra iš tavęs. ⁸ Nes aš jiems daviau žodžius, kuriuos esi man davęs, ir jie juos priėmė ir tikrai †pažino, kad aš nuo tavęs išėjau, ir jie įtikėjo, kad tu mane siuntei. ⁹ Aš meldžiu už juos. Ne už pasaulį meldžiu, bet už tuos, kuriuos esi man davęs, nes jie yra tavo. ¹⁰ Ir †visi, kurie yra mano, yra tavo, ir kurie tavo, – mano, ir aš esu pašlovinintas §per

† 17:2 „gyvenimą“ – Arba „gyvybę“. § 17:2 „visiems“ – T. „visumai tu“. * 17:3 „gyvenimas“ – Arba „gyvybė“. † 17:3 „teisingą bei tikrą“ – Tie žodžiai yra vieno gr. būdvardžio – ἀληθινός (alēthinós) – vertimas. Plg. Joh 1:9 ir daugybę kitų atvejų apaštalo Jono raštuose. † 17:4 „pabaigiau“ – Žr. Jn 17:23 išnašą. § 17:4 „man davei“ – Arba „buvai man davęs“. * 17:5 „prieš pasaulio buvimą“ – Arba „prieš pradedant egzistuoti pasauliui“. † 17:8 „pažino“ – gal „susivokė“, „sužinojo“, „atpažino“. † 17:10 „visi, kurie“ ir toliau – Gr. kalboje vartojama bevardė giminė. Gramatiškai galime išversti „visi dalykai“, bet greičiausiai čia kalbama apie asmenis. Plg. John Gill, kuris čia įžvelgia asmenis, bet Jn 16:15 ne asmenų įžvelgia, bet „malonės palaiminimus“. § 17:10 „per juos“ – Arba „jais“; gal „juose“.

juos. ¹¹ Ir dabar nebesu pasaulyje, bet šitie yra pasaulyje, o aš einu pas tave. Šventasis Tėve, išlaikyk savo vardu tuos, kuriuos esi man davęs, kad jie būtų viena kaip *ir* mes. ¹² Kol buvau su jais pasaulyje, aš išlaikiau juos tavo vardu; saugojau tuos, kuriuos man davei, ir nė vienas iš jų ^{*} nėra prarastas, tiktai pražūties sūnus, kad išsipildytų šventraštis. ¹³ O dabar einu pas tave; ir šiuos dalykus kalbu pasaulyje, kad jie turėtų savyje išsipildžiusį mano džiaugsmą. ¹⁴ Aš esu jiems davęs tavo žodį, ir pasaulis jų nekentė, nes jie nėra †iš pasaulio, kaip ir aš nesu iš pasaulio. ¹⁵ ‡Nemeldžiu, kad juos paimtum iš pasaulio, bet kad saugotum juos nuo Šblogio. ¹⁶ Jie nėra ^{*}iš pasaulio, kaip ir aš nesu iš pasaulio. ¹⁷ Šventink juos savo tiesa! Tavo žodis yra tiesa. ¹⁸ Kaip tu mane siuntei į pasaulį, taip ir aš juos siunčiau į pasaulį. ¹⁹ Ir jų labui aš †pašventinu save, kad ir

^{*} **17:12** „nėra prarastas“ – Arba „nepražuvo“, kuris rodo giminingumą su ἀπόλεια (apóleia), kuris čia išverstas „pražūties“. Gr. žodis ἀπόλλυμι (apóllumi) gali būti įvairiai verčiamas. Plg. Jn. 6:39, 17:12, 18:9, taip pat Lk 9:56, Jn 10:10. † **17:14** „iš“ t. y., jų savybės / vertybės / likimas / tapatybė iš esmės skiriasi nuo pasaulio; plg. I Jn 2:19; Rom 4:12 (gr). ‡ **17:15** „Nemeldžiu“ – Arba „Neprašau“. § **17:15** „blogio“ – Arba „pikto“. Gr. žodžio forma leidžia versti ir „blogjo“, „piktojo“, bet daugybė senųjų įvairių kalbų vertimai nepitaria tam. ^{*} **17:16** „iš pasaulio“ – Žr. Jn 17:14, I Jn 2:19 išnašas. † **17:19** „pašventinu save“ – Viešpats Jėzus save paskyrė (pašventino) šventa auka Dievui, kad atliktų bausmę vietoj nusidėjėlių. Jis netrukus buvo paaukotas kaip auka be kliaudos ir dėl Jo aukos, atgimę žmonės yra paskirti (pašventinti) išskirtinai (≈ „iš tiesų“) Dievui. Plg. Rom 15:16 ir Rom 12:1-2.

jie iš tiesų būtų pašventinti. ²⁰ Tačiau meldžiu ne vien už šituos, bet ir už tuos, kurie per jų žodį įtikės manimi, ²¹ kad jie visi būtų viena, kaip tu, Tėve, esi manyje, ir aš tavyje. *Meldžiu*, kad ir jie mumyse būtų viena, idant pasaulis tikėtų, jog tu esi mane siuntęs. ²² Ir Štą šlovę, kurią man davei, aš jiems daviau, kad jie būtų viena taip, kaip ir mes esame viena: ²³ aš juose, ir tu manyje, idant *jie būtų iki galo suvienyti, ir kad pasaulis žinotų, jog tu mane siuntei ir juos mylėjai taip, kaip mylėjai mane. ²⁴ Tėve, aš noriu, kad ir tie, kuriuos man davei, būtų su manimi ten, kur aš esu, idant jie matytų mano šlovę, kurią man davei, nes mylėjai mane prieš pasaulio įkūrimą. ²⁵ O teisusis Tėve, pasaulis tavęs nepažinojo, bet aš tave pažinojau, ir šitie pažino, kad tu mane

‡ **17:19** „iš tiesų būtų pašventinti“ – Gr. kalba leidžia įvairiai išversti šį tekstą: (1) „būtų pašventinti per tiesą“ (t. y. per Evangeliją (tiesą apie Jį, Jo mirtį ir prisikėlimą), kuri yra priemonė, kuria žmonės bus galutinai paskirti Dievui); (2) „būtų pašventinti per tiesą“ (t. y. per Jėzų, kuris yra tiesa); (3) „iš tiesų būtų pašventinti“ (t. y., kad jų nuodėmės nebūtų tik laikinai padegti gyvulių krauju (Hbr 10:4), bet būtų visiškai pašalintos Jo paties krauju (Jn 1:29)). Gr. frazė ἐν ἀληθείᾳ (en alētheia) dažniausiai verčiama „tiesoje“, „per tiesą“, arba „tiesa“ (įnag.). Šioje eilutėje ir III Jn 1-oje eilutėje angliško Karaliaus Jokūbo vertėjai išvėlgė galimybę išversti „iš tiesų“ (žr. KJV parašę). § **17:22** „tą“ – Gr. žymimasis artikelis. * **17:23** „jie būtų iki galo suvienyti“ – T. „jie būtų iki galo padaryti į vieną“ arba „jie būtų pabaigti į vieną“. Gr. žodis τελειόω (teleiōō), kuris čia išversta „būtų iki galo“, gali būti išverstas „pabaigti“, „užbaigti“, „iki galo padaryti“, „pasiiekti tikslą“, „iki galo paruošti“, „iki galo parengti“, „padaryti trukumų neturintį(-čius)“. Jis vartojamas ir Jn 17:4, „pabaigiau darbą“.

siuntei. ²⁶ Ir †supažindinau juos su tavo vardu ir dar ‡supažindinsiu, kad meilė, kuria mane mylėjai, būtų juose, ir aš juose.

18

¹ Pasakęs tuos žodžius, Jėzus išėjo su savo mokytiniais į kitą *žiemą tekančio upelio †„Kedron“ pusę, kur buvo sodas, į kurią įėjo jis ir jo mokiniai. ² O jo išdavikas Judas taip pat žinojo ‡tą vietą, nes Jėzus dažnai ten susieidavo su savo mokytiniais. ³ Taigi Judas, gavęs Šbūrį *kareivių* ir *patikėtinių iš aukštųjų kunigų ir fariziejų, *atėjo ten su žibintais, deglais ir ginklais. ⁴ Todėl Jėzus, žinodamas †visa, kas ‡jam atsitinka, Šišėjo į *priekį* ir jiems tarė: „**Ko ieškote?**“ ⁵ Jie atsakė jam: „Jėzaus *Nazariečio“. Jėzus jiems *tarė: „**AŠ ESU tas**“. O

† **17:26** „supažindinau juos su tavo vardu“ – Arba „jiems padariau pažįstamą tavo vardą“. ‡ **17:26** „supažindinsiu“ – Arba „padarysiu pažįstamą“. * **18:1** „žiemą tekančio upelio“ – Gr. žodis χείμαρρος (cheímarrhos) vartojamas NT tik čia. † **18:1** „Kedron“ – Gr. pavadinimas Κεδρών (Kedrón) yra kilęs iš hbr. žodžio קִדְרוֹן (Qidron; II Sam 15:23 ir kitur; reikšmė – kedrų) ir yra vartojamas NT tik čia. ‡ **18:2** „tą“ – Gr. artikelis. § **18:3** „būrį *kareivių*“ – Arba „batalioną“. Žr. Mt 27:27 išnašą. Yra manančių, kad žodis σπειρα (speira) čia rodo į mažiau kareivių nei kitose kontekstuose (pvz., A. T. Robertson), bet John Gill mano, kad šiame būryje galėjo būti net 500 kareivių. * **18:3** „patikėtinių“ – Arba „įgaliotinių“, „atstovų“, „pavaldinių“. † **18:4** „visa, kas“ – T. „visus dalykus, kurie“. ‡ **18:4** „jam atsitinka“ – T. „ateina ant jo“. § **18:4** „išėjo [...] ir jiems tarė“ – T. „išėjęs tarė jiems“. * **18:5** „Nazariečio“ – Arba „Nazarėno“, „iš Nazareto“.

jo išdavikas Judas irgi stovėjo su jais. ⁶ Taigi, kai tik jis ištarė jiems: „**AŠ ESU tas**“, jie atsitraukė ir parpuolė ant žemės. ⁷ Tada jis vėl juos paklausė: „**Ko ieškote?**“ Ir jie tarė: „Jėzaus †Nazariečio“. ⁸ Jėzus atsakė: „**Jums pasakiau, kad AŠ ESU tas. Taigi jei ieškote manęs, tai leiskite šitiems pasišalinti**“, – ⁹ †kad išsipildytų žodis, kurį jis buvo pasakęs: „**Iš tų, kuriuos man davei, §nepraradau nė vieno**“. ¹⁰ Tada Simonas Petras, *kuris turėjo kalaviją, išsitraukė jį, smogė vyriausiojo kunigo tarnui ir nukirto jam dešinę ausį. O †to tarno vardas buvo Malkus. ¹¹ Tada Jėzus pasakė Petru: „**Kišk savo kalaviją į makštį! Argi neturėčiau gerti tos taurės, kurią Tėvas man yra davęs?!**“ ¹² Tada †būrys, §jo vadas ir *žydų †patikėtiniai sučiupo Jėzų, jį surišo ¹³ ir nuvedė jį pirma pas Aną, nes jis buvo uošvis Kajafo, kuris †tais metais buvo vyriausiasis kunigas. ¹⁴ O Kajafas buvo tas, kuris

† **18:7** „Nazariečio“ – Arba „Nazarėno“, „iš Nazareto“. † **18:9** „kad išsipildytų žodis“ – Jn 6:39, 17:12. Žr. ir Jn 15:25, kurioje formuluotė ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος („kad išsipildytų žodis“) vartojama kalbant apie ST pranašystes, tad Jėzaus pranašystė joms laikoma lygia, kaip ir Jn 18:32. § **18:9** „nepraradau“ – Arba „neleidau pražūti“, „nepražudžiau“. Gr. žodis ἀπόλλυμι (apóllumi) gali būti įvairiai verčiamas. Plg. Jn. 6:39, 17:12, 18:9, taip pat Lk 9:56, Jn 10:10. * **18:10** „kuris turėjo“ – T. „turėdamas“. † **18:10** „to“ – Gr. artikelis. † **18:12** „būrys“ – Arba „batalionas“. Žr. Jn 18:3 išnašą. § **18:12** „jo“ – Gr. artikelis. * **18:12** „žydų“ – T. y. „žydų vadovų“. † **18:12** „patikėtiniai“ – Arba „įgaliotiniai“, „atstovai“, „pavaldiniai“. † **18:13** „tais metais buvo vyriausiasis kunigas“ – T. „buvo tų metų vyriausiasis kunigas“.

buvo pataręs Šzydams, kad yra naudinga, *jog* vienas žmogus mirtų už liaudį.

¹⁵ O paskui Jėzų nusekė Simonas Petras ir kitas mokytinis. Tas mokytinis buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui ir įėjo su Jėzumi į vyriausiojo kunigo kiemą. ¹⁶ Bet Petras liko stovėti prie durų. Tada išėjo anas mokytinis, kuris buvo pažįstamas vyriausiajam kunigui, ir kalbėjo su durininke ir įsivedė Petrą. ¹⁷ Tada tarnaitė durininkė *pasakė Petru: „Ar ir tu nesi *vienas* iš šito žmogaus mokytinių?“ Jis *pasakė: „Nesu!“

¹⁸ O ten stoviniavo tarnai ir *patikėtiniai, dėl šalčio susikūrę ugnį iš anglių. Petras taip pat buvo su jais, stovinėdamas ir šildydamasis.

¹⁹ Tada vyriausiasis kunigas paklausė Jėzaus apie jo mokytinius ir apie jo mokslą. ²⁰ Jėzus jam atsakė: „*Aš viešai kalbėjau pasauliui. Aš visada mokiau sinagogoje ir šventykloje, kur visuomet susieina žydai, ir slapčia nieko nekalbėjau.*

²¹ *Kodėl mane klausinėji? Klausinėk tuos, kurie yra girdėję, ką jiems kalbėjau. Štai jie žino, ką aš sakiau.*“ ²² Ir jam †tai pasakius, vienas iš šalia stovinčių ‡patikėtinių Šdaužė Jėzui *per veidą*,

sakydamas: „Šitai tu atsakai vyriausiajam kunigui?!“ ²³ Jėzus jam atsakė: „*Jei neteisingai pasakiau, liudyk apie tai, kas neteisinga, bet*

§ 18:14 „žydams“ – T. y. „žydų vadovams“. * 18:18 „patikėtiniai“ – Arba „įgaliotiniai“, „atstovai“, „pavaldiniai“. † 18:22 „tai“ – T. „tuos dalykus“. ‡ 18:22 „patikėtinių“ – Arba „įgaliotinių“, „atstovų“, „pavaldinių“. § 18:22 „daužė Jėzui *per veidą*“ – T. „davė kirtį *ranka*“. Arba „davė Jėzui kirtį *rykšte*“ arba „smogė Jėzui *rankos delnu*“.

jei teisingai, kam mane muši?“ ²⁴ (Taigi, Anas pasiuntė jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kajafą.)

²⁵ Tuo tarpu Simonas Petras *tebestovėjo ir šildėsi. Todėl jie tarė jam: „Ar ir tu nesi vienas iš jo mokytinių?“ Jis †išsigynė, sakydamas: „Nesu!“ ²⁶ Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras nukirto ausį, *pasakė: „Argi aš tavęs nemačiau sode kartu su juo?“ ²⁷ Tada Petras vėl išsigynė, ir tuojau pragydo gaidys.

²⁸ Tada jie *nuvedė Jėzų nuo Kajafo į †teismo aikštę, – o buvo anksti, – bet jie patys nėjo į teismo aikštę, kad nesusiterštų, bet kad galėtų valgyti Aplenkimo *avinėlių*. ²⁹ Tada Pilotas išėjo pas juos ir tarė: „Kokį kaltinimą Škeliate prieš šitą žmogų?“ ³⁰ Jie atsakydami jam tarė: „Jeigu jis nebūtų blogadarys, nebūtume tau jo perdavę.“ ³¹ Tada Pilotas tarė jiems: „Jį paimkite jūs patys ir jį teiskite pagal savo įstatymą!“ Tada žydai jam tarė: „Mums neteisėta nė vieno *nužudyti“, – ³² kad išsipildytų †Jėzaus žodis, kurį jis buvo pasakęs, †nurodydamas, kokia

* **18:25** „tebestovėjo ir šildėsi“ – T. „buvo stovinėdamas ir šildydamosis“, kaip 18-oje eilutėje. † **18:25** „išsigynė, sakydamas“ – T. „išsigynė ir pasakė“ ‡ **18:28** „teismo aikštę“ (2 k.) – Arba „romėnų valdytojo rūmus / būstinę“. Žr. Mt 27:27 išnašą. § **18:29** „keliate“ – T. „nešate“. * **18:31** „nužudyti“ – T. y. „bausti mirtimi“. † **18:32** „Jėzaus žodis [...]“ – Žr. Jn 12:32-33. ‡ **18:32** „nurodydamas“ – Gr. žodis σημάτω (sémainō) vartojamas ir Jn 12:33; 21:19; Apd 11:28, 25:27; Apr 1:1. Yra kilęs iš žodžio, reiškiančio „žymė“, „ženklą“. Vartosenoje visada kalbama apie išankstinį paaiškinimą, todėl galimas ir toks vertimas: „paaiškinti / nurodyti iš anksto“.

mirtimi Šjam numatyta mirti. ³³ Tada Pilotas vėl įėjo į *teismo aikštę ir pasišaukė Jėzų ir jam tarė: „Ar tu esi žydų karalius?“ ³⁴ Jėzus jam atsakė: „Ar tu tai sakai †vadovaudamasis savimi, ar kiti apie mane tau pasakė?“ ³⁵ Pilotas atsakė: „Nejaugi aš esu žydas?! Tavo tauta ir aukštieji kunigai tave man perdavė. Ką padarei?“ ³⁶ Jėzus atsakė: „Mano karalystė yra ne iš šio pasaulio. Jeigu mano karalystė būtų iš šio pasaulio, tuomet mano ‡pavaldiniai kovotų, kad aš nebūčiau atiduotas žydams. Bet Šiš tikrųjų mano karalystė nėra iš čia.“ ³⁷ Todėl Pilotas jam tarė: „Vadinasi, tu esi karalius?“ Jėzus atsakė: * „Tu tai sakai, †nes ‡aš esu karalius. Aš tam esu gimęs ir tam atėjęs į pasaulį, kad liudyčiau tiesą. Kiekvienas, kuris yra Šiš tiesos, klauso mano balso.“ ³⁸ Pilotas jam *pasakė: „Kas yra tiesa?“ Ir tai taręs jis vėl išėjo pas žydus ir jiems *tarė: „Aš nerandu jame jokios kaltės.

§ 18:32 „jam numatyta mirti“ – Gr. frazėje yra žodis μέλλω (mello), kuris nusako ateities įvykius. * 18:33 „teismo aikštę“ – Žr. Mt 27:27 išnašą. † 18:34 „vadovaudamasis savimi“ – Žr. Jn 5:19 išnašą. ‡ 18:36 „pavaldiniai“ – Arba „įgaliotiniai“, „atstovai“, „patikėtiniai“. § 18:36 „iš tikrųjų“ – Gr.νῦν (nun) reiškia „dabar“ ir „kaip jau yra“. * 18:37 „Tu tai sakai“ – Žr. Mt 27:11, Mk 152, Lk 23:3. Greičiausiai tai yra gr. k. idioma, kuri reiškia „taip“ (A. T. Robertson, komentuodamas Lk 22:70). Plg. ir Mt 26:64 su Mk 14:62. † 18:37 „nes“ – Gr. žodis ὅτι (hóti) čia gali būti išverstas „kad“. ‡ 18:37 „aš esu karalius“ – 36-oje eilutėje Jėzus pasakė „mano karalystė“ tris kartus. § 18:37 „iš tiesos“ – Plg. I Jn 2:19, 3:19. Vartojamas gr. žodelis ἐκ (ek), kuris čia išverstas „iš“, ir daug kur NT pažymi savybes, panašumą.

³⁹ Vis dėlto jūs turite paprotį, kad per Aplenkimo šventę paleisčiau jums vieną *suintąjį*. Taigi ar norite, kad paleisčiau jums žydų karalių?“
⁴⁰ Tada jie visi vėl šaukė, sakydami: „Ne šitą, bet Barabą!“ O Barabas buvo plėšikas.

19

¹ Tad Pilotas tuomet paėmė Jėzų ir nuplaskino.
² Ir kareiviai, nupynę vainiką iš erškėčių, uždėjo jam ant galvos ir apsiautė jį purpurine skraiste
³ ir tarė: „Sveikas, žydų karaliau!“, ir *vis daužė Jėzui *per veidą*.
⁴ Taigi Pilotas dar kartą išėjo *laukan* ir jiems *tarė: „Štai išvedu jį jums, kad žinotumėte, jog nerandu jokios kaltės jame.“
⁵ Tada Jėzus išėjo *laukan* nešinas erškėčių vainiku ir purpurine skraiste. O Pilotas jiems *tarė: „Štai žmogus!“
⁶ Taigi, kai aukštieji kunigai ir †patikėtiniai jį pamatė, jie šaukė, sakydami: „Nukryžiuok jį, nukryžiuok!“ Pilotas jiems *tarė: „Jį paimkite jūs patys ir nukryžiuokite, nes aš jame nerandu kaltės!“
⁷ Žydai jam atsakė: „Mes turime įstatymą, ir pagal mūsų įstatymą jis turi mirti, nes jis ‡paskyrė save Dievo Sūnumi.“
⁸ Taigi, kai Pilotas

* **19:3** „vis daužė Jėzui *per veidą*“ – T. „vis davė kirtį *ranka*“. Arba „vis davė Jėzui kirtį *rykšte*“ arba „vis smogė Jėzui *rankos delnu*“ (žodis „vis“ atspindi imperfektyvo vksm.). † **19:6** „patikėtiniai“ – Arba „įgaliotiniai“, „atstovai“, „pavaldiniai“. ‡ **19:7** „paskyrė save“ – Arba „darėsi“. Gr. žodžio ποιέω (poiéō), čia išverstas „paskyrė“, pagrindinė reikšmė yra „padaryti“. Čia ir Mk 3:14 turi reikšmę „paskirti“, o kai kalbama apie save, „paskirti save“ arba „darytis“ tinka, kaip Jn 19:12. Plg. Jn 5:18, Mk 14:61-64, Mt 26:63-66.

išgirdo tą Špasakymą, jis *dar labiau išsigando⁹ ir vėl nuėjo į †teismo aikštę ir *pasakė Jėzui: „Iš kur tu esi?“ Bet Jėzus ‡jam neatsakė.¹⁰ Tada Pilotas jam *tarė: „Nekalbi su manimi? Ar nežinai, kad turiu valdžią tave nukryžiuoti ir turiu valdžią tave paleisti?!“¹¹ Jėzus atsakė: „**Tu prieš mane neturėtum jokios Švaldžios, jei tau nebūtų duota iš aukštybių. Todėl tas, kuris mane *perdavė tau, turi didesnę nuodėmę.**“¹² Ir nuo tol Pilotas vis pasistengė jį paleisti, bet žydai vis šaukė, sakydami: „Jei šitą paleisi, nesi ciesoriaus draugas. Kiekvienas, kuris †darosi karaliumi, kalba prieš ciesorių.“¹³ ‡Tada Pilotas, išgirdęs tą Špasakymą, išvedė Jėzų laukan ir atsisėdo į teismo krasę vietoje, pavadintoje „Akmenų grindinys“, o hebrajiškai – Gabata.¹⁴ O tai buvo Aplenkimo šventės Pasirengimo diena ir apie šestą valandą. Ir jis *tarė žydams: „Štai jūsų karalius!“¹⁵ Bet jie šaukė: „Šalin, šalin! Nukryžiuok jį!“ Pilotas jiems *tarė: „Ar man

§ 19:8 „pasakymą“ – Arba „žodį“. * 19:8 „dar labiau išsigando“ – Plg. Mt 27:19. † 19:9 „teismo aikštę“ – Žr. Mt 27:27 išnašą. ‡ 19:9 „jam neatsakė“ – T. „nedavė jam atsakymo“.

§ 19:11 „valdžios“ – Arba „valdymo galios“, „įgaliojimo“; gal „teisės“. Plg. Rom 13:1. * 19:11 „perdavė“ – Arba „išdavė“. Gr. žodis yra esamojo laiko dalyvis, kuris gali turėti būtojo laiko reikšmę (plg. I Tes 1:10, 2:12, 5:25; Jn 6:64 ir kt. (gr.)). Frazė „tas, kuris mane perdavė“ galėtų būti išverstas ir „mano perdavėjas (išdavėjas)“. † 19:12 „darosi karaliumi“ – Arba „paskiria save karaliumi“. Plg. Jn 19:7 „paskiria save Dievo Sūnumi“, kurioje irgi vartojamas gr. žodis ποιέω (poiéō). ‡ 19:13 „Tada“ – Arba „Todėl“. § 19:13 „pasakymą“ – Arba „žodį“.

nukryžiuoti jūsų karalių?“ Aukštieji kunigai atsakė: „Neturime karaliaus, tiktai ciesorių!“
¹⁶ Taigi tuomet jis atidavė jiems jį, kad būtų nukryžiuotas. O jie paėmė ir nusivedė Jėzų. ¹⁷ Ir jis, nešdamas savo kryžių, išėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, kuri hebrajiškai vadinama Golgota, ¹⁸ kur jie nukryžiavo jį, o su juo kitus du *vienoje ir antroje pusėje, bet Jėzų viduryje. ¹⁹ O be to Pilotas parašė užrašą ir prisegė jį prie kryžiaus. Buvo parašyta: „Jėzus †Nazarietis, žydų karalius.“ ²⁰ Tad šį užrašą skaitė daugybė žydų, nes vieta, kur Jėzus buvo nukryžiuotas, buvo arti miesto, o †parašyta buvo hebrajiškai, graikiškai ir lotyniškai. ²¹ Tad žydų aukštieji kunigai tarė Pilotui: „Nerašyk: „Žydų Karalius,““, bet, „Šitas sakė: „Aš esu žydų Karalius.““
²² Pilotas atsakė: „Ką parašiau, parašiau!“ ²³ O kareiviai, kai buvo nukryžiuavę Jėzų, paėmė jo drabužius ir padalijo juos į keturias dalis – kiekvienam kareiviui po dalį; *pasiėmė* ir Štuniką. O tunika buvo be siūlės, nuo viršaus ištisai austa. ²⁴ Todėl jie vieni kitiems tarė: „Ne-

* **19:18** „vienoje ir antroje pusėje“ – Arba „abejose pusėse“; t. „šioje pusėje ir šioje pusėje“. Gr. frazė ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν (enteuthen kai enteuthen) vartojamas dar Apr 22:2. † **19:19** „Nazarietis“ – Arba „Nazarėnas“, „iš Nazareto“. ‡ **19:20** „parašyta buvo“ – Arba „jis buvo parašytas“. § **19:23** „tuniką“ – Gr. žodis χιτῶν (chiton) nurodo ilgus apatinius marškinius. Žodis vartojamas 10-tyje NT eilučių. Vienintelė, kuri galėtų nurodyti viršutinius drabužius, yra Mk 14:63, bet ir ten gali rodyti į apatinį drabužį.

plėšykime jos, bet *meskime dėl jos burtą, †kam teks“, – kad išsipildytų †šventraštis, kuris sako: „*Jie pasidalijo tarpusavyje mano Šdrabužius ir dėl mano *apdaro metė burtą.*“ †Būtent dėl to kareiviai padarė šituos dalykus. ²⁵ Tuo tarpu prie Jėzaus kryžiaus †stovėjo jo motina bei jo motinos sesuo, Kleopo žmona Marija, ir Marija Magdaliotė. ²⁶ Taigi Jėzus, pamatęs motiną ir šalia stovintį mokytinį, kurį jis mylėjo, *tarė savo motinai: „*Moterie, štai tavo sūnus!*“ ²⁷ Po to jis *tarė mokytiniui: „*Štai tavo motina!*“ Ir nuo tos valandos tas mokytinis pasiėmė ją Šį savo *namus*. ²⁸ Po to, žinodamas, jog jau viskas atlikta, kad išsipildytų šventraštis, Jėzus *tarė: „*Trokštu.*“ ²⁹ O tenai *buvo pastatytas indas, pilnas acto. Ir jie, pripildę kempinę acto ir uždėję ją ant yzopo *šakelės*, prikišo prie jo burnos. ³⁰ Taigi, kai Jėzus buvo ėmęs acto,

* **19:24** „meskime dėl jos burtą“ – Arba „sužinokime / spręskime sutartinio ženkle būdu“. Tai gr. λαγχάνω (lanchánō), kuris dar vartojamas NT tik Lk 1:9, Apd 1:17, ir II Pt 1:1. † **19:24** „kam ji teks“ – T. „kieno ji bus“. † **19:24** „šventraštis [...]“ – Žr. Ps 22:18. § **19:24** „drabužius“ – Tas pats gr. žodis ἱμάτιον (himátion) yra išverstas žodžiu „skraistė“ Jn 19:2, 5 eilutėse. * **19:24** „apdaro“ – Gr. žodis ἱματισμός (himatismós) vartojamas NT dar Mt 27:35; Lk 7:25, 9:29; Apd 20:33; I Tim 2:9. † **19:24** „Būtent“ – Arba „Tikrai“ (gr. μὲν (mén)). † **19:25** „stovėjo [...]“ – Jonas čia neparašė, kad jo paties motina irgi buvo ten (Mt 27:56 ji išvardinama kaip Zebediejaus sūnų motina). § **19:27** „į savo *namus*“ – Žr. Jn 1:11, 16:32; Apd 21:6, kur gr. frazė εἰς τὰ ἴδια (eis ta idia) vartojama. Kalbama apie savus daiktus. * **19:29** „buvo pastatytas“ – Arba „stovėjo“.

jis tarė: † „**Atlikta!**“ Ir, nulenkęs galvą, atidavė dvasią. ³¹ Taigi, dėl to, kad buvo Pasirengimo diena, žydai, kad kūnai neliktų ant kryžiaus per šabą, – nes ta šabo diena buvo didi, – prašė Pilotą, kad būtų †sulaužytos jų kojos ir kūnai būtų nuimti. ³² Tad atėjo kareiviai ir sulaužė pirmojo kojas, taip pat kito, kuris buvo su juo nukryžiuotas. ³³ Bet kai, priėję prie Jėzaus, pamatė jį jau mirus, jie nebelaužė jam kojų, ³⁴ tik vienas iš kareivių ietimi perdūrė jam šoną, ir tuojau ištekėjo kraujo ir vandens. ³⁵ Ir tas, kuris *tai* matė, yra paliudijęs (ir jo liudijimas yra Štiesa, ir jis žino, kad sako *tiesą), kad tikėtumėte jūs. ³⁶ Nes šitie dalykai įvyko, kad išsipildytų šventraštis: †*Nė vienas jo kaulas nebus sulaužytas.* ³⁷ Ir vėl, kitas šventraštis sako: †*„Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė.“* ³⁸ Ir po šitų *įvykių* Juozapas iš Arimatėjos, būdamas Jėzaus mokytinis, – tik slaptas dėl žydų baimės, – paprašė Pilotą, kad *Štas jam* leistų pasiimti Jėzaus kūną, ir Pilotas leido. Tad jis atėjo ir pasiėmė Jėzaus kūną. ³⁹ Taip pat atėjo ir Nikodemas, kuris iš pradžių buvo atėjęs pas Jėzų nakčia, atnešdamas apie šimto svarų miros ir

† **19:30** „Atlikta!“ – Arba „Galutinai atlikta!“, „Užbaigta!“. Plg. Jn 13:1. † **19:31** „sulaužytos“ – Arba „sutriuškintos“. § **19:35** „tiesa“ – Gr. būdvardis ἀληθινός (alēthinos), „atitinkantis tiesą“.

* **19:35** „tiesą“ – Gr. būdvardis ἀληθής (alethes), „tuos dalykus, kurie atitinka tiesą“. † **19:36** „Nė vienas [...]“ – Žr. Ps 34:20, Iš 12:46, Sk 9:12, Ps 22:14. † **19:37** „Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė“ – Žr. Zch 12:10; plg. Ps 22:16. § **19:38** „tas jam leistų pasiimti“ – T. „kad galėtų pasiimti“.

alavijo mišinio. ⁴⁰ Taigi, jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo jį į linines drobules su kvepalais, kaip yra paprotys žydams paruošti laidojimui. ⁴¹ O toje vietoje, kur jis buvo nukryžiuotas, buvo sodas, o *tame sode naujas kapo rūšys, kuriame dar niekas nebuvo †laidotas. ⁴² Taigi dėl žydų Pasirengimo *dienos* jie ten paguldė Jėzų, nes kapas buvo arti.

20

¹ *Pirmąją savaitės *dieną*, anksti, kai dar buvo tamsu, *atėjo Marija Magdaliė prie kapo ir *pamatė nuo kapo rūšio *angos* †nuristą akmenį. ² Tad ji *nubėgo ir *atbėgo pas Simoną Petrą ir pas kitą mokytinį, kuri mylėjo Jėzus, ir jiems *pasakė: „Jie paėmė Viešpatį iš kapo, ir nežinome, kur jį †padėjo!“ ³ Taigi Petras ir tas kitas mokytinis išėjo ir leidosi prie kapo. ⁴ Ir abu bėgo kartu, bet *tas* kitas mokytinis Špralenkė Petrą ir pirmas pasiekė *kapą. ⁵ Ir pasilenkęs jis *pamatė padėtas linines drobules, tačiau neiėjo. ⁶ Tada Simonas Petras *atėjo sekdamas paskui jį ir įėjo į kapo rūšį, ir *matė padėtas linines drobules ⁷ bei skepetą, buvusią ant jo galvos, ne prie drobulių gulinčią, bet atskirai suvyniotą į vieną vietą. ⁸ Tuomet tad įėjo ir kitas mokytinis, kuris

* **19:41** „tame“ – Gr. artikelis. † **19:41** „laidotas“ – Arba „paguldytas“. * **20:1** „Pirmąją savaitės *dieną*“ – T. y. sekmadienį, kitaip tariant viešpatadienį (plg. Apr 1:10). † **20:1** „nuristą“ – T. „pašalintą“. ‡ **20:2** „padėjo“ – Arba „paguldė“. Š **20:4** pralenkė Petrą,“ – T. „bėgo pirmyn greičiau negu Petras“. * **20:4** „kapą“ – Arba „laidojimo rūšį“.

pirmas atėjo prie kapo – ir pamatė ir patikėjo. ⁹ Mat jie šventraščio dar nebuvo supratę, kad jis turi prisikelti iš numirusiųjų. ¹⁰ Tada †tie mokytiniai vėl †parėjo į savuosius namus. ¹¹ O Marija verkdamą stovėjo lauke palei kapą. Taigi, beverkdama ji pasilenkė į Škapo vidų ¹² ir *pamatė du angelus baltais *drabužiais* sėdinčius: vieną *galvūgalyje, o †kitą †kojų vietoje, kur buvo paguldytas Jėzaus kūnas. ¹³ Ir jie *tarė jai: „Moterie, kodėl verki?“ Ji *tarė jiems: Štodėl, kad jie paėmė mano Viešpatį, ir nežinau, kur jį *padėjo.“ ¹⁴ Ir tuos *žodžius* pasakiusi ji atsisuko atgal ir pamatė stovintį Jėzų, bet nepažino, kad tai †buvo Jėzus. ¹⁵ Jėzus *tarė jai: „**Moterie, kodėl verki? Ko ieškai?**“ Manydama, kad jis esąs sodininkas, ji tarė jam: „Gerbiamasis, jei tamsta išnešei jį, pasakyk man, kur jį †padėjai, ir aš jį pasiimsiu.“ ¹⁶ Jėzus jai *tarė: „**Marija!**“ Ji atsisuko ir jam *tarė: „Rabuni!“ (verčiant būtų pasakyta „Mokytojau!“). ¹⁷ Jėzus jai sako: „**Neliesk manęs, nes dar nesu Špakilęs pas savo Tėvą. Bet eik pas mano brolius ir jiems pasakyk:**

† **20:10** „tie“ – Gr. žymimasis artikelis, kuris čia veikia kaip parodomasis įvardis. † **20:10** „parėjo namo“ – T. „į savuosius namus“, t. y. į savo apsistojimo vietą (laikiną buveinę) Jeruzalės apylinkėse. § **20:11** „kapo rūsio vidų“ – T. „kapo rūšį“, „laidojimo rūšį“. * **20:12** „galvūgalyje“ – T. „prie kojų“. † **20:12** „kitą“ – T. „vieną“. † **20:12** „kojų vietoje“ – T. „prie kojų“. § **20:13** „Todėl, kad“ – Arba „Nes“. * **20:13** „padėjo“ – Arba „paguldė“. † **20:14** „buvo“ – T. „yra“. † **20:15** „padėjai“ – Arba „paguldei“. § **20:17** „pakilęs“, „pakyly“ – Arba „nužengęs aukštyn“, „nužengiu aukštyn“.

„Aš pakylu pas savo Tėvą ir jūsų Tėvą, pas savo Dievą ir jūsų Dievą.“¹⁸ Marija Magdaliotė *atėjo pranešdama mokytiniams, kad ji mačiusi Viešpatį, ir *kad* jis pasakė jai tuos žodžius.¹⁹ Taigi, tą dieną, pirmąją savaitės dieną, vakarui *atėjus ir durims, kur buvo susirinkę mokytiniai, dėl žydų baimės esant užrakintoms, atėjo Jėzus, atsistojo viduryje ir jiems *pasakė: „**Ramybė jums!**“²⁰ Ir tai pasakęs, jis parodė jiems savo rankas ir savo šoną. Išvydę Viešpatį, mokytiniai dėl to nudžiugo.²¹ Tada Jėzus vėl jiems tarė: „**Ramybė jums! Kaip Tėvas yra mane siuntęs, taip ir aš jus siunčiu.**“²² Ir tai pasakęs jis kvėpė į juos ir jiems taria: „**Priimkite Šventąją Dvasią:** ²³ **kieno tik nuodėmės †atleisite, tiems jos yra atleistos; kieno tik nuodėmės sulaikysite, jos yra sulaikytos.**“²⁴ Tačiau, kai atėjo Jėzus, Tomo, vadinamo †Didymu, vieno iš Dvylikos, su jais nebuvo.²⁵ Tad kiti mokytiniai jam tarė: „Mes matėme Viešpatį!“ Bet jis tarė jiems: „Jei nepamatysiu jo rankose vinių žymės ir neįdėsiu savo piršto į vinių žymę ir neįkišiu savo rankos į jo šoną, *Štuo* visai netikėsiu.“²⁶ Ir po aštuonių dienų jo mokytiniai vėl buvo viduje, ir Tomas su jais. Durims esant užrakintoms, Jėzus atėjo,

* **20:19** „atėjus“ – T. „esant“. † **20:23** „atleisite“, „sulaikysite“ – Gr. kalbos formos yra tariamosios nuosakos, „atleistumėte“, „sulaikytumėte“. Plg. Mt 16:19, 18:18. ‡ **20:24** „Didymu“ – Gr. Δίδυμος (Dídumos); žr. Jn 11:16. § **20:25** „tuo“ – Gr. tekste nėra žodžio „tuo“, bet kontekstas reikalauja to. Tomas netikėjo, kad kiti iš Dvylikos jau matė prisikėlusį Jėzų. Tačiau jis jau seniai tikėjo, kad Jėzus yra Mesijas (Jn 6:69, „mes“), vienintelis Išgelbėtojas iš nuodėmių.

atsistojo viduryje ir prabilo: „Ramybė jums!“
 27 Paskui jis *pasakė Tomui: „Ištiesk čia savo pirštą, ir apžiūrėk mano rankas, ir ištiesk čia savo ranką ir įkišk į mano šoną, – ir nebūk netikintis, bet tikintis!“ 28 Ir Tomas atsakydamas tarė jam: „Mano Viešpatie ir mano Dieve!“
 29 Jėzus jam *pasakė: „Tomai, tu esi tikėjęs todėl, kad esi mane matęs; tie, kurie nematė, *tačiau tikėjo, yra palaiminti!“ 30 Žinoma, savo mokytinių akivaizdoje Jėzus padarė ir daug kitų antgamtinių ženklų, kurie nėra surašyti šioje knygoje. 31 O šitie yra surašyti, kad tikėtumėte, jog Jėzus yra †Kristus, Dievo Sūnus, ir kad tikėdami turėtumėte ‡gyvybę jo vardu.

21

1 Po šių dalykų Jėzus vėl pasirodė mokytiniams prie Tiberiados jūros. Ir jis pasirodė šitaip.
 2 Buvo kartu Simonas Petras ir Tomas, vadina-
 mas *Didymu, taip pat Natanaelis iš Galilėjos Kanos, ir Zebediejaus *sūnūs*, ir kiti du iš jo mokytinių. 3 Simonas Petras jiems *tarė: „Einu žvejoti.“ Jie jam †*atsiliepė: „Ir mes einame su tavimi.“ Jie išėjo ir tuojau sulipo į val-
 telę, bet tą naktį nieko nesugavo. 4 Rytui jau išaušus, Jėzus stovėjo ant kranto, Bet mokytiniai nepažino, kad tai buvo Jėzus. 5 Tada Jėzus

* 20:29 „tačiau“ – Arba „ir“. † 20:31 „Kristus“ – T. y. „Mesijas“. Gr. ὁ Χριστὸς (artikelis + „Kristos“), kuris reiškia „Pateptąjį“. Čia žodis „Kristus“ nurodo unikalią pareigybę ir vienintelį Asmenį, kuris eina tas pareigas. ‡ 20:31 „gyvybę“ – Arba „gyvenimą“.

* 21:2 „Didymu“ – Žr. Jn 11:16 išnašą. † 21:3 „atsiliepė“ – T. „taria“, „pasako“.

jiems *tarė: „**Vaikai, neturite kokio maisto, ar ne?**“ Jie atsakė jam: „Ne“. ⁶ Tad jis jiems tarė: „**Užmeskite tinklą į dešinę pusę nuo valties, ir rasite.**“ Taigi jie užmetė, ir jau nebeįstengė jo patraukti dėl žuvų gausybės. ⁷ Todėl tas mokytinis, kurį Jėzus mylėjo, *pasakė Petruui: „**Tai Viešpats!**“ O Simonas Petras, išgirdęs, kad tai esąs Viešpats, apsijuosė žvejo drabužiu, nes buvo šneapsirengęs, ir metėsi į jūrą. ⁸ O kiti mokytiniai atvyko valtele, nes buvo netoli nuo sausumos – tik už daugmaž dviejų šimtų uolekčių – atitempdami tinklą su žuvimis. ⁹ Tada, kai jie išlipo į sausumą, jie pamatė *paruoštas medžio anglių žėrinčias žarijas ir ant jų padėtą žuvį – taip pat duoną. ¹⁰ Jėzus jiems *pasakė: „**Atneškite iš žuvų, kurias ką tik sugavote.**“ ¹¹ Simonas Petras nuėjo ir išvilko į sausumą tinklą, pilną didelių žuvų, iš viso šimtą penkiasdešimt tris. Ir nors jų buvo tiek daug, tačiau tinklas nesuplyšo. ¹² Jėzus jiems *tarė: „**Ateikite šen, valgykite!**“ Ir nė vienas iš mokytinių nedrįso jo klausti: „Kas tu esi?“, nes jie žinojo, jog tai yra Viešpats. ¹³ Taigi Jėzus *priėjo, *paėmė duonos ir *davė jiems, taip pat ir žuvies. ¹⁴ Tai buvo jau trečias kartas, kai Jėzus, prikeltas iš nu-

‡ **21:7** „žvejo drabužiu“ – Arba „viršutine palaidine“. § **21:7** „neapsirengęs“ – Kartais gr. žodis γυμνός (gumnós) verčiamas žodžiu „nuogas“ (pvz., Mk 14:51-52), o kartais „neapsirengęs“ arba „be (viršutinio) drabužio“ (pvz., čia, Apd 19:16, Jok 2:15).
* **21:9** „paruoštas“ – T. „gulinčias“, „išdėliotas“. † **21:11** „tinklas nesuplyšo“ – T. „tai nesuplėšė tinklo“. ‡ **21:12** „nes jie žinojo“ – T. „žinodami“ arba „suprasdami“, „matydami“.

mirusiųjų, pasirodė mokytiniais. ¹⁵ Tad jiems pavalgius Jėzus *tarė Simonui Petriui: „**Simonai, Jonos sūnau, Šar *myli mane labiau negu šitie?**“ Jis jam *tarė: „Taip, Viešpatie. Tu žinai, kad tave † myliu“. Jis sako jam: ‡ „**Vis maitink mano avinėlius.**“ ¹⁶ Jis vėl, antrą kartą, jam *pasakė: „**Simonai, Jonos sūnau, ar Šmyli mane?**“ Tas jam *tarė: „Taip, Viešpatie. Tu žinai, kad tave *myliu“. Jis jam *pasakė: † „**Vis ganyk mano avis.**“ ¹⁷ Jis trečią kartą jam *pasakė: „**Simonai, Jonos sūnau, ar ‡myli mane?**“ Petras nuliūdo,

§ 21:15 „ar myli mane labiau negu šitie“ – Gr. kalbos tekstas gali būti įvairiai suprantamas. Reikėjo pasirinkti vieną iš interpretacijos variantų. (1) Ar myli mane daugiau negu mane myli kiti mokiniai? (John Gill; Dr. Whitby, kuris cituojamas Matthew Henry komentare; ir, matyt, pats Matthew Henry). Pirmas paaiškinimas grindžiasi mokymais šiose eilutėse: Mt 26:33, Mk 14:29; plg. su Lk 7:42-43, kur mokoma, kad daug myli tas, kuriam daug atleista. Prieš išsigynimą Petras pervertino savo ištikimybę Jėzui pats tvirtindamas, kad kas beatsitiktų, jis liks ištikimas Jėzui. (2) Ar myli mane daugiau negu tu myli šiuos mano mokytiniai? (3) Ar myli mane daugiau negu tu myli šiuos dalykus (žvejybą, valteles, ir pan.)? Antras ir trečias paaiškinimai irgi yra pateikti Matthew Henry komentare, bet jis labiausiai aprobuoja pirmąjį. * 21:15 „myli“ – Gr. ἀγαπάω (agapáo). † 21:15 „myliu“ – Gr. φιλέω (philéō). ‡ 21:15 „Vis maitink“ – Gr. βόσκω (bóskō). Žodis „vis“ atspindi gr. veiksmažodžio eigos veikslo (imperfektyvo) formą. Arba „Užsiiminėk mano avinėlių maitinimu“. § 21:16 „myli“ – Gr. ἀγαπάω (agapáo). * 21:16 „myliu“ – Gr. φιλέω (philéō). † 21:16 „Vis ganyk“ – Gr. ποιμαίνω (poimaínō). Žodis „vis“ atspindi gr. veiksmažodžio eigos veikslo (imperfektyvo) formą. Arba „Užsiiminėk mano avių ganymu“. ‡ 21:17 „myli [...] myli [...] myliu“ – Šioje eilutėje tris kartus vartojamas gr. žodis φιλέω (philéō).

kad jis sakė jam trečią kartą: „Ar myli mane?“ Ir jis tarė jam: „Viešpatie, tu žinai viską; tu žinai, kad tave myliu“. Jėzus jam *tarė: Š „**Vis maitink mano avis.** ¹⁸ Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: kai buvai jaunas, susijuosdavai ir vaikščiodavai, kur norėjai. Bet kai pasensi, ištiesi savo rankas, ir kitas tave apjuos ir ves, kur tu nenori.“

¹⁹ Tai jis kalbėjo *nurodydamas, kokia mirtimi *Petras* pašlovinsiąs Dievą. Ir tai pasakęs, jis *dar* jam *tarė: „**Sek paskui mane!**“ ²⁰ Tada *Petras* atsisukęs *pamatė iš paskos einantį mokytinį, kurį Jėzus mylėjo, kuris taip pat per vakarienę buvo atsilošęs †ant *Jėzaus* ‡krūtinės ir taręs:

„Viešpatie, Škas yra tas, kuris tave išduos?“ ²¹ *Petras*, matydamas jį, *tarė Jėzui: „Viešpatie, o kas šitam *bus*?“ ²² Jėzus jam *tarė: „**Jeigu norėčiau, kad jis pasiliktų, kol ateisiu, kas gi tau? Tu sek paskui mane.**“ ²³ Tad tas pasakymas pasklido tarp brolių, jog tasai mokytinis nemirsiąs. Bet Jėzus jam nesakė, kad jis nemirsiąs, tik: „Jeigu norėčiau, kad jis pasiliktų, kol ateisiu, kas gi tau?“ ²⁴ Šis *ir* yra *tas mokytinis, kuris

§ 21:17 „Vis maitink“ – Gr. βόσκω (bóskō). Žodis „vis“ atspindi gr. veiksmazodžio eigos veikslo (imperfektyvo) formą. Arba „Užsiiminėk mano avinėlių maitinimu“. * 21:19 „nurodydamas“ – Žr. Joh 12:33 nuorodą. † 21:20 „ant“ – Gr. ἐπί (epi). Kiti prielinksniai vartojami Joh 1:18 (εἰς (eis)) ir Joh 13:23 (ἐν (en)). ‡ 21:20 „krūtinės“ – Čia ir Joh 13:25 vartojamas gr. žodis στήθος (stéthos). Kitas gr. žodis κόλπος (kólpos) vartojamas Joh 13:23. § 21:20 „kuris yra tas, kuris tave išduos“ – Arba „kuris yra tavo išdavikas“. Tai yra gr. esamojo laiko dalyvis.

* 21:24 „tas“ – Gr. artikelis.

liudija apie tuos dalykus ir †juos užrašė, ir mes žinome, kad jo liudijimas yra ‡tiesa. ²⁵ Ir yra taip pat daug kitų dalykų, – kiek tik padarė Jėzus, – kuriuos užrašius po vieną, *tai manau, kad net pats pasaulis nesutalpintų knygų, kurios būtų parašytos. Amen.*

† **21:24** „juos“ – T. „tuos dalykus“. ‡ **21:24** „tiesa“ – Gr. būdvardis ἀληθινός (alēthinos), „atitinkantis tiesą“.

Tikinčiųjų paveldo vertimas **The Holy Bible in Lithuanian, Believers' Heritage** **Translation**

Copyright © 2022 Believers' Bible Society, Inc.

Language: lietuvių (Lithuanian)

FBV: this translation is directly from the Hebrew and Greek text. It is licensed under a Creative Commons Attribution Share-Alike 4.0 Unported License. The intent is to be as faithful as possible to the original meaning without being awkward or misleading. The style is contemporary English, avoiding slang or colloquialisms, speaking to our modern society in a way people will understand. The Free Bible Version is a project of Free Bible Ministry www.freebibleministry.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Apr 2023 from source files dated 27 Apr 2023

b15e8d71-7158-5778-8480-4f1da5eff2ca